

Riaona

Iesu Kristo: Te Tia Kabooi
Maiura ao te Katooto,
iteraniba 18, 26

Raoraom Bon Aomata Aika . . . ,
iteraniba 52

Ko Rairaki? 10 Kawai Bwa Ko
na Ataia, iteraniba 56

Tataekinan Rongorongan taian Tembora
ma Am Ataei, iteraniba 62, 64

"Ootan
Kristo bon te
mwaaka ke
te kariaia are
e roko mai-
roun te Atua
rinanon lesu
Kristo. E anga
te oota ao
te maiu na-
kon bwaai
ni kabane."

Unimwaane Richard G.
Scott man te Kooram n
Abotoro n te Tengaun
ma Uoman, "Peace of
Conscience and Peace
of Mind," *Riaona*,
Nobembwa 2004, 15.

Riaona, Eberi 2013

26

TAIAN RONGORONGO

- 4 **Te Rongorongo man te Moan Beretitentii: E a tia n Uti**
Iroun Beretitenti Henry B. Eyring
- 7 **Rongorongo ni Kakawari n Reirei: Berita Aika Tabu n te Tempora**

TE RONGORONGO AE ONOTI N TE BEEBA NI KAONGORA

- 12 **Te Mate ao te Maiu:
Aia Taratara Bwaeonii
n te Mangauti**
Bwaeonii ao burabeti ake mai imwaina a kokoaua ni kunean te kantaninga n te mangauti.

IAON TINANIKUNA

Mai moa: Kamataata n te tamnei iroun Tim Taggart © IRI. Kamataata n te tamnei iroun Matthew Reier. Inanon te iteraniba mai i moa: Tamnei iroun Kristine Šumska.

18 Ana Mition ao Ana Mwakuri Iesu Kristo

Iroun Unimwaane Russell M. Nelson
Ti kona ni katotong anuan maiun te Tia Kamaiu ake ni-maua ngkana ti kataia n Iria ao n oota n Ana Mwakuri ni Kamaiu.

26 Wiikin te Itita

N te kabanea ni wiiki ni Maiuna, te Tia Kamaiu e karoao te kabanea ni korakora ni kakai.

30 Buokiia Ataei ni Katauraoia Ibukin te Bwabetito

Iroun Jessica Larsen ao Marissa Widdison
Tera ae a kona ni karoao kaaro ni karoao aia bwabetito natia bwa e na iai nanona ae tamaroa riki?

34 Kairaki nakon te Tempora

Iroun Unimwaane Jairo Mazzagardi
Reirei bwa e na kanga te tempora ni uota taekan te rairaki.

TAABO NI MWAKURI

- 8 **Bokin te Maungatabu n Eberi: Kamatebwaiakan Taetae n te Maungatabu Ni Bootaki**
Iroun Greg Batty
- 9 **Anga reirei Ibukin Kakorakoraia Kairake: Kakawakiia Raoraom aika Tamaroa**
- 10 **Tera Ae Ti Kakoaua: Te Tamnei ae Raoiroi e Karaunano, Kairiko, ao e Kakoaua**
- 36 **Bwanaia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira**
- 74 **Rongorongan te Ekaretia**
- 80 **Ni Karokoa Ae Ti A Manga Kaitiboaki: Moi man te Koburake n ran**
Iroun Aaron L. West

40

40 Rinean te Mwakoro ae Tamaraoa Riki

Iroun Matthew. D. Flitton

*N te aro bwa ko na katabeaki raoi
nakon ana euangkerio Jesu Kristo,
Zolt'an e na katikui bwaai tabeua
aika tamaroa.*

52

42 Titiraki ma Kaekaia

*N na kanga ni kabwarabwara
nakon raoraou bwa bukin tera
uruakan tuan te ittaki bon te
iango ae buakaka?*

44 Ko na kanga ni Beku ni Weteam i nanon te Nakoanibonga

Iroun Beretitenti Thomas S. Monson
*Reireiniko te kiing n tobwa, n anga
reirei, ao n riinga maiuia naake
ko beku ibukia.*

45 Ara Tabo
46 Bukin tera Ti Kainnanoa ana Boki Moomon

*Aua bukin kakawakin
ana Boki Moomon*

48 Rikiraken te Ekaretia

*n te aba ae aomatana a
tauraoi ni butimwaea te
euangkerio: Te Rorонrikirake
ae Kakaonimaki i Uganda*
Iroun Cindy Smith

*Kairake ni mwaane ao aine
a kakorakoraaki man aia
angakarea are a karaoria
ibukin te euangkerio.*

52 Ibuink Kakorakoraia te Rorонrikirake:

Tera te Rao ni Koaua?
Iroun Elaine S. Dalton

54 I Kanga n Ataia: Kaoakiu nakon te Kamaiuaki

Iroun Emerson José da Silva
*N tokina ngke I a butimwaea
ana kakao raraou, I ataia bwa
I a tia ni kunea te bwai teuana
ae kakaawaki.*

56 Tebwina Kawai n Ataia bwa Ko a Rairaki

Iroun Tyler Orton
*Terana are I reiakinna ibukin te
maroro e buokai n taua mwiin
rikirakeu n te euangkerio.*

59 Boutita: Te Mwakuri Korakora E Materaoi

*Taraaia ngkana ko kona
ni kunea te Riaona ae kara-
baaki n te beeba aei. Hint:
Kabongana am taraataraa
ae angkoa e mvaaka.*

61

60 Kuraenima Deny ma ana Mitinare ae Uarereke

Iroun Emilia Maria Guimarães Correa
*Tangiran te euangkerio iroun
Vitor e kauekea rairakin tibuna
te unaine*

61 Te Tia Kakoaua ae Onoti: Bukin Tera Ngkai te Ekaretia e Rang n Abwabwaki Arana?

Iroun Unimwaane M. Russell Ballard

62 Bukamaruan taian Tembora!

Iroun Darcie Jensen
*Ni kabuta te aonaaba, ataei
a bukamarua ae iai aia
tembora irarikiia.*

64 Titiraki n te Tembora ao Kaekaia

*Kaeka n aron ae. Bukin tera iai
ara tembora? Tera ae karaoki
inanoia?*

65 Te Katangitang: A Na Bootaki Utu N Aki Toki

Iroun Ruth Muir Gardner ao
Vanja Y. Watkins

66 Karokoan te Moanrinan n te Mweenga: Jesu Kristo e a Manga Kaoka Ana Ekaretia ni Boong Aika Kaitira

Iroun Jan Pinborough

70 Ibukiia Ataei Aika A Uarereke
81 Tamnein te Burabeti: Wilford Woodruff

Ana Maekatiin ibukin te Aonaaba Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukina Aika Itaki ni Boong Aika Kaitira ae koreaki n te taetae ni Kiribati

Te Moan Beretitentii: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Te Kooram n Abotoro n te Tegaun ma Uoman:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Eteta: Craig A. Cardon

Taan Ibuobuoki: Shayne M. Bowen, Bradley D. Foster, Christoffel Golden Jr., Anthony D. Perkins

Manatia n Tarekita: David T. Warner

Tarekita Etetorio: Vincent A. Vaughn

Tarekita n Ware: Allan R. Loyborg

Manatia ni Bitiniti: Garff Cannon

Manatia n Eteta: R. Val Johnson

Kauoman ni Manatia n Eteta: Ryan Carr, LaRene Porter Gaunt

Tia ibuobuoki ni Boreeti: Melissa Zenteno

Koroboki ao te Tiim n Tiribure: Susan Barrett, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flinton, Mindy Raye Friedman, Gary H. Garff, Jennifer Grace Jones, Hikari Loftus, Michael R. Morris, Richard M. Romney, Paul VanDenBerghe, Julia Woodbury

Manatia n Tarekita ni Korobanna: J. Scott Knudsen

Tarekita ni Korobanna: Todd R. Peterson

Tiim ni Korobanna: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, C. Kimball Bott, Thomas Child, Kerr Lynn C. Herrin, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Scott M. Mooy, Brad Teare

Intellectual Property Coordinator: Collette Nebeker Aune

Manatia ni Karaobwai: Jane Ann Peters

Tiim ni Karaobwai: Connie Bowthorpe Bridge, Howard G. Brown, Julie Burdett, Bryan W. Gygi, Kathleen Howard, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Ty Pilcher, Gayle Tate Rafferty

Imwaain te Marooor: Jeff L. Martin

Tarekita ni Boreeti: Craig K. Sedgwick

Tarekita n Tibwatibwa: Evan Larsen

Ibukin kabwakamwane ao boon tiaan Maekatiin i tinanikun Amerika oa Kanata, taraa te kabanea ni iteraniba n ana tabo te rongorongo ke kawara ana tabo n tibwatibwa am Ekaretia i aon abam. Ma tiaki ti ngaiia maibukin titiraki ni kaeti ma Boon te Maekatiin i aon Kiribati, kawara, tareboon ke koroboki nakon Biromina Toromon Tareboon (Tarawa) (686) 21-602 Baeketi (Fax): (686) 22-462, Atureeti: P.O. Box 278 Bikenebu, Tarawa, Kiribati. Te mwane ae e na kakabwakaiki ibukin boon te maekatiin bon 50 te tianti n (teuana te kaobi).

Kanakoi bwai aika na boretiaki ao titiraki nakon aonrain n te liahona.lds.org; ni meirinna nakon te Liahona, Rm. 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; ke i-meeri nakon: liahona@ldschurch.org.

Te Riaona (nanon te taeka aei n ana Boki Moomon te "Kambwati" ke te "tia kaota te kawai") e boretiaki te Maeketiin n te Aonaaba n te taetae n Aitian, Aitiranika, Angkare, Armenia, Arobania, Baoroakaaria, Bitti, Birran, Bislama, Booran, Botukare, Buranti, Engiran, Etitiona, Greek, Intonitia, Itare, Kamboria, Kiribati, Korea, Korotian, Kubewano, Malagasy, Matiare, Mongolian, Naetaeraen, Noueiel, Rativia, Ritiana, Roumania, Rutia, Swahili, Taai, Taiti, Takaroko, Tamao, Tenimwake, Tiabaan, Taina, Tiaman, Tibeen, Tieko, Tirowenia (Slovenia), Tiwiten, Tonga, Ukuirenia, Urdu, ao Vietemaem. (A kakaooro tain tajan taetae nako.)

© 2013 man Intellectual Reserve Inc., A kawakinaki inaomata ni Kabane Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukina aika Itaki ni Boong aika Kaitira. E boretiaki n te U.S.A.

Koroboki ao tamnei nako te Riaona a kona ni karaoki katootoa ibukin bootaki aika uarerike, kabonganaki ibukin te aki karekemwane te ekaretia ke te mweenga. Koromatnei n aki katootongaki ngakan iai tuua ake a kaotaki n aron taeken te korobanna. Titiraki a riai ni koreaki nakon Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

April 2013 Vol. 16 No. 2 (USPS 311-480) LIAHONA Kiribati, (ISSN 1096-5130), is published four times a year (January, April, July, and October) by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$4.00 per year; Canada, \$4.80 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

lango Ibuokin Bootakin te Utu n te Tairiki

Kanoan te beeба aio bwaai ao mwakuri ake a na kona ni kamanenaaki ibukin bootakin te utu n te tairiki. Aikai tabeua kakairi aika oti imwina.

"Ana Mition ao Ana Mwakuri Iesu

Kristo, iteraniba 18: Unimwaane Russell M. Nelson e tibwauai nimaua anuan maiun Iesu Kristo ae ti kona ni karekei. langoa ni maroroakin anua aikai ao ti na kanga ni kabonganai inano maium. Ko na bae n tangiria ni wareka te karaki man booki aika tabu iaon maiun te Tia Kamaiu ke ni matakua n tamnein te Baibara n te witeo (biblevideos.lds.org) are e katamneia teuana maibuakon anua aikanne. Ko kona ni motikia man tibwauan te kakaoua iaon Maiuna ao ana mwakuri ao n anene "More Holiness Give Me" (Anene, nambwa. 131).

"Tera te Rao ni Koaua?" iteraniba 52:

Ko na bae ni moanna man te titiraki, tera te rao ni koaua? Wareka ana kamata Unimwaane Robert D. Hales ao

maroroakinna bwa aeka n rao ra aika ti riai ni katotong. langoa n tibwaua te atatai n te tai teuana ngke temana e karaoa te katei ae kanga ti tebo ma te rao ni koaua nakoim, ao n taekin anua aika e kona ni buokia utu n riki bwa rao aika tamaroa riki nakoia tabeman.

"Bukamaruan tain Tembora!" iteraniba 62:

Taraai tamnein kawai aika kakaokoro ma am utu, aika a tia ni karaoi ami ataei ni bukamaruan te tembora. Ingoia ni kaota tamnein te tembora ae te kabanea ni kaan ma ngkoe ao iangoia ao n taekina bwa bukin tera e kakawaki te tembora.

Katuruturua n taekinna bwa tii n te tembora ae a kona iai utu ni kabaeaki. Ko na bae n iangoia ni motikia n te anene "Families Can Be Together Forever" (iteraniba 65).

N OIN AM TAETAE

Te Riaona ao tabeua bokin te Ekaretia a kona ni karekeaki n taetae aika batia man languages.lds.org.

OIN IANGO N TE MAEKATIIN AEI

Nambwa a tet ibukin te moan iteraniba n te beeба ni kaongora.

Ana Boki Moomon, 46

Anga karea, 40

Anga reirei, 8, 9, 30

Barongakin te Ekaretia, 61

Berita aika Tabu, 7

Bwabetito, 30

Iesu Kristo, 4, 18, 26

Itiaki, 42

Kainibaire, 42, 45

Kairaki n te Tamnei, 36, 38

Kaokan Bwai, 66

Kimwareirei, 37

Maungatabu ni Kabuta, 8, 37

Moanibwai, 40

Mwakuri n Ibuobuoki, 44, 70

Mwakuri ni mitinare, 34,

39, 48, 52, 54, 60

Mwakuri n te tembora, 7, 64, 38, 65, 80

Ongotaeka, 40, 42, 56

Otenanti, 18

Rairaki, 34, 54, 56, 60

Tataro, 18, 45

Te Kantanininga, 12

Te Kaotioti, 10, 46

Te Katotoo, 48

Te Koaua ae teimatoa, 59

Te Mangauti, 4, 12, 26

Te Mate, 4, 12, 39

Tembora, 34, 62

Te Mwakuri ni Kamaiu, 18, 26, 45

Te Nakoanibonga, 44

Te Onimaki, 48

Te Tamnei ae Raoiroi, 10, 36

Te Toa, 18

Te Utu, 30, 65

Timiti, Iotebwa, 66

Waki n iraorao, 9, 52, 54

Woodruff, Wilford, 81

Iroun Beretitenti
Henry B. Eyring
Moan Kauntira n te
Moan Beretitentii

EATia N Uti

Te kakoaua ibukin koauan Mangautin Iesu Kristo bon ngaia te tabo are e reke iai te kantaninga ao te nano ae teimatoa. Ao e reke iai te kantuninga ao te nano ae teimatoa ibukiia natin te Atua ni kabane. Mangautin Iesu Kristo ngaia bon te tabo are e reke iai te kantuninga ao te nano ae teimatoa nakoio n tain te tiawna n Tuun 1969 ngke e mate tinau, e riki aei man te tai are e mate iai, ao e na teimatoa ni karokoa ae I a manga noria.

Te nanokawaki n te maenako ae kimototo e oneaki mwiina n te kukurei. E raka riki nakon te kantuninga ibukin te reitaki ae kakukurei. Bukina bwa E a tia te Uea ni kaoki bwaai aika bati rinanon Ana burabeti, ao bukina bwa e a tia te Tamnei ae Raoiroi ni kamatoa koauan te Mangauti nakoio, I kona ni katamneia n au iango bwa e na kanga aron te manga katiteuanaki ma raora aika tangiraki aika a tia ni kaitiakaki ao ni mangauti:

“Aikai ngaia aika a na kautaki n tain mangautia aika raraoi. . . .

Aikai ngaia ake a koreaki araia i karawa, ike te Atua ao Kristo bon ngaia taan motikitae-kaiia ni kabane.

Aikai ngaia mwaane aika kakororoaoaki rinanon Iesu te tia raoi n te berita ae tabu ae boou, are e kaota nako te mwakuri ni kamaiu ae kororaoi aei rinanon wawanakon raraana (taraa D&C 76:65, 68–69).

Ibukina bwa e tokanikai iaon te mate Iesu Kristo, ao ni kabane natin te Tama are i Karawa ake a bungiaki nakon te aonaaba a na manga kautaki n te rabwata are e na aki manga mate. Ngaia are au kakoaua ao ngkoe n te koaua ae mimitong anne e kona ni kanakoa te nanokawaki ni maten kaain te utu ke raoraora ae moan te tangiraki ao n onea mwina n te kantuninga ae ka kukurei ao te nanomatoa ae matoatoa.

E a tia te Uea n anganiira ni kabane ana bwaintituaraoi te mangauti, ike a katukaki iai tamneira inanon rabwata

ake akea bureia (taraa Aramwa 11:42–44). E na kaoti tinau n ataei ao ni kukurei, kangaanga n te roro ao ririki n rawawata n rabwata a kamaunaaki. Anne e na roko nakon neienne ao nakoira bwa bwaintituaraoi.

Ma ngaira ake ti tangiria bwa ti na tiku ma ngaia n aki toki ti riai ni karaoi rinerine ake ti na kona iai n tau ibukin te reitaki anne, n te tabo are a uaia ni maeka iai te Tama ma Natina ae Tangiraki ae tia ni manga kautaki n te mimitong. Ti anne te tabo are e kona iai te maiu n utu n reitinako n aki toki. E a tia te kakoaua n te koaua anne ni karikirakea nanou ae matoatoa bwa N na tau ma naake I tangiria nakon te kabanea n rietata ni mimitong n te abanuea ae te tiretio rinanon ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo ni mwakuri inanon maiura (taraa D&C 76:70).

E anganiira te Uea te kairi n te mwakuri aei ibukin te maiu are akea tokina n te tatato n toa are e buokai ao e kona ni buokiko. Ti kaoaki bwa ti na kaboui ara berita n te bwabetito ni katoai bootaki n toa ni kabane.

Ti berita bwa ti na ururinga te Tia Kamaiu n tainako. Te kanikina ibukin Ana karea e buokira ni kakaitaua aron te maraki are e rootaki iai n tokanikai iaon te mate, n anganira te nanoanga, ao ni karekea kabwaran ara bure ni kabane ngkana ti rinea bwa ti na rairananora.

Ti berita bwa ti na kawakin Ana tua. Warekan booki aika tabu ao aia taeka burabeti aika maiu ao ni kakauongo nakoia taan taetae aika kairaki ma ieta n ara bootaki n toa e kauringira nakon berita aika tabu aika ti riai ni karaoi. Te Tamnei ae Raoiroi e uoti nakon ara iango ao nanora tua aika ti rangi ni kainnanoi bwa ti na kawakin n te bong anne.

N te tatato n toa, ao e berita te Atua bwa e na kanakoa te Tamnei ae Raoiroi bwa e na memena iroura (taraa Moronai 4:3; 5:2; D&C 20:77, 79). I kunea n te tai anne bwa e anganai te Atua te bwai ae I namakinna ae kanga titebo ma te intawiu ibuki. E kaira au kantuninga te bwai ae I a tia ni karaoia ae

TAMMEI IROUN MATTHEW REIER; HE IS RISEN, IROUN DEL PARSON, AKI KONA NI KAORINAKI

na Kakukureia, kainnanoan te rairannano ao te kakabwarabure irou, ao araia ao moamoaia aomata aika E tangiria bwa N na buokiia n tei Ibuikina.

Inanon ririki aika bwakanako, te namakin ane e okioki anne e a tia ni bita te kantaninga nakon namakinan te tangira ae kororaoi

ao ni uota te aki nano kokoraki bwa te nano-anga e katauraoaki ibukiu man Ana Mwakuri ni Kamaiu te Tia Kamaiu ao Kaokan bwai.

I kakoaua bwa Iesu Kristo bon te Kristo ae uti, ara Tia Kamaiu, ao ara banna ni katoto ao ara tia kairi ae kororaoi nakon te maiu are akea tokina. ■

REIREI MAN TE RONGORONGO AEI

Ti riai "ni kabotaui kanoan koroboki aika tabu nakon maiura, bwa ti aonga n raka man reireinaki iai." (1 Nibwaai 19:23). Iangoia ni wa-reka te tataro n toa, ae kuneaki n Doctrine ao Covenants 20:76–79. Imwiin warekan ana reirei Beretitenti Eyring ibukin te tataro n toa, ko kona ni kaoia naake ko reireiniia n iangoi kawai ake a kona tataro aikai ni kairia ni maiuia ao ni buokiia n oki ni maeka ma te Tama are i Karawa ao lesu Kristo.

Am Intawiu ma te Atua

E reirei Beretitenti Eyring bwa ngkana ti kakaouongo nakon te tataro n te toa, ti kona n namakinna ae kanga ti a karaoa te intawiu ma te Atua. Beretitenti Eyring e iangoi bwaai aika teniua aikai. Iangoia ni koroi titiraki aikai n am tieno ao n iangoi raoi ni katoa Tabati n te namwakaina aei. Ngkana ko iangoi raoi ao ni karekei namakin mairoun te Tamnei

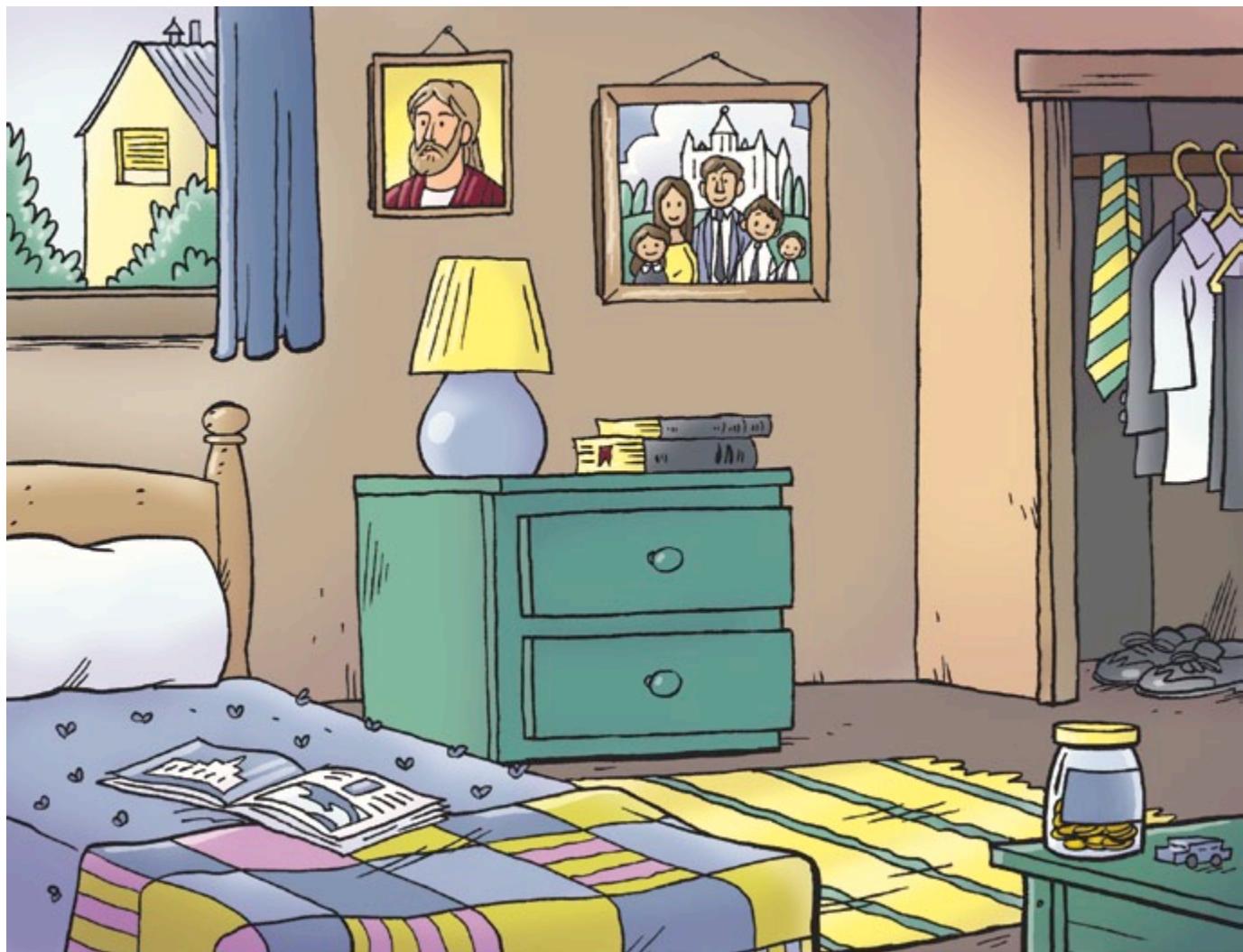
ae Raoiroi, ko kona naba ni koroi taekan bwaai aikanne n am tieno.

- Tera ae I a tia ni karaoia ae kakukureia te Atua?
- Tera ae I kainnanoia bwa N na rairananou ma iai ke n bubuti te kabwarabure ibukina?
- Antai ae tangiria te Atua bwa N na beku ibukina?

Ururinga lesu n Tainako

I akobwa e kataia n ururinga n tainako te Tia Kamaiu (taraa D&C 20:77). Taraa nanon ana ru ni matu.

Tera ae ko noria ae na kona ni buokia n ururinga n tainako lesu?

Tataro mwaaka ni kamatebwai te bwai n reirei aei, n arona ae riai, maroroakinna ma aine ake ko kawaria. Kabonganai titiraki bwa a na buokiko ni kakorakoraia aine ao ni karaoa te Bootaki n Aine bwa iteran maium ae kakaawaki. Ibukin rongorongona riki tabeua, nakon reliefociety.lids.org.

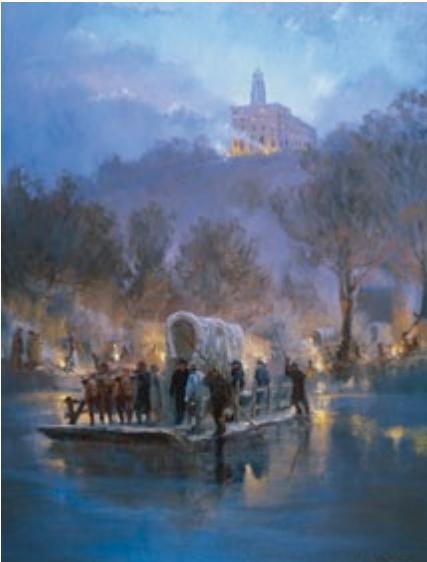
Berita Aika Tabu n te Tembora

Otenanti ni kamaiu ake a kare-keaki inanon te tembora ake a kariaiaira bwa n te taina ao ti na okira Tamara are i Karawa n te reitaki n utu ae akea tokina ao ni kanakoaki ma kakabwaia ao te mwaaka mai i eta iai uaaia nakon ni kabane te anga karea ao ni kabane mwakuri,¹ e taku Beretitenti Thomas S. Monson. Ngkana ko tuai n roko n te tembora, ko kona ni katauraoi ni karekei otentati n te tembora aika tabu man:

- Kakouan te Tama are i Karawa, Iesu Kristo, ao te Tamnei ae Raoiroi.
- Karikrakean te kakoaua iaon ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo ao te euangkerio ae manga kaokaki.
- Kamatoa n te kateibai ao irakin te burabeti ae maiu.
- Te tau ibukin karekean te beeба ni kariaia nakon te tembora man kabwakaan te kabuanibwai, n riki n itiaki n te maiu aei, n riki ni kokoaua, kawakinan Tuan te Mauri, maiukanan katei aika itiaki, bwainan te kokoaua, kawakinan Tuan te Mauri, ao ni maiu ma te rau ma ana reirei te Ekaretia.
- Anga te tai, te tarena, ao bwai ni buoka ni katean aba n uean te Uea.
- Mwakurian rongorongon te utu.²

Tera ae I Kona ni Karaoria?

1. I taatataro inanon te tembora n tainako?

Beretitenti Monson e reirei riki, “Ngkana ti uring berita aika tabu ake ti karaoi inanon [te tembora], ti na kona riki ni kaitaraai karirii ni kabane ao n tokanikai iaon kataaki n aroia nako.”³

Man Koroboki aika tabu

Doctrine ao Covenants 14:7; 25:13; 109:22

BWAI AIKA A NA TARAAKI

1. Thomas S. Monson, “Te Tembora ae Tabu—te Biikan nakon te Aonaaba,” *Riaona*, Meei 2011, 92.
2. Taraa *Daughters in My Kingdom: The History and Work of Relief Society* (2011), 21.
3. Thomas S. Monson, *Riaona*, Meei 2011, 93.
4. *Daughters in My Kingdom*, 29–30.
5. Sarah Rich, inanon te *Daughters in My Kingdom*, 30.

Onimaki, Utu,
Buoka

Man Rongorongora

“E raka iaon 5,000 Aika Itiaki aika a botaki itinanikun te Nauvoo Tembora imwiin katabuakina . . .

“Te korakora, te mwaaka, ao kakabwaia man berita aika tabu n te tembora [kamatoa] Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira inanon aia mwananga nako [meang], ngke a [rotaki] n te mwaitoro, te kabuehue, baki, kainnano, aoraki, kabuanibwai, ao te mate.”⁴

N aroia titita n te Bootaki n Aine, Sarah Rich e beku bwa te tia mwakuri n te tembora. E taekina ana atatai: “Ngke arona bwa tiaki ibukin te onimaki ao te atatai are e katokaaki iaora n te tembora arei iroun . . . Tamnein te Uea, ara mwananga e na kona n titebo ma temanna ae wakina te mwakuri n aki ataia bwa e na kanga ni korobukina. . . . Ma iai ara onimaki iroun Tamara are i Karawa, . . . n namakinna ae ngaira bon Ana aomata aika rineaki . . . , ao irarikin te nanokawaki, ti namakinna ae ti na kimwareirei bwa ara bong ibukin kamaiuakira e a roko.”⁵

Te otinako bon tiaki “karaoran te mwakuri n aki ataia bwa e na kanga ni korobukina” ibukia aine aika onimaki Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira. A kamatoaki man aia berita aika tabu n te tembora.

KAMATEBWAIKAN TAETAE N TE MAUNGATABU NI BOOTAKI

Bitakin ara kawai n rinanon maungatabu e kanakoraoa aron ara maroro n taekan te euangkerio n te utu.

Iroun Greg Batty

I nanon ririki aika bati ti a tia ni kurei ni wareki rongorongo man te maungatabu n te utu, te rongorongo teuana imwin teuana. Ngkana ti a waaki, ti na katobibia te taibora ao ni wareka te barakarabe ni kabaibati temanna imwin temanna. Ma ti kunea bwa ti tii warekia nako ni kabanea, n aki tei n iangoia bwa tera nanon te rongorongo anne.

N te aro bwa ti na karekea ae mwaiiti riki man bwaai aika ti wareki, kainabau ao ngai ti kaboa teuana kaobiin te beebea ni maungatabu ibukiia kain te utu n tatabemaniia ao ni baireia bwa mwaiitira taetae ae ti kain-nanoi ni kamatebwai ni katoa wiiki n te aro bwa ti aonga ni bane ni wareki imwain te maungatabu ni kabuta are imwiina. Tabeua wiiki ti na ti wareka teuana te taetae, ao ni wiiki ake tabeua ti na wareki uoua, ma ni kabane a na bane ni kamatebwai taian taetae ao ni mwaaken taabo ake a tangiri. Ngkanne ibukin bootakin te utu n te tairiki ti na bane n reireiniira man tiektion ake ti a tia ni mwaaken.

N tainako ara ataei ana iai aia titiraki ake a na kananaua ara maroro, ke kainabau ao Ngai ti titiraki man ara kamatebwai. Ti kukurei n ongora irouia natira aika 13 nakon 19 aia ririki ni kabwarabwarai aia kaeka nakon titiraki aikanne, n tibwaui bwaai ake

a tia n reiakin man te tieminari, n te Ekaretia, ke n oin aia kamatebwai. E riki aei bwa te kawai ae tamaraa n ongora ara kakoaua n tatabemania nako n taai aika mwaiiti n te tabo ae moan te kamwengaraoi ao n rau.

N te tai ae waekoa ti kunea bwa ara kamatebwai ni koroboki aika tabu iai te namakin iai ae titebo. Ni boong tabeua ti karaoi rinanon ti tabeua kiibu imwain te tai are e waekoa ni bua man ara maroro iaon kiibu aikanne ao a na kanga ni kamwakuri nakon te bwai ae riki inanon maiura.

Ara moaningabong a onrake ngkai ma maroro, ngarengare, ao n te kati-teuanaki imwain ae ti nako nakon kawai aika kakaokoro. Iai ara kakoaua aika korakora n aia reirei ara burabeti ni kamatebwai ao ni bootaki n tataro ni katoabong. A tia ara utu ni bitaki nakon te utu ae ti teuana are ti reiakinna mai iroun ao ni kakorakoraia n tatabemaniia nako.

Bwaai aikai ni kabane a riki man tangiran te kabwaia are e na reke man te maungatabu ni kabuta. ■

Greg Batty e maeka i Utah, USA.

KAMATEBWAI AO KABONGANAI RONGORONGO MAN TE MAUNGATABU

"Uringga bwa rongorongo ake ti a tia n ongo n tain te maungatabu a na boretiaki inanon te beebea n te Meei *Ensign* ao *Liahona* maekatiin. I kaumaki ngkami bwa kam na kamatebwai taian rongorongo, n iangoi raoi taian reirei, ao ngkanne kamwakuri inanon maium."

Beritentti Thomas S. Monson, "A Word at Closing," *Riaona*, Meei 2010, 113.

KAKAWAKIIA RAORAOM AIKA TAMAROA

Ekorakora aia kairoro raa ni bwaai aika ti karaoi, riki n ara rororikirake. “A ana nanom bwa ko na kanga n iango ao ni karaoia, ao riki ni buokia n iangoia bwa te aeka n aomata ra ae ko na katotonga.”¹ Ao ngkana ko rineia raoraom aika tamaraoa, “a na riki bwa korakora aika tamaraoa ao kakabwaia nakoim. . . . A na buokiko n riki bwa te aomata ae nakoraoi riki ao n rangin ni kabebetea nakoim maiuakinan ana euangkerio Iesu Kristo.”²

Iaon iteraniba 52–53 n te beba aei, Elaine S. Dalton, te beretitenti ni kabuta n aia Bootaki Aine, e reirei kakawakin ukoukoran ao te riki bwa te rao ae tamaraoa. “N taraakin ana warebea temanna moa bon oin raoi te waaki n iraorao ae koaua,” e taku.

Karikirakean te iraoraoi iaon reirei aikai e na buokia rororikirake ni katea te reitaki ae teimatoa ao te konabwai ni bootaki are e raka riki boanganana nakon ae ti te riki bwa “raao” n te aro n reitaki iaon te tiaite. Ngkai te karo ngkoe ko kona ni buokia am ataei n ata aron kakaawakin te riki n rao ae tamaraoa are e na kaungaia bwa a na maiuakin ana reirei te euangkerio. Iango aika oti imwiina a kona n ibuobuoki.

Iango ibukin Reiakinan te Kairake

- N te utu, ukoukori booki aika tabu ibukin katoto irouia raa aika tamaraoa. Maroroakin bwaai aika raraoi aika e karika te iraorao anne ni matoatoa.

Iangoa Tawita ao Ionatan (taraa 1 Tamuera 18–23), Ruta ao Naomi (taraa Ruta 1–2), ao Aramwa ao natin Motiae (taraa Motiae 27–28; Aramwa 17–20).³

- Rinanoa te tiektion iaoia raa inanon *Ibukin Kakorakoraia Kairake*. Tibwauaia ma te roro aika imarenan 13 ao 19 bwa e na kanga te iraorao ni kanakoraoa maium. Kaoia bwa a na tibwauaia bwa a kanga n tia n ana nanon ao n anaki nanona irouia raaoraoia.
- Wareka ana koroboki Titita Dalton n te beeba ni kaongora aei. Taekina taekina ana kouru natina te aine, Emi, e baireia bwa e na ukoukoria raoraona aika tamaraoa. Buokia am ataei ni katei kouru ibukin te rao ae a riai ni ukoukoria ao n riki bwa ngaia.
- Iangoa karaoan bootakin te utu n te tairiki n tibwauai iango ibukin katean aro n iraorao, n aron: “Ni karekeia raoraom aika tamaraoa, ko na riki bwa te rao ngkoe ae tamaraoa. Kaota te nano ae koaua irouia tabeman; mao-nagare ao kaotia nakoia bwa ko tabe ibukiia. Tabekiniia aomata ni kabane ma te tangira ao te karinerine, ao tai motikitaeka ao ni kabuakakaia naake irarikim.”⁴

Iango ibukin Reiakinaia Ataei

- Te riki n rao e raonaki ma buokaia tabeman. Wareka “Standing

KOROBOKI AIKA TABU IAON WAAKI N IRAORAO

- Taekan Rabakau 17:17;
18:24
Te Minita 4:9–10
Mataio 25:34–40
Ruka 22:32.
Motiae 18:8–9

Up for Caleb” inanon Maati 2009 *Riaona* ao taetae ma am ataei ibukin kawai aika a kona iai n tangira nakoia aomata ni kabane ake a kaitibo ma ngaia.

- Inanon aaro ni kabane, ti na iangoia bwa te aeka n rao ra ae ti na katotonga. Bootaki n anenea “N Na Kataia ni Katotonga Iesu”⁵ ao ngkanne taetae ma am ataei iaon ae ana kanga ni kona n rineia bwa raa aika tamaraoa, n aron te Tia Kamaiu, n anga aika kakaokoro. ■

BWAI AIKA A NA TARAAKI

- Ibukin Kakorakoraia Kairake* (boki ae uarereke, 2011), 16.
- Ibukin Kakorakoraia Kairake*, 16.
- Taraa Jeffrey R. Holland, “Real Friendship,” *New Era*, Tuun 1998, 62–66.
- Ibukin Kakorakoraia Kairake*, 16.
- “N Na Katotonga Iesu,” *Aia Boki n Anene Ataei*, 78–79.

TE TAMNEI AE RAOIROI E KARAUNANO, KAIRIKO, AO E KAKOAUA

Ana bwaintangira te Tamnei ae Raoiroi bon teuana te kabanea ni korakora ni kakabwaia ae ti kona ni karekea n te maiu aei, ibukina bwa te Tamnei ae Raoiroi e karaunano, e kairiko, e kauringiira, e kaitiakiira, ao e kairiira. E kona ni kanoaira “ma te kantninga ao te tangira ae kororaoi” (Moronai 8:26). E reirei “koauan bwaai ni kabane” (Moronai 10:5). Ti karekea te kaotioti ao bwaintangira n te tamnei mairoun te Atua rinanon te Tamnei ae Raoiroi. Ae kakawaki riki, ti karekei ara kokoaua iroun te Tama are i Karawa ao Iesu Kristo rinanon te Tamnei ae Raoiroi.

Imwain ae ko bwabetitoaki, ko kona n namakina te Tamnei ae Raoiroi n te tai teuana ma teuana. Ma ti man karekean ana bwaintituaraoi te Tamnei ae Raoiroi imwiin am bwabetito ae ko kona n namakina iai kakukurein ana iraorao te Tamnei

ae Raoiroi, ni karikiko bwa ko a tau. Te bwaintangira aei e karoaki irouia ake iai irouia te Nakoanibonga ae te Merekitereka man te katokabai (taraa Mwakuri 19:6; D&C 33:15). Ni katoa bongin te Tabati imwiina, ko kona ni kaboui am berita n am bwabetito ngkana ko taua te toa ai ngaia are ko kona ni karekea ana kakabwaia te Uea are ko na teimatoa ni karekea Tamneina bwa e na memena iroum (taraa D&C 20:77).

Te Tamnei ae Raoiroi, n tainako ao e nanonaki bwa te Tamnei, bon te kateniman n Utu n Atua. E reirei te Burabeti Iotebwa Timiti: Iai rabwatan te Tama n iriko ao n ri kanga ai aron te aomata; te Nati naba, ma te Tamnei ae Raoiroi akea rabwatana n iriko ao riina, ma bon katotongan te Tamnei. Ngke arona bwa e aki kona, ao te Tamnei ae Raoiroi e aki kona n tiku ioura (D&C 130:22).

“Ibukina bwa Tamnein te Uea e aki kona ni maeka n taian tempora aika aki tabu” (Ereman 4:24), ti riai n tau n Ana iraorao. Ti karaoi man, ibuakon bwaai riki tabeua, karekean iango aika tamaroa, te maeka ma te etieti, ao n ukoukoria ni kawakin taian tua. ■

Ibukin rongorongona riki tabeua, taraa 2 Nibwaai 31:13, 17; 32:5; 3 Nibwaai 27:20; Moronai 10:5–8; Joseph Smith—History 1:70.

TI AKI RIAI N ANA TE BWAINTANGIRA AEI N AKI IANGOIA MOA

“N aron bwantangira ni kabane, te bwaintangira aei e na karekeaki ao e na kariaiakaki ma te kukurei. Ngkana baia ake iai irouia te nakoanibonga a katokaki iaon atura ni kamatoaki bwa te membwa n te Ekaretia, ko ongo taeka, ‘Karekea te Tamnei ae Raoiroi.’ Tiaki nanona bwa te Tamnei ae Raoiroi e a teimatoa naba bwa raom n tainako. Ti kauringaki man booki aika tabu bwa Tamnein te Uea e na ‘aki mamakuri i nanoia aomata ni kabaneia’ (Karikan Bwaai 6:3). Ngkana ti a kamatoaki, ti anganaki te *inaomata* nakon ana iraorao te Tamnei ae Raoiroi, ma te inaomata are ti riai ni kateimatoa ni karekea rinanon te ongotaeka ao te tau.”

Unimwaane Joseph B. Wirthlin (1917–2008) man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, “The Unspeakable Gift,” *Riaona*, Meei 2003, 28.

**Imwiin karekean ana
bwaintangira te Tamnei ae
Raoiroi, ti kona ni karaoi
bwaai aika mwaiti ni kaoa
mwaakana n rooti maiura:**

Tataro

Kamatebwai booki aika tabu.

Kororaoi ngkana ti taua te toa.

Taromauri n te tembora.

*Mataku n tamnei aika
raraoi, kabonganai taetae
aika itiaki, ao karekea te
iango ae tamaroa.*

Te Mate AO TE Maiu

AIA TARATARA BWAEONIIA
N TE MANGAUTI

Naroia kaain te Ekaretia aka rimoa ngke a mwananga nakon United States maeano ni bootaki ma Aika Itiaki, a rinanon te mate ma a kamatoaki n aia onimaki ae boou n te euangkerio ae kaokaki. Rongorongo aikai mai irouia bwaeoniaia a kaota aia kantaninga Aika Itiaki n te Mangauti, n raonaki ma reirei ni karaunano mai irouia moan Beretitenti n te Ekaretia aka niman.

Karakinan rongorongan te karo ae aki ataki arana te i Scandinavia ae Itiaki ni Boong Aika Kaitira are e mate natina te mwane ae uare-reke ngke e mwananga mai New York nako Utah n te 1866:

“Ma ana ibuobuoki raoraona te ruanimate ae uarereke e kenaki ao bwaina a katukaki inanova. Te ataei e mate man te aoraki ae e weewe, akea te bootaki n nanokawaki, akea te tieremoni ae karaoaki, akea uee, akea anene n tamnei, akea taeka ni kamoamoa. Ma imwain ae e nako te karo ae nanokawaki e karaoa te tataro ae uare-reke n oin ana taetae (Danish) n aron aei: . . .

“Te Tama are i Karawa: Ko a tia n anganai kaubwaiu ae uarereke aei—te ataeinimwaane ae tangiraki, ao ngkai ko a manga anaia. Ko kona ni kariaia bwa e na wene rabwatana ikai n te rau ni karokoa ingabongin te mangauti. Ke e tauaki am taeka. Amen.”

“Ngke e teirake ma iaontano a na taeka ni karaure a kangai:

“Ti abo, natiu ae tangiraki Hans—natiu te mwaane ae tikiraoi.’ Imwiina e reita nako kawaina nakon ana tabo ni kaembwa ma atuna ae rara nako aontano ma namakinan te nanokawaki.”¹

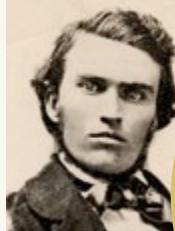
Beretitenti Joseph Smith (1805–44):

“Ai karaunanora nakoia aika nanokawaki ngkana a weteaki bwa a na maenako ma buia te mwane, buia te aine, tamaia, tinaia, natia, ke aia koraki ae tangiraki, n ata anne, e ngae ngkana e kaweneaki te rabwata ao ni mauna nako, a na manga uti ni maeka n te kabuehue ae akea tokina ni mimitongin te kimwareirei, n aki nanokawaki, karawawataaki, ke ni mate riki, ma ana riki bwa, taan uaia n ababa ma te Atua ao taan uaia n ababa ma Kristo.”²

Joseph Watson Young (1828–73), ai natina te mwaane Brigham Young are e mwananga mai England nakon te United States n te 1853:

“Bon te tamnei ae kananokawaki n tauna temanna te aomata i taari ni bwa-kanakon tai ma ti tabeman taan kakoaua aika maroaa. . . . akea ana koraki iaon te kaibuke are a mwananga iai ke temanna ae a na kona ni buoka nanokawakina ma ti te toro temanna ae raona. Aikai kantaninga ni katein te aomata ae burababa n tain te urubekebeke n te tai ae waekoa. Te ataei-nimwaane aei e a tia n anganako ana bwai ni kabane n nako Tion, ao nanona e on-rake n te kantninga ao te nano ae koaua ibukin taai aika a na roko, akea ana iango bwa e na kona ni mate i taari. E ngae n anne, e mate tiaki n aroia naake akea aia kantninga, ibukina bwa e karaoaki ana rau ma Atuana ao iai irouna te nano ae koaua ibukin te mangauti ae mimitong n aia ingabong aomata aika tamaroa.”³

*Maing:
Beretitenti
Brigham Young.
Ieta: Joseph
Watson Young.*

Beretitenti Brigham Young (1801–77):

“Ai roora mwaruan te nu are ti atonga bwa te mate! Kitanan te aeka ni maiu aei ni kaineti ma te rabwata ae mamate, nakon te bwai ae akea, ai kamimira arona! Ai roora te mate aei! Ai kamimira te kawai aei, ae ti na mwananga inanona n ti ngaira. I tangiria n taekinna nakoimi, raoraou ao taari, ngkana ti kona n noori bwaai n aroia, ao n aron are ti na noori ao n oota iai, te mate aei e bon aki kaka-waki are ti na tanrikaaki n taraaia ao n iango, ngkana ti a tia ni mate, ni koauana, aio te kabanea n angaraoi nakoioi n aron rikiu, ibukina bwa I a tia ni kitana te nanokawaki, te uruaki n nano, te rawawata, te korakai n te iango, te aki kukurei, te maraki, te ingainga n nano ao te aki kukurei inanon maiura, I ke I kona ni kimarei-rein te maiu aei nakon are e kona ni karaoaki n akean te rabwata.”⁴

INANONA: BRIGHAM YOUNG, IRON IN JOHN WILLARD CLAWSON; TANNEN IN JOSEPH WATSON YOUNG, ANA MWAAWANANO TE CHURCH HISTORY LIBRARY; TANNEN IN DAN JONES © IRI; JOHN TAYLOR, IRON IN A. WESTWOOD, ANA MWAAWANANO TE CHURCH HISTORY MUSEUM

Dan Jones (1811–62), Welsh e raira antai, ma Mrs. Williams ao membwa n te Ekaretia ake tabeman, n ieie nakon te United States n te 1849:

"Mrs. Williams, kain Ynysybont irarikin Tregaron [Wales], e waekoa ni buakaka, ao kanikina bwa e na aki teimatoa maiuna. . . . E taekinna bwa te kabanea n tamaroa ni karinerine are e a tia ni karekea bon ngke e a riki bwa te membwa n ana ekaretia Natin te Atua ae koaua, bwa akea te maaku n ana iango ni kaineti ma te maiu are teuana ao ana aro ae ngkai e kaota korakorana nakon are mai imwaina. . . . E teimatoa n taetae nakoia natina mwaane bwa ana reitinako n onimaki ni karokoa te mate n te aro bwa a na uaia ni karekea ma ngaia te mangauti ae tamaroa riki. . . . E teimatoa n ae matata ni kabanea te tairiki, ao ngke e a kuata imwiin aua

*Atai:
Beretitenti
John Taylor.
Ieta: Dan Jones.*

n te ingabong are imwiina tamneina e nako ma te rau, ni katuka te moangare n riana."⁵

Beretitenti John Taylor (1808–87):

"Ai karaunanora nakoia naake a riai n tang ibukin buan raoraoia ae tangiraki n te mate, n ataia bwa ti na manga reitaki ma ngaia! Ai keiakira nakoia ni kabane ake a maiuakin reirein te koaua are e kao-kaki, tao nakoia riki naake a kan toki maiuia, ake a tia ni karawawataaki ao n teimatoa ni ua te toki, n ataia imwain ae ti na rierake man te bwanganimatang, ao n roko ni maiu ao tamnei aika akimamate, ni kakukureiko ma ara aomata aika a tia ni kokoauaki bwa raao aika a korakora ao n onimakinaki, n aki kona ni manga kaitaraaki ma te mate, ao ni katia ana mwakuri te Tama are e a tia n anganira bwa ti na karaoia!"⁶

*Andrew Jenson (1850–1941), te tia birinako mai
Danish are e mwananga man te kambwana n aenika
Andrew H. Scott mai i Nebraska, USA, nako Utah n te 1866:*

"Ngke ti kakoaua n [ara tia rianna] n taunakin rabwataia n te tano, n te buakonikai, ti bane n tang, ke n ni kan tang; ibukin te iango n tauniia raao aika tangiraki n te katei aei, ngke raoraoia ao aia utu a riai ni waekoa ni kitanna, n akea te kantaninga ni manga kawari ruanimateia aia mate, e kananokawaki ao e rangin ni kangaanga. . . . Ma a na kuneaki ruanimateia ngkana e katanga ana buu Gabriel ni moaningabongin te moan ni mangauti. Naake a nako a kawenei rabwataia n aia tai ni mwaati n nako n noora Tion. E weteia te Uea bwa a na okira mwengaia imwain ae a roko n aia tabo; aki kariaiakaki bwa a na noora Tion n te iriko; ma ana karekea te mimitong ao te kimwareirei ngkai ao n aki

*Maing:
Beretitenti
Wilford
Woodruff. Ieta:
Andrew Jenson.*

toki; a mate ngke a kataia ni karinea te Atua ao ni kawakin ana tua, ao a na kakabwaiakaki naake a mate inanon te [Uea]."⁷

Beretitenti Wilford Woodruff (1807–98):

"N akean ana euangkerio Kristo te raurenako n te mate bon teuana maibuakon reirei ae te kabanea ni kangaanga ma bon te bwai ae ko kona n iangoia; ma ti n te tai are ti karekea te euangkerio ao n reiakin reirein te mangauti te mabubu, nanokawaki ao te karawawataaki are e riki man te mate bon, riki, a uotaki nako. . . . Mangautia maate e riki imwain otan aia iango aomata, ao iai aana ibukin tamneina are e na wene iaona.

Anne n neia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira n te bong aei. Ti ataia bon ibukira, ti aki mena n te roo ni kaineti ma te bwai aei; E a tia ni kaotia te Atua nakoirao ti atai reirei iaon mangautia maate, ao bwa te euangkerio e kaota nakoirao te maiu ao te aki mamate."⁸

*Ibukin kan warekana, tabeua tibeering,
bwangtueitin, ao kabuburakin manita a
tia ni katiteuanaaki aroia.*

BWAII AIKA A NA TARAAKI

1. Robert Aveson, "Leaves from the Journal of a Boy Emigrant," *Deseret News*, Maati. 12, 1921, 4:7; a tauraoi n te lds.org/churchhistory/

library/pioneercompanysearch.

2. *Reirei mai irouwia Beretitenti n te Ekaretia: Iotebwa Timiti* (2007), 52.
3. Joseph W. Young, *Journal*, Mar. 6, 1853,

William Driver (1837–1920), bvaeonua are e mwananga mai England nako New York, USA, n te 1866:

“Willie, natiu ae rangin n tangiraki, e rangin n aoraki n te tairiki anne ni karokoa 7:30 moaningabong, ngke e aki manga namakina riki te kainnano bwa e a mate. Te Atua e kakabwaia tamneina ae tangiraki. E kanga rawawatana. E ata matena ibukin uruakin ana aenika Mr. Poulter iaon St. Ann’s Hill, Wandsworth, Surrey, England. O, N na kanga n namakina te nanokawaki ae korakora aei. O te Uea, buokai ni mwakam ni butimwaiā ngkai bon nanom ao n anganai te korakora nakoia aika a beku ibukin te Uea ma nanoia n tangira

*Atai: Beretitenti Lorenzo Snow.
Ieta: William Driver.*

| ao n onimaki, ao N na maiu ni katauraoai ni kaitibo ma ngaia n te aonaaba ae kakukurei ao n nakoraoi riki ma mwanena ae tangiraki, Elizabeth Maryann, ao te mangauti bwa I aonga ni mena ikekei ni kaitibo ma ngaia.”⁹

Beretitenti Lorenzo Snow (1814–1901):

“N te maiu are imwiina ti na karekei rabwataraa aika a na kamimitongaki ao n aki kona n reke n te aoraki ao te mate. Akea te bwai ae tikiraoi n aron te aomata n tain te mangauti ao n arona ni mimitong. Akea te bwai ae kakukurei riki nakon tikum n te maiu aei ao ni karekeia buura ao natira ao raoraora ma ngaira.”¹⁰ ■

Church History Library, Salt Lake City, Utah; a kona ni reke iaon te rain n te mormonmigration.lib.byu.edu.

4. *Teachings of Presidents of the Church: Brigham Young* (1997), 273.

5. “Te Reta mai iroun Capt. D. Jones nakon te Eteta n te *Udgorn Seion*,” i Ronald D. Dennis, *The Call of Zion: The Story of the First Welsh Mormon Emigration*,

vol. 2 (1987), 164–65; a tauraoi n te mormonmigration.lib.byu.edu.

6. *Teachings of Presidents of the Church: John Taylor* (2001), 501–51

7. Andrew Jenson, Tieno. Aokati. 20, 1866, inanor. *Journal History of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, Okitobwa. 8, 1866, Church History Library, Salt Lake City, Utah, 6; a tauraoi n te lds.org/churchhistory/

library/pioneercompanysearch.

8. *Teachings of Presidents of the Church: Wilford Woodruff* (2004), 82–83

9. Frank Driver Reeve, ed., *London to Salt Lake City in 1866: The Diary of William Driver* (1942), 42; a tauraoi n te mormonmigration.lib.byu.edu.

10. Lorenzo Snow, n te Conference Report, Okitobwa. 1900, 63.

Iroun Unimwaane
Russell M. Nelson
Man te Kooram n Abotoro
n te Tengaun ma Uoman

Ana Mition ao ana Mwakuri **IESU KRISTO**

Te kabanea n tamara n ara karine-rine nakon Iesu bon ara katoto Irouna.

Ngkai ngaia temanna ibuakoia taan kakoaua aika onoti n aran Kristo ni kabuta te aonaaba (taraa D&C 107:23), I kakoaua bwa I karoa raoi te beku ngkana I reirei ao ni kakoaua Ibukina. Te moan, N na bae n titiraki naba titiraki aike e titiraki iai nakoia Bwaritaio: “Tera nanomi nakon te Kristo? ante natina?” (Mataio 22:42).

I aki toki n iangoi titiraki aikai ngkana I kaitibo ma taan kairiiri n te tauateka ao kaain aro aika kakaokoro. Tabeman a kakoaua bwa “Iesu bon te tia reirei ae kakanato.” Tabeman a taku, “Ngaia bon te burabeti.” Tabeman a bon aki ata te bwai teuana ibukin Maiuna. Ti na aki bane ni mimi. N tokina, ti tabeman aomata aika a tia ni karekeea te euangkerio ae koaua ae kaokaki ae ioura. Membwa n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira boni ngaia ma te koraki ae uarereke ibuakoia aika a kakoaua bwa ngaiia Kiritian.

Arora n te bong aei a kaman nooraki iroun Nibwaai inanon tienture n nako:

“Ao e koro bukina bwa I a noora naba ana ekaretia Ana Tiibu te Teei te Atua, aika a karako . . . ; e ngae n anne ao I noora ana Ekaretia te Tiibu te Teei, aika bon ana aomata te Atua aika a itiaki, aika a mena naba iaon te aonaaba ni kabuta; ao e uarereke korakoraia iaon te aonaaba. . . .

“Ao e koro bukina bwa Ngai ae Nibwaai, I a noora korakoran mwaakan Ana Tiibu te Teei te Atua, ae e ruo nako aoia aika a itiaki aika kain ana ekaretia te Tiibu te Teei, ma iaoia ana aomata inanon te berita ae tabu te Uea, ake a maenako nako aon te aonaaba; ao a irianaki n te raoiroi ma mwaakan te Atua ao te mimitong ae korakora” (1 Nibwaai 14:12, 14).

Te raoiroi anne, te mwaaka anne, ao te mimitong anne—ni koauana, ara kaka-bwaia ni kabane aika mwaiti—a roko man ara atatai n te, ongotaeka nakon, ao te kakaitau ao ana tangira te Uea Iesu Kristo.

N Ana tai ni maiu ae uarereke, te Tia Kamaiu e kakoroi nanon uoua ana kouru are e raoni naba Ana kouru ake tabeua. Teuana bon Ana mwakuri ao Ana mimitong ni uota te aki mamate ao te maiu are akea tokina iroun te aomata” (Moses 1:39). E taekin ake tabeua: “Bwa I angani ngkami te bwai ni kakairi, bwa kam na katotonga ae I karaoia” (Ioane 13:15).

Ana moan kouru ae ti ataia n te Mwakuri ni Kamaiu. Aio ana mition ae kakawaki n te maiu ae mamate aei. Te Uea ae mangauti e anga taian rongorongo aikai ibukin Ana mition nakoia kaain America ngkoa:

“I roko nakon te aonaaba ni karaoa nanon Tamau, ibukina bwa e kanakomaia Tamau.

“Ao e kanakomaiai Tamau bwa I aonga n tabekaki rake iaon te kaibangaki, ao I mwiina ngkana I tabekaki rake I aon te kaibangaki, N na burimaunia aomata nakoiu” (3 Nibwaai 27:13–14).

N reitanakoan Ana kabwarabwara, E kaoka Ana kauoua ni kouru—n riki bwa ara katooto: “Ao kam atai bwaai ake kam riai ni karaoi . . . ; bwa mwakuri ae kam noorai ni karaoi ao anne ae kam riai naba ni karaoi” (3 Nibwaai 27:21).

Ana moan kouru ae I a tia ni kamatata bwa Ana *mition*. Ana kauoua ni kouru ae I tangiria bwa kam na ataia bon Ana *mwakuri*. Ti na rinanon bwaai aika uoua aikai ni Maiuna—Ana mition ao Ana mwakuri.

Ana Mition Iesu Kristo—te Mwakuri ni Kamaiu

Ana mition bon te Mwakuri ni Kamaiu. Te mition anne e katauaki ti Ibuksina. Ngkai E bungiaki iroun te tina ae mamate ao te Tama ae aki mamate, bon ti Ngaia ae E kona n anga maiuna ao ni manga anaia (tarra Ioane 10:14–18). Mwiin Ana Mwakuiri ni Kamaiu aika a kakukurei bon akea tiaia ao akea tokia. E ana te maraki man te mate ao ni karika te rawawata ae aki teimaan n

te ruanimate (tarra 1 I-Korinto 15:54–55). Tabena ibukin te Mwakuri ni Kamaiu e ataaki imwain te Karikibwai ao te Bwaka. Tiaki n ae e na ti katauraoa te mangauti ao te aki mamate irouia aomata ni kabane, ma aonga naba ni kabwaraaki ara bure—iaon aron karaoakia Irouna. Ngaia Ae Ana Mwakuri ni Kamaiu e kauka te kawai are ti na kona ni katiteuanaaki ma Ngaia ao ma ara utu n aki toki. Te kantaninga aei ti iangoia bwa te maiu are akea tokina—ana bwaintangira te Atua nakoia aomata tarra D&C 14:7).

Akea riki temanna ae kona ni karaoa te Mwakuri ni Kamaiu. Akea temanna riki te aomata, e ngae ngkana e korakora kaubwaina ao mwaakana, e aki kona ni kamaiua temanna te tamnei—riki bon ngaia (tarra Mataio 19:24–26). Ao akea riki temanna ae na kataningaki ke e na kariaakaki bwa e na kawawaea te rara ibukin te kamaiu are akea tokina ibukin te aomata temanna. E karaoia Iesu “ti teuana te tai n anga” (Ebera 10:10).

E ngae ngke te Mwakuri ni Kamaiu e tia n tain te Nu Tetemanti, kanoan taai ake ngkoa n te O Tetemanti e a kaman taekina kakawakina n tainako. Atam ao Ewa a tungaki bwa a na anga karea are ti te arona ma ana karea te Tama iroun natina are te Riki temanna” (Moses 5:7). Ni kanga? A karaoia rinanon kawawanakoan te rara. Man oin aia atatai a kokoaua te boki ae tabu bwa “e mena te tamnei ae maiu n te iriko i nanon te rara” (Nakoia Ibonga 17:11).

A ataia taan bwainaoraki bwa ngkana e toki butin te rara nakon te okan, e riki te kangaanga. Ngkana iai te kangaanga ni butin te rara nakon te wae, e na karekea te mka. Ngkana e toki butina nakon te kaburoro, e na karika te boo. Ngkana e aki butiraoi te rara rinanon te ia ae bubura are man te buroo, e na kona ni karika te toki ni buroo. Ngkana e aki kona n toki nakon te rara, e na karika te mate.

NEIKO NORIA NATAM ANNE (STABAT MATER) |IROUN JAMES TISSOT © BROOKLYN MUSEUM, BROOKLYN, NEW YORK; INANONA: KAMATAKA MANI NANON TE ONAROKA ARE KEKETEMWANE |IROUN CARL HEINRICH BLOCH

E moana
kawa-
waean
Raraana te Tia
Kamaiu ibu-
kii aomata ni
kabane tiaki n
te kaibangaki
ma inanon te
Onaroka are
i Ketetemane.

Atam, Ewa, ao rooro ake imwiina a reiakinna bwa n tainako ngkana a kawawaea te rara man te man, maiuna e toki. Ibukin wakin aia anga karea, tiaki ti *aekan* maan nako ae raoiroi. Bon moan natin te man ae na moa n raoiroi (taraa, ibukin te katoto, Te Otinako 12:5). Bwaai aika kain-nanoaki aikai bon kanikina naba ibukin te karea ae kakau-ningaaki ana Tiibu te Atua ae kororaoi.

Atam ao Ewa anganaki te tua, bwa ana karaoi bwaai ake a karaoi n aran te Nati, ao a riai n rairinanoia ao ni wetea aran te Atua n aran te Nati n tainako (taraaMoses 5:8). Man te bong anne nakon nukan te tai, te angakarea n te man e teimatoa ni karoaki bwa kanikinaean ana Mwakuri ni Kamaiu Natin te Atua.

Ngkana e korobukin te Mwakuri ni Kamaiu, te kabanea ni karea ae korakora anne e kakoroa nanon ana tua Moote (taraa Aramwa 34:13–14) ao ni katoki karoan te angakarea n te man, are e a tia n reirei bwa “maiun te iriko [e] mena inanon te rara” (Nakoia Ibonga 17:11). E kabwarabwara Iesu bwa e kanga karoan te angakarea n taai akekei n aki kariaiakaki ibukin te Mangauti ao ni kabouaki n te kanikina n te toa. Taraai riki bwaai aika ana taraaki n te maiu, te iriko, ao te rara:

“Ao e taku Iesu nako ia, E boni koaua ae I a tungngkami ba ngkana kam aki kana irikon Natin te aomata, ao ngkana kam aki nima raraana, ao akea te maiu i nomani.

“Ane kana irikou, ma n nima raraau, ao e reke i rouna te maiu are aki toki; ao N na kautia n te bong n toki” (Ioane 6:53–54).

Ibukin ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo, aomata ni kabane—engae ngke mwaitira aika a na karoaoi—a na kabooaki. E moanna ni kawawaea Raraana te Tia Kamaiu ibukiia aomata ni kabane tiaki n te kaibangaki ma inanon te Onaroka are i Ketetemane. Ikekei E katoka Iaona rawawatan aia bure ni kabane aomata ake a na maiu. Iaan te rawawata ae korakora anne, E tinako raraana ni bwang-bwangan rabwatana ni kabane (taraa D&C 19:18). Marakin te Mwakuri ni Kamaiu e tia raoi iaon te kaibangaki n te tabo ae aranaki bwa te Tabanou.

Kakawakin te Mwakuri ni Kamaiu e kakimototoaki ni kabwarabwaraaki iroun te Burabeti Iotebwa Timiti. E taku, “Aan te koaua n ara Ekaretia bon aia kakoaua Abotoro ma Burabeti, ibukin Iesu Kristo, bwa E mate, e taunaki, ao e manga uti n te kateniua ni bong, ao e waerake nako karawa: ao bwai ni kabane ake a i rekereke ma ara ekaretia bon ti bwai aika a kanimaki nako iai.”¹

Ma te kariaiakaki anne ao ma te kakaitau ae korakora, I reirei ao ni kakoaua naba Irouna.

Ana Mwakuri Iesu Kristo—te Katooto

Ana kauoua ni kouru ae akea tokina te Uea n te maiu ae mamate bwa e na beku bwa te katooto ibukira. Iai inanon maiuna ni katooto Ana mwakuri n te maiu ae mamate. Iai inanona Ana reirei, karaki, ao te kabwarabwara. E airi ma Ana kakai, ana tangira, ana taotaonaki n nano ae korakora nakoia natia aomata (taraa 1 Nibwaai 19:9). E irianaki ma Nanona ae korakora ni kabonganaan te kariaia n te nakoanibonga. E irianaki ma Unna ae raoiroi ngkana E karaoa te bure (taraa I-Rom 8:3) ao ngke E karangai nako aia taibora taan rai mwane (taraa Mataio 21:12). E irianaki naba ma Nanona ae maraki. E kamamaeaki, e kатаereaki, ao ni kakeaaki taekana mairouia Ana botanaomata (taraa Motiaeae 15:5)—e ngae ngke e kamwaneaki iroun temanna ana reirei ao e kakeaaki iroun temanna (taraa Ioane 18:2–3, 25–27).

E ngae ngke waaki ake e karaoi n Ana tai ni mwakuri, a bon aki ao a teimatoa n aki kaineti Nakoina. Akea tiana nakon mwaitia aomata ake a na ira ana katooto Iesu. Aeka ni mwakuri aikai a tia ni karaoaki irouia Ana burabeti ao abotoro ao tabeman ibuakoia Ana toro aika iai irouia te kariaiakaki. A mwaiti aika a tia n rinanon te bwainkirinaki Ibukina (taraa Mataio 5:10; 3 Nibwaai 12:10). Inanon maiura, kam ataia tarimi ao mwanemi ake a tia ni kataia—riki ni boona ae rangin ni buakaka—n ira ana katoto te Uea.

N aron are e na kona n riki. Anne Ana kantaninga ibukira. E titirakinira te Uea bwa ti na ira Ana katoto. E reiakina raoi te bwai aei:

- “Aekan aomata ra ngkami? . . . N arou” (3 Nibwaai 27:27; taraa naba 3 Nibwaai 12:48).

- “Mai ri mwiu, ao N na karaoi ngkami ba taan akawa aika konami aomata” (Mataio 4:19).
- “Ba I angani ngkami te bwai ni kakairi, bwa kam na katotonga ae I karaoia, nako imi” (Ioane 13:15; taraa naba Ioane 14:6).

Aikai ao booki aika tabu riki tabeua aki koreaki n aron katautauakiia. Bon tuua mai ieta! Ti na ira Ana katooto!

Ni kabebetean nanora n Iria, tao ti kona n iangoi nimaua Kateina ni maiuna aika ti kona ni katotong.

Te Tangira

Ngkana N na titiraki tera kateina ni Maiuina ae ko na kina moa, n au iango ko na bae n arana Anuana n tangira. E na irianaki anne ma Ana nanoanga, akoj, tangira ae kororaoi, nanom ae korakora, kabwarabure, nanoanga, motiraoi, ao a mwaiti riki. Iesu e tangira Tamana ao Tinana (taraa Ioane 19:25–27). E tangiria Ana utu ao Aika Itiaki (taraa Ioane 13:1; 2 Tetaronike 2:16). E tangira te tia bure n aki kariaia te bure (taraa Mataio 9:2; D&C 24:2). Ao E reirei-niira bwa ti na kanga ni kaota ara tangira Ibukina. “Ngkana kam tangirai, ao kam na tou mwin au tua” (Ioane 14:15). Ngkanne, ni kabwarabwaraan ana tangira bwa e aki *inanono*, E reitia, “Ngkana kam kawakin au tua, ao kam maeka n tangirau; n ai arou ngkai I kawakin Ana tua Tamau, ao I maeka n tangirana” (Ioane 15:10; taraa naba D&C 95:12; 124:87).

Kabwaraan riki ana tangira te Tia Kamaiu bon Ana mwakuri n ibuobuoki. E beku ibukin Tamana, ao E beku ibukiia aomata ake E maeka ao ni mwakuri ma ngaia. Ni kawai aika uoua ti riai n iri Ana katooto. Ti na beku ibukin te Atua, “n nakonako i nanoni kawaina ni bane, ma te tangiria” (Te Tua Kaua 10:12; taraa naba 11:13; Iotua 22:5; D&C 20:31; 59:5). Ao ti na tangiria kaain rarikira ni beku ibukiia (taraa I-Karatia 5:13;

KABWARABWARA I AONTE MAUNGA, IROUN JAMES TISOT; INANONA; KAMATA MAN CHRIST AND THE RICH YOUNG RULER, IROUN HEINRICH HOFMANN; MWAAWANNANO MANTE C. HARRISON CONROY CO.

Te bwai ae
kinaaki
iai aron
*Ana reirei te Tia
Kamaiu iaoia
taan reirei ake
tabeman bwa
E reirei koauan
bwaai aika akea
tokiia. Ti Ngaia ae
E kona ni kaota
ara kantaninga n
te maiu.*

Motiaeae 4:15–16). Ti moanna man ara utu. Te tangira ae korakora are e kabaeia kaaro nakoia natia e karikaki man te mwakuri n ibuobuoki nakoia rinanon aia tai n inanomata. Imwiina n te maiu ataei aika mwakuri korakora a na kona n reke aia tai ni manga oki ao ni kaota te tangira anne ngkana a beku ibukiia aia karo aika a kara.

Otenanti

Te kauoua n itera n ana katoto te Tia Kamaiu ni maiuna bon Ana kamatata iaon otenanti aika tabu. N tain ana mwakuri n te Maiu ae mamate E kamatata aron kakawakin taian otenanti ni kamaiu. E bwabetitoaki iroun Ioane n te Karaanga are i Ioretan. E titiraki naba Ioane, “Ibukin tera?”

E kabwarabwara Iesu, “Ba e riai ba *ti* na karaoa te raoiroi ni kabanea” (Mataio 3:15; e kairaki karawawatan te iango). Tiaki ti te otenanti ae kakawaki, ma te katoto are e kateia Iesu ao Ioane a kakawaki naba.

Imwiina ao e katea te Uea te otenanti n te toa. E kabwarabwari kanikina n te toa ao taekinakin taekaia nakoia Ana reirei (taraa Mataio 26:26–28; Mareko 14:22–24; Ruka 24:30).

E anga naba kaetieti Tamara are i Karawa ni kaineti ma otenanti. E taekinna bwa ngkai ti bungiaki nakon te aonaaba aei n te ran, ao te rara ao te tamnei, ti riai ni manga bungiaki kaua nakon aba n uean karawa n te ran, iroun te Tamnei, ao n raraan Iesu Kristo. N te kawai aei ti kona ni kaitiakaki man ara bure ni kabane, ao ni kimwareirei n te aonaaba aei, ao n te maiu are akea tokina n te aonaaba ae na roko, riki te kimwareirei ae aki mamate (taraa Moses 6:59).

N tain ana mwakuri imwin te mate te Uea, otenanti ake a rietata n te karietataaki a kaotaki (D&C 124:40–42). E a tia ni katauraoi ibukin otenanti aikai bwa ana tauraoi n Ana tembora aika tabu. N taai aika aki maan n nako, te kaitiaki, te kabiribiri, ao te entaunmente a karekeaki nakoia n tatabemania nako ake a tauraoi raoi (taraa D&C 105:12, 18, 33; 110:9; 124:39). Inanon te tembora, temanna ma temanna a kona ni kabaeaki nakon te bumwaane ao te buaine, nakoia ara bakatibu, ao nakoia aia kariki (taraa D&C 132:19). Ara Mwatita bon Atuan te tua ao te babaire raoi (taraa D&C 132:18). Ana taraataraa iaon otenanti bon mwakoron Ana katoto ae korakora nakoira.

Tataro

Te katenua n itera n ana mwakuri ae tamaroa te Uea bon te tataro. E tataro Iesu nakon Tamana are i Karawa

ao n reireiniira naba bwa ti na kanga n tataro. Ti na tataro nakon te Atua te Tama ae Akea Tokina n aran Natina, Iesu Kristo, rinanon mwaakan te Tamnei ae Raoroi (taraa Mataio 6:9–13; 3 Nibwaai 13:9–13; Ana Rairairi Iotebwa Timiti, Mataio 6:9–15). I tangira te tataro ibukiia Ana reirei are e karoaki iroun te Uea are e koreaki n Ioane mwakoro 17. Inanona te Nati e reitaki ma te Tama ibukiia Ana reirei, ake E tangiriia. Bon katoton te tataro ae nakoraoi man nanoanga.

Ataibwai

Te kaua n itera n ana katoto te Uea bon kabonganganin Ana ataibwai mai ieta. N aron are e taekinaki ma imwaina, a mwaiti aika tiaki Kiritian aika a kakoaua ae Iesu bon te tia reirei ae kakannato. Ni koauana, boni Ngaia. Ma tera raoi ae kanakoraoa Ana reirei? Ngaia te tia reirei rabakau iaon te intin, te numera, ke te tiaienti? Ngkai te Tia Karikibwai n te aonaaba aei ao n ake tabeua (taraa Moses 1:33), Ni boni koauana E na kona. Ke, ngkai te tia Kororongorongo ni booki aika tabu, E kona n reirei aron te koroboki.

Te bwai ae kinaaki iai aron Ana reirei iaoia taan reirei ake tabeman bwa E reirei koauan bwaai aika *akea tokiiia* ni kakawakiia. Ti Ngaia ae E kona ni kaota ara kantaninga n te maiu. Ti n Rinanona ae ti kona iai n reirei taekan arora *imwain te maiu* aei ao n arora *imwiin te maiu aei* ma ara konabwai.

N te tai teuana te Tia Reirei te Mwatita e tuangiiia taan kakauongo aika aki kakoaua bwa iai aia tia kakoaua aika teniman Ibukina:

- Ioane te Tia Bwabetito,
- Mwakuri ake e a tia Iesu ni kakoroi bukiia.
- Ana taeka te Atua te Tama ae Akea Tokina (taraa Ioane 5:33–37).

Imwiina ngkanne E anga te ka aua ni kakoaua: “Kam ukeuke n te baibara; ba kam taku bwa e reke te maiu ae aki toki i roumi mai iai: ao boni ngaia are kaotioti i bukiu” (Ioane 5:39).

Te taeka ae *iango* n te kurubu n taeka anne e kona n te moan n taraaki bwa e riai n aki mena ikekei. Ma e kakawaki nakon nanon ae kataia Iesu n taekinna. E ataia bwa a mwaiti Ana taan ongora aika a *iangoia* rao bwa te maiu are akea tokina bon iai inanon koroboki aika tabu. Ma a bon kairua. Koroboki aika tabu n ti ngaia *aki kona* n anga te maiu are akea tokina. E koaua ae iai te mwaaka

inanon koroboki aika tabu, ma te mwaaka anne e roko mairoun Iesu n ti Ngaia. Ngaia *bon* te Taeka: *Logos*. Mwaakan te maiu are akea tokina bon Irouna, are “ngke a tuai ni karikaki bwaai ao bon iai te Rokou, ao bon iai te Rokou, ao e memena te Rokou iroun te Atua, ao bon te Atua te Rokou” (Ioane 1:1; taraa naba 2 Nibwaai 31:20; 32:3). Ngkanne, ibukin kateina n imanono irouia aika aki kakoaua, Iesu e waaki nako ni kauringiiia: “Ao kam aki kan nako Iu, ba e aonga n reke te maiu iroumi are [akea tokina]” (Ioane 5:40).

E kona te Mwatita ni kaoniira ma Ana atatai ma i karawa, ma E aki. E karinea inaomataara n rinerine. E kariaira ni kakimwareirein te ukeuke. E kaungaira bwa ti na rairi nanora man ara bure. E kariaira bwa ti na rinanon te inaomata are e roko man nanora n ongotaeka nakon ana tua mai i karawa. Eng, te kawai ae E kabongana Ana atatai e karika te katoto ae moan te tamaraa nakoira.

Teimatoa

Te kanimaua n itera n ana mwakuri te Uea bon Katabeana bwa e na teimatoa ni ua te toki. E aki kona ni kerikaaki. E ngae ngke E kaitaraa ma karawawataaki aika a riaon ara atatai, Bon tiaki te tia kabuakaka. E ngae ngkana kataakina e rikirake ni buakaka ao ni buakaka E teimatoa ni ua tokin Ana mwakuri: ni karaoa te mwakuri ni kamaii ibukin aia bure aomata ni kabane. Aika Ana kabanea n taeka ngke E tine n te kaibangaki, “E a tia” (Ioane 19:30).

Karaoakiia nakon Maiura

Iteran Ana mwakuri aika nimaua aikai a kona ni karaoaki inanon maiura. Eng te kabanea n tamaraa n ara karinerine nakon Iesu bon ara katoto Irouna.

Ngkana ti moanna n ataia bwa antai Iesu ao tera ae E a tia ni karaoia ibukira, ti kona n ataia, teutana, bukin te tua ae moan te korakora ao ni kakawaki: “Ko na tangira Iehova ae Atuam n nanom ni kabanea, ao n tamneim ni kabanea, ao ni wanawanam ni kabanea, ao ni korakoram ni kabanea” (Mareko 12:30). N taekana riki tabeua, bwaai ni kabane ake ti iangoi ao ni karaoi ao n taekin a riai n roko ma imwiin ara tangira Ibukina ao Tamana.

Titirakiniko ibon iroum, “Iai ae I tangiria riki nakon te Uea?” Ngkanne kabotaua am kaeka nakon kainibaire aikai aika karaoaki iroun te Uea:

- “Ane tangira riki tamana ke tinana nako Iu ao e aki riai ba e na anganaki Ngai.”

Iai inanon
 maiun te Uea
 ni katooto
*Ana mwakuri n te
 maiu ae mamate.*
*Iai inanona Ana
 reirei, karaki, ao
 te kabwarabwara.*
E irianaki ma
*Nanona ae kora-
 kora ni kabonga-
 naan te kariaia n
 te nakoanibonga*

- “Ane e tangira riki natina te mwaane ke natina te aine nako Iu ao e aki riai ba e na anganaki Ngai” (Mataio 10:37).

Tangira ibukiia utu ao raoraom, n aekara aron tamaroana, e na rangin n iai riki nanona ngkana e boboto iaon ana tangira Iesu Kristo. Aia tangira kaaro ibukiia natia iai nanoia riki ikai ao n taai aika ana roko Ibukina. Reitaki aika kakukurei ni kabane a bane n nakoraoi Irouna. Te tangira ioun te Tama are i Karawa ao Iesu Kristo e katauraoa kamatata, te kairi, ao te ungannano n tangiriia tabeman n te kawai ae tamaroa riki.

Otenanti a katauraoa te nano ibukin te mwakuri n ibuobuoki ae tau are akea tokina. A riai kaaro n iangoia bwa te otenanti raa ae kainnanoaki imwiina irouia ataei n tatabemaniia nako. A riai taan kakawari n te reirei n iangoia te otenanti ae riai ae kainanoaki n taian utu ake a kawari.

Ana katooto te Tia Kamaiu n *tataro* e kauringiira bwa te tataro bon iroum, tataro n utu, ao te tataro mwaaka ni ukoukora katabeakira n te Ekaretia a na riki bwa iteran maiura. N ataia ao ni karaoa nanon te Tama e karekea te korakora ao te onimaki ae korakora (taraa D&C 121:45). Ti tangiria ni mena n ana itera te Uea.

Atatai “ni bwaai n aroia ae ngkai, ao nakon taai aika ana roko” (Iakobwa 4:13) a kariaira bwa ti na waaki iaon reirei ao tua aika koaua. Te atatai anne e na katamaroa aroarora. Mwakuri ake a na kona n riki imwiin naano ao namakin ni babakanikawai a na oneaki mwiia ma mwakuri aika kairaki ni bukina aika riai ao te etieti.

Te katabeaki bwa ko na *teimatoa n ua te toki* e nanoaki n ae ti na aki tuatua ibukin kamotirawakira man te wewete nakon te beku. E nanonaki bwa ti na teimatoa ni kakoroa nanon te kouru ae tau. E nanonaki bwa ti aki bwarannano iaoia aika tangiraki ake a tia ni bua. Ao e nanonaki bwa ti na mwaneia n akoia ara reitaki n aki toki ma ara utu, e ngae ngke rinanon kangaangan boong n aoraki, aki konabwai, ao te mate.

Ma nanou ni kabane I tataro bwa ana kairoro ni bitii naano te Uea e na karaoa te bitaki ae korakora inanon maium. Ana mition ao Ana mwakuri e kona ni kakabwaiaira n tatabemaniira nako ngkai ao n aki toki. ■

Man te maroro n te taromauri n Aokati 18, 1998, n te Brigham Young University. Ibukin bwaninin raoi te rongorongo n te Ingiriti, naako nakon speeches.byu.edu.

BWAII AIKA A NA TARAAKI

1. *Reirei mairouia Beretitenti n te Ekaretia: Iotebwa Timiti (2007), 49*

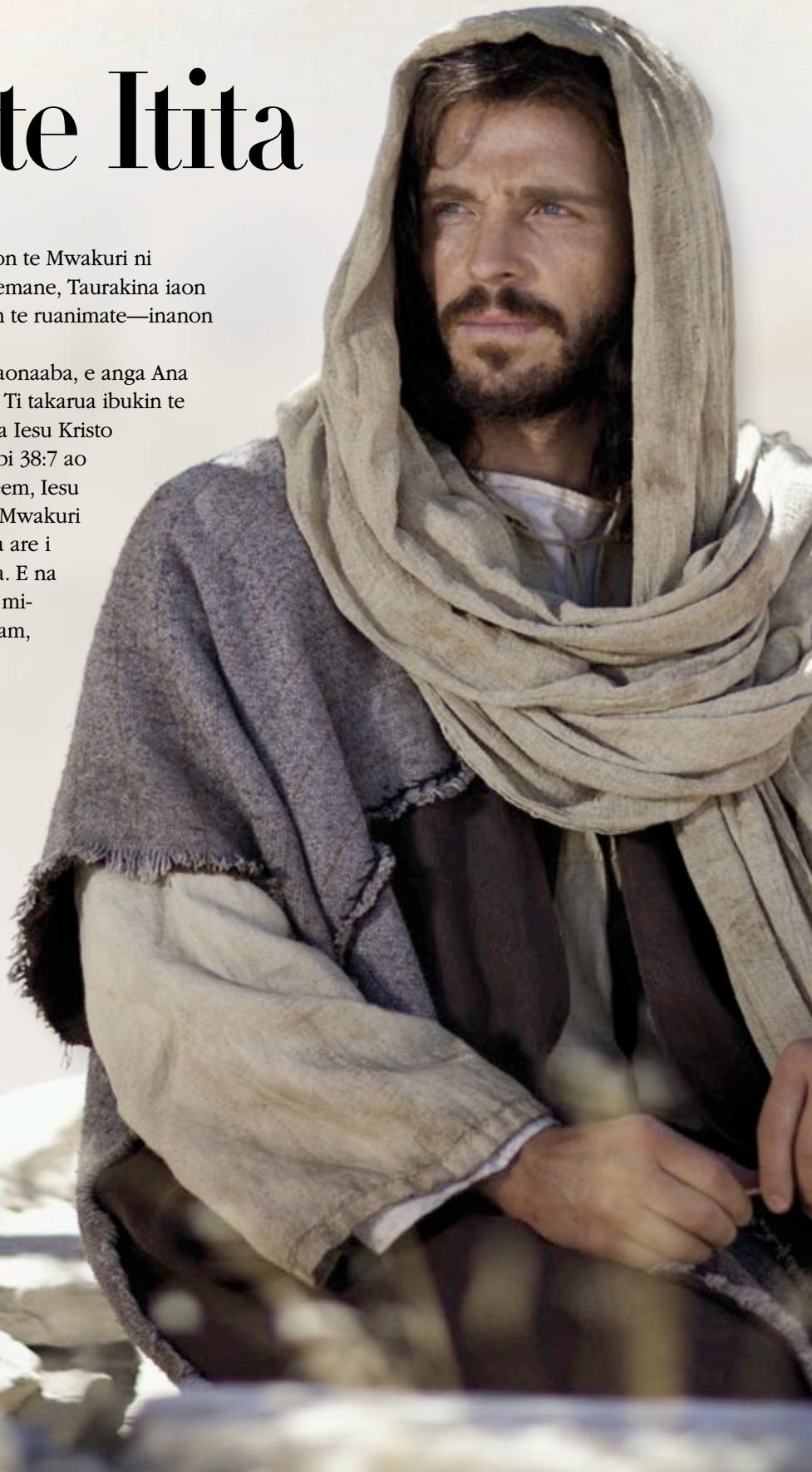
Wiikin te Itita

Ara Tia Kamaiu Iesu Kristo e kakoroa nanon te Mwakuri ni Kamaiu—are e irianaki ma Korakaina I Ketetemane, Taurakina iaon te Kaibangaki i Korokota, ao Mangautina man te ruanimate—inanon kabanean wiikin Maiuna.

N te Kauntira i Karawa imwain karikan te aonaaba, e anga Ana babaire te Tama are i Karawa ibukira, Natina. Ti takarua ibukin te kimwareirei ngke Tamara are i Karawa e rinea Iesu Kristo bwa e na wakina te baire ni kamaiu (taraa Iobi 38:7 ao Abraham 3:27). Bungiaki iroun Maria i Betereem, Iesu e maiukina te maiu ae aki bure. Ibukin Ana Mwakuri ni Kamaiu, ti kona n oki ni maeka ma Tamara are i Karawa ao ni karekea te maiu are akea tokina. E na manga oki riki Iesu Kristo n te mwaaka ao te mitong ni maeka iaon te aba n tain te Mereniam, ao E na tei bwa te Tia Motikitaeka irouia aomata ni kabane n te kabanea ni bong.

Aika oti inano tamnei man te Baibara are e kaota ana kabanea ni wiiki ni maiun te Tia Kamaiu. Iangoa warekan kiibu man booki aika tabu aika karinanaki ibukin tamnei n tatabeua nako. Ibukin bwaninin raoi rongorongan bwaai aika riki, nakon te tiata are e kaota aron karinanakin koroboki aika tabu ibukin Euangkerio ake aua n te Rikitionare n te Baibara ke te Kairi nakon Booki Aika Tabu. Tamnein te Baibara a tauraoi n te biblevideos.lds.org.

IMAGES © RI

*N te kanimaua ni
bong imwain te Toa
are te Riao, Iesu e
mwananga nako
lerutarem iaon te aati
n aron are e taeki-
naki irovia burabeti.
Aomata a Kina bwa
aia Uea, a takarua
"Otanna," ao a katikui
kunniakaao mwa-
ngani kaai, i aontano
imoan te aati. (Taraa
Mataio 21:1-11;
Mareko 11:1-11;
Tekaria 9:9.)*

*Ibukin te kauoua n tai n tain Ana mwkauri n te maiu ae mamate, Iesu e
kaitiaki n te tembora. "E na atongaki maneabau bwa te maneaba n tataro,
ma kam karaoia ba neia taani kamarua," E tunagia tan rai mwane (Mataio
21:13). Ngkanne angija matakia ma mauku a nako Ina inanon te tembora, ao
E kamaiuia. Ma ngke mataniwiia ibonga ake a kakannato ao taani koroboki
a noori Ana kakai, a rangin n un ao ni kakaea te kawai are a na Kamauna.
Taraa Mataio 21:12-17; Mareko 11:15-19.*

*Iesu Kristo, ana Riki Temanna te
Tama, e kamangoria n ruo nako aon
te aba ni kabooia aomata man te
Bwaka. (Taraa 1 Nibwaai 11:16-22,
26-33; Aramwa 7:10-13.)*

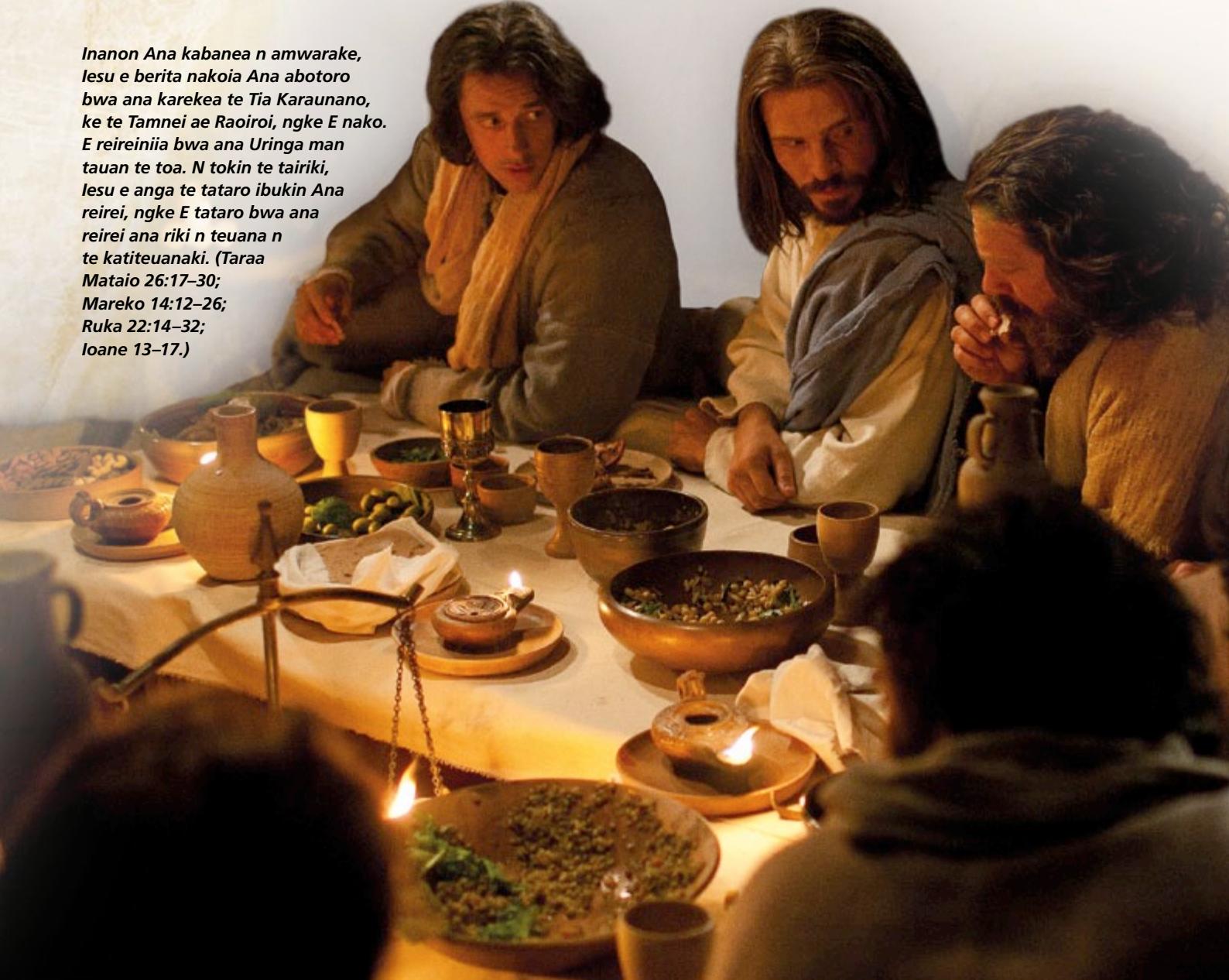

Ni kabuta te wiiki, e taekin tabeua Ana kabwara-bwara te Tia Kamaiu aika rangin ni kauringaba, n ikotaki ma Ana anga reirei ibukin ana mwane te aine ae akea buna. (Taraa Mareko 12:41–44; Ruka 21:1–4.)

N te Onaroka are i Ketetemwane, te Tia Kamaiu e katorobubua ao e tatara, Marakina ibukin ana bure te aonnaba e karikia bwa E na ruru ibukin marakina, e wanwako rarana man bwanga-bwangan kunna ni kabane, ao ni korakai n rabwatana ao n tamneina” (taraa D&C 19:18). E aki maan ao luta Itekariota mwaane aika a rawata mwaitia ao a tauraoi ma aia bwai ni buaka a katika lesu, ao nikabane ana taan reirei a kitana te Uea ao ni birinako. (Taraa Mataio 26:36–56; Mareko 14:32–50; Ruka 22:39–53.)

Inanon Ana kabanea n amwarake, Iesu e berita nakoia Ana abotoro bwa ana karekea te Tia Karaunano, ke te Tamnei ae Raoiroi, ngke E nako. E reireiniia bwa ana Uringa man tauan te toa. N tokin te tairiki, Iesu e anga te tatara ibukin Ana reirei, ngke E tatara bwa ana reirei ana riki n teuana n te katiteuanaki. (Taraa Mataio 26:17–30; Mareko 14:12–26; Ruka 22:14–32; Ioane 13:17.)

Imwiin bairean taekana ae e aki rinanon te tua ao kataereana ae aki riai, lesu Kristo e kariaia bwa E na tauraki n te kaibangaki, ni katia te "kabanea n angakarea ae korakora" are e na karika te kamaiuaki nakoia natin te Atua ni kabane (taraa Aramwa 34:14–15). Imwain ae bong, taan iriira lesu a kanakoa Rabwatana man te kaibangaki, a niiria n te kunnikai ae te rinen ae boiarara, ao ni kawenea n te bwanga ni matang. (Taraa Mataio 27; Ruka 23; Mareko 15; Ioane 19.)

E a oti taai n ingabongin te Tabati, ao Maria te I-Maketaraa ao aine tabeman riki ake a onimaki a roko n te bwanga ni matang bwa ana kabira riki rabwatan lesu. A kunea bwa atibun te bwanganimatang e rabino nako ao anera ake uoman a katanoata te rongorongo ae raoiroi ae kakukurei: "Akea ikai: ba E a uti" (Mataio 28:6). E a tia te Tia Kamaiu ae mangauti n tokanikai iaon te mate n rabwata ao ni karikira ngaira n tatabemaniira nako bwa ti na manga maiu: "Bwa aroia aomata, ngkai a bane ni mate iroun Atam, ao ai aroia naba bwa a na bane ni kamaiuaki iroun Kristo" (I-Korinto 15:22). (Taraa Mataio 28; Mareko 16; Ruka 24; Ioane 20). ■

Buokiiia Ataei

NI KATAURAOIA IBUKIN TE BWABETITO

Iroun Jessica Larsen ao Marissa Widdison

Ana Maekatiin te Ekaretia

Te riki n ataei bon te tai ni kukurei ibukin bwaai ake a riki n te moan tai. Te moan tai ni kabuta te bwatika, irakin te reirei, ke katakin te amarake ae boou bon tabeua kakatai aika kamimi are e ana nanon te ataei ae uarereke. Ngaira ikawai e reke ara tai ni buokiiia ataei inanon aia tai ni kakaae. Ngkai ngaira ikawai inanon te Ekaretia, e reke naba ara tai ni buokiiia n rikirake inanon te euangkerio (taraa D&C 68:25). Tera ae ti na karaolia ni kakoaua ana bwabetito te ataei—te moan ni berita ae tabu ae karaolia te aomata ma Tamara are i Karawa ae tangiraki—bon te bwai ae tikiraoi man iai nanona?

“Bon oin te kantaninga n te Ekaretia aei are reiakinaia kairake: ni moa man te mweenga ao imwiina n te umwabntabu,” e reirei Beretitenti Boyd K. Packer.¹

N taian katooto aikai, kaaro a tibwauaia bwa a kanga ni katauraoia natiaa ibukin otenanti aika tabu ao berita aika tabu n te bwabetito ao n te kamatoaaki.

Ti Karaolia ni Moantaii

“Te ririki are e koro iai itiua aia ririki ataei bon te tai ni bukamaru,” e taku Lori, tinaia aman. Ngaia ma buuna a reireiniia aia ataei taekan te bwabetito man te tai are a bungiaki iai. E ngae n anne, ngkana a bane ataei ni koro itiua, aia utu a moana aia katauraoi ae onoti. A karaoa aia reirei ni katoa namwakaina n aia bootaki n utu n te tairiki iaon reirei aika kakaokoro ni kaineti ma te bwabetito, n aron berita aika tabu ao ana katooto Iesu.

E taekinna Lori reirei n te namakaina ae e nang koro iai ana kawanua n ririki ana irianaki ma te tangira. A kaotia nakoia ataei kunnikai ake ana bwai ngkana a karekea te ara ao te kakabwaia, ao e taekina taekan te bong are e karaoaki iai te otenanti.

“Bon te tai ae kororaoi ni iango iaon kakabwaia man berita aika tabu n te tembora,” Lori e kabwarabwara raoi. “Ti aki toki ni karaoa te kamatata raoi bwa te rinerine ni bwabetitoaki bon te moan ni mwaneka ni katauraoi nakon kakabwaia n te tembora.”

Ti Karaolia Bwa Taben te Utu

Monica, ae aman natina, e iangoia ni katabeia ataei ake a ikawai riki bwa a na ibuobuoki nakoia taria ao mwaneia aika a uarereke riki ni katauraoia n aron ae a kona. “N ongora irouwia tarria ke mwaneia ni kaota aia kakoaua ao n tibwaua ana atatai teuanne ke neienne e bon karika te korakora,” e taku. E reitia Lori bwa n tabetai a tuangiia ataei ake a katauraoi ibukin te bwabetito bwa ana reirei te bwai ae a tia n reiakinaa nakoia tarria ao mwaneia ake a urarereke riki.

Ti Kabongana Bwa Aia Bwai ni Mwakuri Mitinare

Ngke e a koro waniua ana ririki natin Taniera te aine, e ataia ae tangiria n tibwaua ana bong ni bwabetito ma raoraona ake tiaki kaain te Ekaretia. Ngaia are a iangoia aia utu bwa ana kanakoa te kakao n ana bwabetito Allison nakoia raoraona n ana reirei ao kaain rarikiia. Raoraona aika a tuangaki bwa ana uoti ma ngaia aia kibu man te Baibara ae a mamate nanoia iai ni kaineti ma te bwabetitio. Imwiin te bwabetito, e rainii kiibу Allison n ana tiete ni booki aika tabu ae boou ao ni koroi araia raoraona n te mwatin.

"E koaua, bwa ngkai ana utu ngaira, ti rangin n ibuobuoki n te bong anne. Ma ti kariaia naba bwa e na reitaki ma raoraona imwiina ao n taetae nakoia n te bwai ae e namakinna," e taku Daniel. "Bon te tai ae rangin ni kakukurei n noriia ara ataei ni katea te katooto."

Ti Kataneiaira n ana Intawiu te Bitiobi

Kimberly, tinaia ataei ake a kaan roro ni bwabetito, e uringa ngke e nakonako nakon ana aobiti te bitiobi ibukin ana intawiu n ana bwabetito ngke wanua ana ririki. "E rangin n nako nanou!" e taku Kimberly.

Ngkai e na kataia ni kakoaua bwa ana aki reke namanakin aikai nakoia natina. Ngaia ma buuna a taetae nakoia natia taekan ana intawiu te bitiobi ao n titirakinia titiraki iaon te bwabetito n tain te intawiu -n aron karaoana. Intawiu aikai a karaoa ae batiriki nakon kataneiaira ataei ma aron karaoan te intawiu—a kaungaia naba ataei bwa ana kakorakora iangoan nanon te berita ae tabu n te bwabetito nakoia.

Bon te Tai ae Kakukurei

A waekoa kaaro aikai ni kamata bwa akea te bwai ae a tia ni karaoia ni katauraoia aia ataei ibukin te bwabetito ao te kamatoa, ma angia a kabonganai taeka n aron "nakoraoi" ao "boraoi" ni kabwararai reirei ake a tia n reiakin n ririki aika nako. "Ti kakoaua bwa a matata raoi ari ataei bwa aio te mwaneka ae kakawaki inanon maiuia, ao bon te boraraoi ae kakawaki," e taku Kimberly. "Ti kakoaua n tainako bwa bon ngaira aika ti katauraoia, ao n aki ti kantaingaia bwa ti aia taan reirei n te Moanrinan ae a reireiniia."

Ai tamaraara te tai ae ti a tia n anganaki ni buokia ataei aika ti tangiriia ibukin te bwabetito ao te kamatoaaki! Ngkana ti tataro mwaaka, ao te Uea e na mena ioura ni kanakoraoa te moan ni berita ae tabu aei -ni karaoa te atatai nakon te mwaaka ibukin te rikirake n tamnei nakon taai aika ana roko. ■

Iteraniba aika uoua ake imwiina a kaekai tabeua titiraki nakoia ataei iaon taekan te bwabetito ao te kamatoaaki.

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Boyd K. Packer, "Teach the Children," *Liahona*, Meei 2000, 16.

Ataakin te Bwabetito

Iroun Marissa Widdison
Ana Maekatiin te Ekaretia

Antai ae e na bwabetitoai?

Antai are e bwabetitoiko e na riai n iai irouna te nakoanibonga—te mwaaka ni mwakuri n aran te Atua. Ngke e tangiria lesu bwa e na bwabetitoaki, e nakon loane te Tia Bwabetito, are iai irouna te nakoanibonga (taraa Mataio 3:13).

Te aomata are e bwabetitoko e na karekea te kariaia mairoun am bitiobi ke te beretitenti n te mwaanga.

E riai bwa N na nako aan te ran bwa N na bwabetitoaki?

Iesu e bwabetitoaki n te kateboaki, are nanona bwa E mena rabwatana ni kabane iaan te ran ao ni waekoa ni manga otirake (taraa Mataio 3:16). Aio arom ngkana kona bwabetitoaki. Bwabetitoakira n aron aei e kau-ringiira bwa ti a katikui maiuira ni kawai ao ni moana te maiu ae boou ni kabanea ara tai ni beku ibukin te Atua ao Natina.

Tera berita aika I karaoi ngkana I bwabetitoaki?

Ngkana ko bwabetitoaki, ko karaoa te berita ae tabu, ke berita aika uoua kawaia, ma te Tama are i Karawa. Ko berita Nakolina bwa ko na karaoi bwaai tabeua, ao E berita bwa e na kakabwaiako. Te berita ae tabu aei e kabwara-bwaraaki n te tataro n toa ake a tataekinaki ni katoa Tabati (taraa D&C 20:77-79). Ko berita:

- Bwa ko na uringa Iesu Kristo.
- Ni kawakin Ana tua.
- Ni katoka iaom aran Kristo, are nanona bwa ko na iaangoa Ana mwakuri bwa te bwai ae moan te kakawaki inanon maium ao ni karaoa te bwai ae E tangiria n onea mwiin te bwai are e tangiria te aonaaba.

Ngkana ko kawakina te berita aei, e berita te Tama are i Karawa bwa te Tamnei ae Raoiroi e na memena ma ngkoe ao am bure ana kabwaraaki.

Tera te Tamnei ae Raoiroi?

Ana bwaintangira te Tamnei ae Raoiroi bon teuana mai ibuakon ana bwaintangira te Tama are i Karawa ae moan te kakawaki. Am bwabetito n te ran e aki tia raoi ni karokoa ae anganiko te kakabwaia ni kare-keia te Tamnei ae Raoiroi mwaane ake iai irouia te Nakoanibonga ae te Merekiteraka (taraa Ioane 3:5).

Te Tamnei ae Raoiroi bon te kateniman n Utu n Atua. E kakoaua te Tama are i Karawa ao lesu Kristo ao a buokiira n ata te bwai ae koaua. E buokiira bwa ti na korakora n te tamnei. E kauringiira n te kabuanibwai. E buokiira n reireinira E buokiira te Tamnei ae Raoiroi n namakina ana tangira te Atua.

Ngkana ko a kamatoaaki bwa te membwa n te Ekaretia, te Tamnei ae Raoiroi e kona ni mena irouum n tai-nako ngkana ko rinea te eeti.

Bukin tera bwa e na riai ni koro wanua au ririki bwa n na bwabetitoaki?

E rerei te Uea bwa aki riai ataei ni bwabetitoaki ni karokoa ae a ikawai raoi n ata te kaokoro imarenan te bwai ae eti ao te bwai ae bure, are e taekinaki ni booki aika tabu bwa bon wanua te ririki (taraa Moronai 8:11–12; D&C 29:46–47; 68:27).

Iroun Unimwaane
Jairo Mazzagardi
Man te Itingaun

Anaaki Nanona nakon te Tembora

*Ibukiia aomata aika tamaroa aika mwaiti,
te tembora e kaungai namakin ake a kona
n rin ni waekoa inanon te nano.*

Imwain are I weteaki bwa te membwa n te Kauoua ni Kooram n Itingaun, kainabau ao Ngai ti kabanea tabeua ririki ni beku n te Campinas ao São Paulo Brazil Tembora. Inanon tembora aikana uoua aikanne, I aki toki ni miimi bwa aomata ake a rirarikin te tembora a katikaki mataia nako iai n te aro are a tei, a rin, ao n titiraki ibukina.

Ngke a rin, ti tuangiia bwa aki kona n nako riki n akea te katauraoi raoi. Ngkanne ti kamatata te kantaninga ibukin te tembora, tibwauai tabeua reirein te euangkerio, ao ni kaoia bwa ana kaitibo ma mitinare. Ibukiia aomata aika tamaroa aika mwaiti, te tembora ibon irouna bon te mitinare ae nakoraoi ibukina bwa e kaungai naano ake a kona n rin ni waekoa inanon te nano.

Kain abau, Elizabeth, ao Ngai ti ata mwaakan te namakin anne man oin ara atatai. E kania 40 te ririki n nako, te rao ae tamaroa ao toau ni mwakuri, kaain te Ekaretia, e moanna n taekina te euangkerio n te maroro ae n iraorao. N taai tabetai, e kanakoia mitinare bwa a na kawariira. Ti tangiriia mitinare ao ni kariaia ni karaoa te marooro, ma bon akea raoi nanora nakon te bwai are a na anga reirei iai.

E bitaki anne n Okitobwa 1978, ngke raoraou e kaoia raoraona aika bat, n raonaki ma ngaira, nakon te kamataku n te São Paulo Brazil Tembora. E kabooi tabeua bwaati n oin ana mwane n te aro bwa aonga raoraona n iria nakon te tembora, tao 50 te maire (80 kiromiita) raroana.

Ngke e rin Elizabeth n te nei ni bwabetito, e namakina te bwai ae tuai n riki nakoina n taaia aika nako, te bwai ae ataia imwiina bwa te Tamnei ae Raioiroi. Te namakin bon te kukurei ae korakora inanona. E ataia n te tai naba anne bwa te Ekaretia e koaua ao bon te Ekaretia are e tangiria ni kainna.

Te aeka n namakin naba anne e riki nakoioi n tokin kaukan te auti, ngke ti uotaki nakon te ru ni kabaebae ao n reireinaki reirein te utu ae akea tokina. Te reirei anne e ringa nanou. I nakoraoi n au mwakuri, ma I teimatoa ni karekea te namakin ae te akea I nanou. I aki ataia bwa tera te bwai ae kona ni kaona te namakin anne, ma I namakinna bwa e irekereke ma au utu. Ikekei, inanon te ru ni kabaebae, bwaai a moanna n oota n au iango ao n nanou.

Inanon tabeua te bong, a manga kawariira riki mitinare. N te tai aei ti rangi n tangiria ni kan ongora aia rongorongo.

A kaungaira mitinare bwa ti na tataro mwaaka ibukin te koaua. I iangoia bwa ti aio te kawai ae I *kona* n tataro. I ataia bwa I aki kona ni karaoa te kabaebaki ni kaaina raoi te Ekaretia n akean raoi te kakoaua. E ingainga nanou n nakon te Tama are i Karawa n tuangnga ibukin te kamatoa ma Irouna, ma n te tai naba anne, I koaua bwa e na kaekaa. I tibwauia ma Ngaia nanou ae korakora ao n Tuanga bwa e na anganai te kaeka are e na kakoaua nakoioi bwa kaainakin te Ekaretia bon te kawai ae eti.

Te wiiki are imwiina n tain te Reirei n Tabati, raoraora ae e a tia ni kaoira nakon kaukan te tembora e tekateka irarikiu. E rara

nako mooa ao e moanna n taetae nakoioi. Taeka ake e taekin e kaekai raoi bwaai ake I a tia n tataro ibukiia bwa n atai. Akea au nanououa bwa e taetae raoi nakoioi te Tama are i Karawa rinanona. N te tai, are ngai te aomata ae I aki mamanikangare, ao ni matotoa, ma I moanna n namakina te tangira nakoia tabeman ao I moanna n tang. Ngke e a tia raoraou, e kaoa kainabau ao Ngai bwa ti na bwabetitoaki. Ti butimwaia.

N Okitobwa 31, 1978, e aki koro teuana te namwakaina imwiin rinra inanon te São Paulo Tembora, ti bwabetitoaki ao ni kamatooaki. Te bong are imwiina ti ira te kauoua n tietion ni katabuan te São Paulo Brazil Tembora. Te ririki imwiina ti oki nakon te tembora ma natira mwaane aika uoman bwa ti na kabaebaki bwa te utu. Ni kabane mwakuri ake tenua a bane n tikiraoi, ao ni kauringaaba. Ti a tia n teimatoa ni karikirakei namakin aikanne man teimatoan nanakora n nako n taromauri n te tembora ni katoa ririki.

Uabui-ma wanua te ririki nakon te bong imwiin ara bwabetito, kainabau ao Ngai ti a manga tei riki inanon te São Paulo Brazil Tembora. I a tibwa tia ni weteaki bwa te beretitenti n te tembora. Bon te atatai ae kauringaaba man tangira ibukira n nakonako inanon ana auti te Uea ao ni manga namakina te namakin n tangira are e a tia n rangi n anainano n ara maroro.

E teimatoa te tembora ni uota te kukurei nakon kainabau ao ngai. Ngkana ti nooriia taanga n ataei n rin n te tembora bwa ana kabaebaki bwa te utu ae akea tokina, ti namakina te kantaninga ae kakannato.

A mwaiti aomata ni kabuta te aonaaba ae a tauraoi ni kan onogra nakon rongorongan te euangkerio. A namakina te nano ae titebo ma ae I namakinna 30 te ririki n nako. Te tembora ao ana otenanti a rangin ni mwaaka are a kona ni katoka takaa ao ni kanoai ake akea kanoaia. ■

IAI TE BWAI AE RIKI MA AU WANIKIBA

Teuana te tairiki ngke I a kabuta au wanikiba ae e onrake irouia bwatintia nakon te kawai ni kiba, Iai te namakin bwa iai te bwai ae e riki ma ana bwai n taubwe te wanikiba. Ni kamatoa ana namakin tamneiu, I kitana te kawai ni kiba ao ni karaoa tabeua kabwakean te wanikiba i nanon 360 te tikuri. Akea te bwai ae taara ni bure.

I iangoia, "I riai ni kiba ao ni karo-koia bwatintia nakon aia tabo i aon te tai, ke I riai n oki nakon te keite?" I ataia bwa te oki e na karekea te iremwe ae maan. A ti kariaiakaki wanikiba ni buti n ti teuana te kawai i aon te kawai ni biri; N na riai n tata-ninga bairean aontano ni karekea te

mwaawa ibuki ni buti rikaaki ni kaitaraa te kawai ni buti. I mwiina ti na taningaia taani karaoa te uruaki n tuoia te wanikiba. Te waeremwe e na kona ni karekei kangaanga nakon te earain ao ibukiia bwatintia ake iai aika a na kaitibo ma ngaiia ao wanikiba tabeua ake a na kaei nakon ara tabo ake ti na nako iai. I iangoia naba bwa e na kanga te tabo ni karaoa te uruaki ni kaeka au ribooti bwa te wanikiba iai ana kangaanga ngkana akea au kako-hua ma tii te namakin ae matoatoa.

Ngkai te kaben n te wanikiba, I bon mwiokoaki ni mauira, ngaiia are I baireia n iira au namakin ao n oki.

Ngke ti roko n te keite, I tuanga te mwakaeneke bwa I namakinna

bwa iai te bwai ae riki n te wanikiba ma anne I aki ataia bwa terana te kangaanga. E aki kakoauaa ae iai te kangaanga.

"Tao bon tii te kawai ni buti i aontano ae mwaimwai," e taku. "Ko kona ni marannako i aon te korotaa." E kariaia, e ngae n anne, n taraa te kiia n taubwe i aon te wiira i moana. I mwin tuoakina, e tuangai bwa N na karu-opia bwatintia bwa e aonga ni kabutia n tuoia.

Ngke e oki 30 te miniti i mwiina, e bon rangi n raraoma. I nanon ana tai n tutuo, e a tia n ongo tangitangin te kangkangtaki ae aki boraoi. Ngke e kamanena te bureiki ngke e a rairaki ni bwake nakon te keite, e aki kona n taua bween te wanikiba ae e kuri ni butinako man te kawai.

Te tutuo ae karaoaki raoi e kaotia bwa bureiki a tia n aki karaoaki raoi n te tairiki are i mwaaina. Ngke arona bwa I katuka te wanikiba i mwiin kibara, tian bureiki a na tia n aki mwa-kuri, ao N na aki kona ni kabwakeea te wanikiba.

I anganaki tewaana te wanikiba bwa N na kabutia, ao I karokoia au batintia nakon aia tabo teniua te aoa n rimwii.

I bon kukurei bwa I ongo ana wirikiriki te Tamnei. I ataia bwa te Tamnei e na kairiira ngkana ti kakaea ana kairiiri te Uea ao n ongo nakon ana wirikiriki ake a roko. ■

Craig Willie, Utah, USA

I iangoia bwa e na kangaara te tabo ni karaoa te uruaki ni kaeka au ribooti bwa te wanikiba iai ana kangaanga ngkana akea au kakoauaa ma tii te namakin ae korakora.

KUNEA TE KIMWAREIREI N TE MAIU

Nte taina I wareka ana taeka Unimwaane Richard G. Scott man te Kooram n Abotoro are te Tengaun ma Uoman n te maungatabu ni kabuta. E ngae ngke I a tia n ongo ao ni wareka te taeka aio mai i mwaaina, teuana te kibu ae e katika nanou ao n tiku n au iango.

Tabeua te aoa i mwiina natiu te mwaane, ae e maeka n te abwatiamente ma raoraona, a roko ni kawarai. E a tia ni karaoa ana mwakuri ni mitinare ae bwanin ana tai ao e a tia n reirei tabeua te tiemetita n te kaoreti. E aki koaua bwa terana ae e riai ni kamatebwaia n te reirei ao te mwakuri raa ae e na riai ni karaoia. Ibukina e a tia ni bwarananona ao n namakina bwa te reirei, n te tai aio, e bon kabane tai ao ni kabane mwane, e a katuka moa ana kamatebwai ao ni moana ana mwakuri ae bwanin.

E tuangai bwa temanna mai buakoia raoraona e taekinna bwa na nako n te abamakoro teuana n te Bahamas ke te Caribbean, karekei aia mwakuri, ao ni kakukurelia i nanon tabeua te namwakaina. Natiu te mwaane e bon kukurei ibukin te iango arei. I kona n oota raoi bwa e kangaraa ni karirii te aekaki n atatai ae akea te raraoma iai nakon te kairake n ataenimwaane.

N te tai anne, ana rongorongo Unimwaane Scott are e katekenano e roko n au iango. I anaa te *Ensign* ao ni wareka are imwina nakon natiu te mwaane: "Ko mena ikai i aon te aonaaba bwa iai bukina ae tabu. Tiaki n ae e na akea tokin te kakukureiaki ke te teimotoa ni kabwanina kakaean te kukurei. Ko mena ikai bwa kona kataaki, bwa ko na kakoaua bwa ko kona ni karekei riki rakan kakabwaia

ake e a tia ni katauraoi te Atua ibukim. Uaan te tataona kinnano e bon rangin kainnanoaki" ("Finding Joy in Life," *Ensign*, Meei 1996, 25).

N aki taekina te bwai teuana, natiu te mwaane e anaa te maekatiin, e nako, ao ni warekia ni kabwanina te rongorongo. I mwiin ni kabane are e taekinna bwa e na aki manga nakon te abamakoro.

Imwiina ao e rin n te reirei ni bureitiman, te kawai are e a kairia ni kaitibooa iai ma buuna nakon taai aika a na roko. A mareaki i nanon te Mesa Arizona Tempora ao n te bong aei a karikirakeia teniman ataei aika tikiraoi. I nanon 2010 natiu te mwaane e a kabanea ana tikurii ae te batiera(bachelor) ao e

bon koaua bwa e "kunea te kimareirei i nanon te maiu."

Ana iango natiu te mwaane ni kan mwananga e na kona n ae te taneiai ae tamaroa; ma e kona naba ni kamamate nakon te tamnei. Ni katoa te tai are I iangoa te taneiai aio, te Tamnei e riinga nanou.

I kakaitau ibukin aia taeka burabeti ao anne are I a bon wirikiriaki bwa N na uringa te taeka are e buokai ni karekeia te kairiiri. I kakaitau naba bwa natiu te mwaane e kakauongo nakon ana tia uarongorongo te Uea ao ni kariaia te Tamnei bwa e na mwakuri irouna. I ataia bwa kakabwaia aika batia ao nanoanga a roko ngkana ti kakauongo ao n irii ana reiei te Tia Kamaiu ao Ana toro. ■

Karen Rockwood, Idaho, USA

Ngke natiu te mwaane e tuangai bwa temanna raoraona e a tia n tuangng a na nako nakon te Bahamas ke te Caribbean ni kakukurelia ibukin tabeua namwakaina, ana rongorongo Unimwaane Scott e roko n au iango.

E MATE TE TAREBOON

nanon Maati 1997, ni maekara iinan kaawan Russia ae bubura ae Rostov-on-Don, buu te mwaane ao Ngai ti bwabetitoaki nakon Ana Ekaretiia Iesu Kristo Ibukiia aika Itiaki ni Boong aika Kaitira.

Ngkai I kamatebwia reirein te Ekaretiia, a bati au titiraki aika a kae-kaaki. E bon kakaongora aron reiakinan taekan te babaire ni kamaiu, n ikotaki ma karaoan te bwabetito ibukiia maate. I bon kubanako n reiaknna bwa ti kona ni bwabetitoaki ibukiia ara bakatibu ake a tia ni mate.

Teuana te ririki i mwiin ara

bwabetito, te beretitenti n te mition e kaoira ni katauraoira nakon te tembora. Bwa mwakoron ara katauraoi, ti moana karaoakin ara kakae i aon rongorongoia ara utu. Teuana te bong ngke I bon iangoa karaoakin te mwakuri aio, e tang te tareboon. Bon tinan kaainabau. I tuangnga ngkana e kona ni kanakomaia rinanin araia ana bakatibu buu te mwaane ake a tia ni mate. E bon mimii ao n tuangai bwa te bwabetitio ibukiia maate bon tiaki ana reirei Iesu ma bon te bwai teuana are a bon karioi kaain te Moomon. I bon aki koaua bwa N na kangaa ni

kaeka ibukina bwa I aki taneiai ma te kaeka bwa e na reke ia n te boki ae tabu are e na boutoka te reirei.

Ngke I tabe n iangoia bwa N na kangaa ni kaeka, e a mate te tareboon. I aki koaua n te maan ae teuana te miniti bwa terana ae e a tia n riki, ma I katuka te tareboon ao n nako nakon au ruu ni matu. I uota te Nu Tetemanti i nanon baiu, katorobubua n tataro, ao ni butiia te Tama are i Karawa ni kaotia nakou bwa N na kunea iaara te kaeka.

N tokin au tataro, I kauka te Baibara. I namakinna n ai aron ae iai temanna ae e a tia n tuangai bwa N na wareka te kibu 29 i bon i aon te iteraniba are I a tia ni kaukia. I a mena i aon te ka 15 ni mwakoro n te 1 I-Korinto, are e taekina te reirei ni bwabetito ibukiia maate.

I bon riingaki ao ni kubanako bwa te Tama are i Karawa e a tia ni kaeka au tataro ni bon te tai naba anne. Bon te namakin ae kamimii.

I bon rangi ni iangoa te bwai ae riki aio ngke e a tii tang naba te tareboon. Bon tinan buu, e titirakinai bwa bukin tera e mate te tareboon. I tuangnga I aki ataia ma n tuangnga bwa e na kauka ana Baibara ao ni wareka 1 I-Korinto 15:29.

Tabeua te bong i mwiina araia utu ake a tia ni mate a toka i aon au taibora. Tinan kainabau e a tia ni wareka te boki ae tabu ao ngkai e a kakoaua bwa te Tia Kamaiu, rinanon te Abotoro Bwauro, e a tia n anga te reirei ni bwabetito ibukiia maate.

Te Atua e a tia ni beritanii kakabwaia aika korakora nakoia aika a karaoi mwakuri n aki kabooaki aio. I ataia bwa aio e bon koaua. ■

Seda Meliksetyan, Armenia

Tinan kainabau
e tuangai bwa te
bwabetito ibukiia maate
bon tiaki ana reirei Kristo
ma bon te bwai teuana are a
bon karioi kaain te Moomon.

TE TABO RAA AE N NA KONA NI KAREKEA AEKAN TE MAEKATIIN AIO?

I nanon mwanangara ma au utu mai Nevada, USA, nako Alaska, USA, I moana au maroroo ma te aine ae abwabwaki, ni bobotonaine, ma ni momoaomata are e kaaitaraai.

E titirakinai bwa N na nakea, ao I tuangnga ae ti na nako Juneau, Alaska, ni kawara natira te mwaane ao ana utu. E tuangai bwa Ngaia bon kaain Las Vegas. I mwiina, n rootakin ana namakin, e taku bwa e na nako Juneau ni kawariaa ana koraki buuna ni karaoa te kauring ibukin buuna, are e a tia ni mare ma ngaia i nanon 20 te ririki. E a tibwa mate man te kaentia.

I tarai a riaon te kawai n nakonako ao n iango i bon irou ai tekeraoiria Ngai n ataa te babaire ni kamaiu ao n riki bwa te tia mwakuri i Las Vegas Nevada Tempora. I iangoia bwa tera ae I kona ni karaoia ibukin te aine aio n tabekarake tamnein.

N te tai ae karina, n aron ae rang ni mataata, I uringa te taeka are e taekinaki iroun te Burabeti Iotebwa Timiti are I a tia n tibwaia n aia Bootaki Aine. Ngke e katea te Bootaki n Aine, e tarai a bwa aine "a na waekoa n anga te buoaka nakon te ianena; a na urakina te bwa ma te wain nako nanoia aika kananoanga; a na kwmwau rannimataia ataei aika akea aia karo ao ni kakukurei nanoia aine aika akea buuia" (*Aia Reirei Beretitenti n te Ekareitia: Iotebwa Timiti* [2007], 452).

I a manga taraa riaon te kawai n nakonako teuana riki te tai. I noora te ianena ni kananoanga, te aine ae

I iangoia bwa tera ae I kona ni karaoia n tabekarake tamnein te aine aio, are buuna e a tiba mate.

akea buuna ma nanona ae uruaki. I uringa are I a tia ni wareka te Turai 2011 *Ensign* ni moan riki te bong anne. E kanoaaki n tabeua rongorongo aika kakukurei are I iangoia bwa a na kona n anganna tabeua kaunganganao ao karaunano.

I a kaninikoriai, kauka te maekatiin nakon te rongorongo, ao n tuangnga bwa e na warekia. I taraaia raoi ao ni bon miimi bwa e wareki rain ni kabane—ma nanona. Ngke e bane, e wareka riki te rongorongo teuana.

Kakouaana iai te bwai teuana ae e a tia ni warekia ae riinga nanona. E rabwata te maekatiin ni kamatoa

nakon bwabwaana ao i mwiina e kaoa rannimatana mai matana.

"Te Tabo raa ae N na Kona ni Kareke Aekan te Maekatiin Aio?" e titirakinai. I tuangnga bwa e kona ni kawakinna. I mwiina e wareki riki tabeua.

Ngke ti a roko i Juneau, e waekoa n taua baiu, e tarai ni kaineta matau, ao e taku, "Ko rabwa."

I reiakina te reirei ae korakora man te bwai ane e riki anne. Ti katobibiaki irouia ianena ma nanoia aika uruaki are a kainnanoa te taeka n akoi ni kauunganano ao ake a kainnanoia n ataia bwa tera ngaira Aomata aika Itiaki ni Boong aika Kaitira ae ti ataia. ■

Sharon Rather, Nevada, USA

*N tabetai ko na anga nako
te bwai teuana ae tamaroa
ibukin ae tamaroa riki.*

RINEAN TE MWAKORO AE

Tamaroa riki

Iroun Matthew D. Flitton

Ana Maekatiin te Ekaretia

Nte bong teuana Zoltán Szűcs mai Szeged, Hungary, e kakubanakoa ana tia reirei n te takakaro ae te kaiakiing n tuangnga bwa e na aki nako Germany ibukin te kaboo.

“E na boo n te bong are N na bwabetito iai ai ngaia are I atonga tiaki,” e taku Zoltán.

N ana ririki 17, Zoltán e a tia n tokanikai ni kaboo aika bat i aon te kaiaking. Bon te takakaro ae e tatangiraki i Hungary, ao Zoltán e bon rabakau—e tau rabakauna ni kona n riki bwa te burobetinoro ao e na bon kona. N riaon baireana n aki ira tii teuana te kaboo, Zoltán e na wakoa ni kabwanina katokan te kaiaking. Iai te bwai ae tamaroa riki ae na karoaia.

Te kaiaking e a tia n tamaroa ibukin Zoltán. N ririki are e a tia ni mwakuri ma ana kouti, e a tia n reireinna te kona ni bairea nanona, ongotaeka, ao te mwakuri korakora. Zoltán e a tia n reireinna n totokoi bwaai ao anua ake a na roota arona ni karoa ana takakaro. Bon tiaki te maiu ae e bebete; e bon kakamaroa, ao n riki bwa te burobetinoro e na kamanena te tai riki ae bat. Taan takakaro aika burobetinoro a kataneiai 12 te aoa n te bongina ao ni kaboo n te Taabati.

“Te kaiaking e ana anguin au tai,” e taku Zoltán. “I bon tatangiria. Ibukin

anne, I a katukui bwaai aika bat man maiu.”

Anne bukina Zoltán e baireia bwa e aki kona ni kabanea ana tai nakon te euangkerio ao te kaiaking. I nanon 2004 e tuanga ana kouti bwa e aki manga karoa te kaiaking riki.

Ni moan riki te ririki anne mitinare a moana te anga reirei nakon tinan Zoltán. E aki iriira te reirei. E butimwaea ana kakao tinana nakon te bwabetito ma te ngurengure. Ma nanona e riingaki man are e namakinna n te tai are e rinnako n ana kateitei te ekaretia. Zoltán e kariaia ni kaaitibo ma mitinare, tao ibukina e kona ni kikina ma ngaia.

“Mitinare a kakaongora nakoiu ibukina bwa aomata ngaiia aika ai arora ma a maiuakina te kainibaire ae rietata riki,” e taku.

Ibukin te kainibaire ae rietata riki are Zoltán e a bon kaman maiuakina bwa te tia kayak, e waekoa ni butimwaea ana reirei te euangkerio bwa a boongana. E bon bwabetitoaki uoua te namakaina i mwina.

N te moan tai e iangoia bwa e na kona n reita ana kaiaking man aki karaoi kaboo n te Taabati. Ma ibukina bwa bon te aekaki n aomata are, n te tai naba are e kabaea nanona nakon te mwakuri teuana ke te kooti, e tangiria

ni karoa ae raoiroi iai, e rineia ni kanakoa te kaiaking n akea riki.

E kataia te taina nakon te kayak bwa ana aobii i mwiin ana bwabetito. Ngke e karoaia, ana kouti e tuangnga bwa e na buokiia n reireiniia tabeman ao ni baronggaii mwananga ibukina ngke e na kaboo n te takakaro. Ma e aki tangiria ni kabaeaki nakon te kayaking—ke mwakuri ni kakukurei ake tabeua—are e kona ni mena i nanon kawaina n ana tai n tataekina te euangkerio.

Ai ngaia are Zoltán e a kitana ana kayaking ao ni kabanea nanona n ana mwakuri te Ekaretia i nanon te motinnano ae titebo ma are e karoaia Beretitenti Howard W. Hunter (1907–95) ngke e mareaki. Beretitenti Hunter bon te tia katangitang ae e rabakau ni katangi bwai ni katangitang aika rawata aekakia. I nanon te tairiki e a tia ni katangitang n te oketitura, ma aron maiuia ake e rereitaki ma ngaia a kauntaba ma kainibaire n te euangkerio. Ai ngaia are Beretitenti Hunter e a katukui ana bwai ni katangitang ao ni kaotinakoi tii n tabetai ibukiia ana utu n aia tai n anene.¹

Zoltán e miti te kaiaking, ma e ataia bwa ana tangira ibukin te kaiaking e bon tau korakorana ni kaiangatoa ma ngaia, ao ni kona i aon, ana tangira

*Zoltán Szűcs, mai
Szeged, Hungary, e
katoka te kaiaking ni
karekea riki ana tai
ibukin te euangkerio.*

ibukin te Uea ngkana e tiku ni uakaan ma te takakaro.

Te reirei ae titebo e kona ni kamanenaaki nakon te waaki ni kakukurei are e na kairiira nako man are e tangiriira te Atua bwa ti na riki iai. Ibukiira n tatabemaniira nako e na tamaroa riki n rinanon te maiu n akea bwaai tabeua—e ngae ngkana bwaai aika tamaroa—nakon are ti na kabuua te maiu are akea tokina are ti na karekea.

“Te Ekaretia e a riki bwa maiu,” e taku Zoltán. “N ataakina bwa te kaiking e aki kona n riki bwa te maiu ngkana I tangiria n riki ni kakaonimaki ao bwa e na riki bwa tii te aobii, e na rikirake ni bebete kanakoakina. N oneanmwiina, I tangiria ni karika te Tama are i Karawa bwa oin au iango.”

Zoltán e moana kamatebwaian te euangkerio ma arona ae titebo are e uotia nakon te bwai are e karaoia. E katea ana kouru bwa e na karaoa ana mition. E tangiria n tiku i abana ao n reireiniiia tabeman.

E mwakuri i Hungary ao ngkai e a mwakuri bwa te tia reirei n te Ingiriti n te reirei ae rietata. E reitinako ni katei bwaai aika riai ni karaoaki moa i aon te euangkerio. “Iai bwaai aika ti kainnanoui ni katikui ibukina bwa a tuuka kawain te Atua,” e taku. “E bebete ni katikui aika buakaka n te tai are ti ataia bwa ti riai. E batia ae tiaki ataia ngkana ti riai ni katuka te bwai ae raoiroi ibukin te bwai ae raoiroi riki. Ti iangoa anne ibukina bwa e aki buakaka, ti kona ni bon taua ao n teimatoa n iira ana babaire te Atua.” Ma Zoltán e ataia bwa ti riai ni kaaki bwaai aika tamaroa ngkana e na tukiira man irakin ana babaire te Atua ibukira. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Taraa Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 81.

“N na kanga ni kabwarabwara nakon raoraou bwa bukin tera uruakan tuan te itiaki bon te iango ae buakaka?”

Te Tama are i Karawa e tangiriira bwa ti na kukurei ao n tau ibukin Tamneina, ai ngaia are E anganiira ana tua ni buokiira ni kawakinara iango, taeka, ao mwakuri i nanon tiai aika riai. Te Tua ibukin te itiaki e buoka kawakinan te mwaaka ibukin kari-kaia ataei i nanon tian te mare. Teuana bukina E tuatua bwa mwaakan karikaia ataei e riai n tii kaotaki i marenan te bu-mwaane ao te bu-aine bon ibukina “ataei a inaomata nakon te bungiaki i nanon te kabaebae n te mare.”¹

Ko kona n tibwaua te kaobi man *Ibukin Kakorakorakita te Rororrikirake* ma raraom. E anga bukina aika batibukin tera e tamaroa kawakinan tuan te itiaki: “Ngkana ko itiaki man te wene ni bure, ko katauraoiko ni karaoi ao ni kawakinini berita aika tabu n te tembora. Ko katauraoiko ni katea te mareaki ae matoatoa ao ni karokoia ataei i nanon te aonaaba bwa mwakoron te utu ae akea tokina ao n tangiraki. Ko kamanoko man te urubwai man te tamnei ao te namakin aika a roko man te reitaki i marenan te mwaane ao te aine aika tibwauaaki i tinanikun te mare. Ko bon kamanoko naba man aoraki aika kaikoaki. N tiku n itiaki man te wenenibure e buokiko n riki n onimakiniko ao ni kukurei ni koaua ao ni kirikirakea am konabwai ni karaoi babaire aika tamaroa ngkai ao n taai aika a na roko.”²

Te Tembora

Tamara are i Karawa iai bukina ae tabu ibukira ni kabane, ao bukina anne e kona ni kakoroaki bukina n te tembora. Ti riai ni kororaoi n rin te tembora bwa aonga ara utu ni kabaebaki n aki toki. Ti na maeka ma Tamara are i Karawa riki, ao te kabanea ni kakaawaki ti na karekeea te

kimareirei ae akea tokina, are a aki kona ni karekeea naake a aki kororaoi.

Alofa M., ririki 18, Samoa

Mare ao te Utu

Ti kaungaaki bwa ti na itiaki man te wenenibure bwa ti aonga ni kororaoi n rinnako n te tembora ao ni kawakin berita aika tabu. Ngkana ti iira tuan te itiaki, ti na kona ni karika te mare ao te utu ae matoatoa n taai aika a na roko. Tatan e bon tauraoi ikekei n taainako ni kaririira, ma n rinanon te tataro, booki aika tabo, rao aika tamaroa, ti kona n tokanikai i aona.

Resty M., ririki 16, Philippines

Mwiina aika Buakaka

A batimwiina aika buakaka n uruakan tuan te itiaki, ma tiaki ni kabane ake ko reiakin n te kiraati n tuan te mauri. Uruakan tuan te itiaki e kona ni kanakoa te Tamnei man maium, kaikoakia ake ko kaan ma ngaia, ao ni karikiko bwa kona namakiniko bwa ko bon buakaka. I tuangko bwa kona mataku n ana Rongorongo te Moomon n te witeo ae arana “Chastity: What Are the Limits?” [n teyouth.lds.org n te taetae n Imatang, Botukare, ao Tibein].

Matthew T., ririki 17, Utah, USA

Itiaki ao Karinerine

Man iirakin tuan te itiaki, ti teimatoa n itiaki i matan te Atua, ti karineira, ao ni buokiia tabeman ni karineira naba. Ngkana ti ongotaeka nakon tuan te itiaki, ti kaotia bwa ngaira natin te Atua ao bwa ti taui aroaro aika a rietata. Ti na totokoi raraoma. Ngkana ti ongotaeka iroun Tamara are i Karawa, ai moarara riki nakon te tua aio, maiura e na kakukurei riki i aon te aba ao i nanon te aonaaba ae e na roko.

Alyana G., ririki 19, Philippines

Te Bwaintangira ae Tabu

Ngkana te bwaintangira ni karikan te ataei e iangoaki bwa e aki kakaawaki, te bwaintangira ae kakaawaki aio mai iroun te Atua e na karaoaki bwa te bwai ae taneiai te aba. Te anganako te bwaintangira e aki namakinaki bwa te kaniwanga ngkana te aomata are ko anganna e aki iangoia bwa e onoti. Temanna e riai n taainako n taraa karikan te ataei bwa e tabu; bwa ngaira ana tembora te Atua ni kabane ao n riai n tiku n itiaki ao ni kororaoi n aron te tembora.

Jaron Z., ririki 15, Idaho, USA

Te Tamnei ma Ngaira

Ngkana ko tiku n itiaki man te bure, kona rangi ni kukurei riki ao kona kakabwaiaaki.

Rabwataraa ai aron tembora, ao te Tama are i Karawa “e aki mena n tembora aika a barekareka” (Aramwa 7:21). Ai ngaia are ngkana ti tiku n itiaki man te bure, te Tamnei e kona ni maeka ma ngaira.

Maryann P., ririki 14, Arkansas, USA

Titiraki aika a Kakaawaki

Kaekai aia titiraki raraom man titirakinaia tabeua titiraki: “Terana ngkana buum nakon taai aika na roko e taraataraaiko ngkai?” Ni kabane aomata ake I a tia n ongo taekaia ake a tia n urua tuan te itiaki a tia n raraoma iai. “Terana ngkana natim n taai aika a na roko e titirakiniko ngkana ko a tia n urua tuan te itiaki?” Raoraom e kainnanoia n reiakinna bwa kakaawakira tuan te itiaki ngkai, i mwaain te nati te mwaane ke te nati te aine e titiraki te titiraki anne. Ko kainnanoia bwa kona kawakiniko n itiaki ao ni kororaoi ni kaira te maiu ae kukurei,

ao ni marurung n akea namakinan te kairua man uruakan te tua ae tabu.

Robyn K., ririki 13, Utah, USA

Tamaroa ao Itiaki

Te Uea e kukurei n te tamaroa ao te itiaki, ao bwaai ni kabane a riai n riki n taina ae riai. Te tua ibukin te itiaki bon te tua mai iroun te Uea. Te tataroao ana iraorao te Tamnei bon te bootaki ae kororaoi n ataia bwa rikim n itiaki bon te kakabwaia.

Selene R., ririki 18, Nicaragua

I nanon te Mare

N na kabwarabwara nakoia raraou bwa uruakan tuan te itiaki bon te iango ae buakaka ibukina te mwaaka ibukin karikan te ataei e karaoaki tii ibukiia taanga aika mareaki n te tua. Ngkana ti urua tuan te itiaki, ti kabua te Tamnei ae Raoiroi i nanon maiura.

Augustina A., ririki 15, Ghana

BWAII AIKA A NA TARAAKI

1. “Te Utu: Te Katanota nakon te Aonaaba,” *Riaona*, Nobembwa 2010, 129.
2. *Ibukin Kakorakorai Kairake* (boki ae uarereke, 2011), 35.

TITIRAKI AIKA A NA ROKO

“Tera ae I riai ni karaoia ngkana e uotaki rake te taobiki aio n te rei-rei are e kaitaraa ana reirei te euangkerio, n ai aron kabwakaan te ataei man te biroto?”

URUAKAN TUAN TE ITIAKI E KARIKA TE KAIKOAKI AE KORAKORA

“I nanon te berita ae tabu n te mare ae keakinaki, te Uea e kariaia te bu-mwaane ao te bu-aine kaotakin te mwaaka ni karikan te ataei ae tabu i nanon tamraoia ao n tikiraoi i nanon tianakina are E a tia ni kateia. . . .

“E ngae n anne, mwakuri akanne n aron waaki ni karekenano a tabuaki iroun te Uea itinanikun te kabaeaki n te mare aika kataaki ibukina bwa a kaitaraa Ana kantninga. I nanon te berita ae tabu n te mare, aekaki n reitaki aikai a bon kaineti nakon Ana baire. Ngkana a karaoaki ni kawai riki tabeua, a kaitaraa Ana kantninga. A karika te kaikoaki ae korakora nakon te iango ao te tamnei. E ngae ngkana taan karaoia aki ataia bwa anne ae e riki ngkai, a na ataia i mwiina. Buakakan te wene ni bure e karika te bwai ae e na tukiko nakon ana mwakuri te Tamnei ae Tabu.”

Unimwaane Richard G. Scott kaain te Kooram n te Tengaun ma Uoman Abotoro, “Making the Right Choices,” *Ensign*, Nobembwa 1994, 38.

Kanakoa am kaeka n Meei 15 to liahona@ldschurch.org ke n te meeri nakon:

Liahona, Questions & Answers 5/13
50 E. North Temple St., Rm. 2420
Salt Lake City, UT 84150-0024, USA

Kaeka a na riai ni rinanoaki ibukin abwakiia ke kamaataataia.

Te rongorongo ao te kariaiakaki ae imwina a riai ni karinaki i nanon am i-meeri ke te reta (1) bwaninin aram, (2) bong ni bung, (3) ute ke mwaanga, (4) titeiki ke mwakoro, (5) am kariaia n te koroboki, ao, ngkana e kee am ririki iaan 18, aia kariaia am karo n te koroboki (e butimwaeaki te e-meeri) ni boretia am kaeka ao tamnei.

Iroun Beretitenti
Thomas S. Monson

KONA KANGA NI BEKU NI WETEAM I NANON TE NAKOA AE TE NAKOANIBONGA

Ko a tia n iangoa raoi kakaawakin tamnein te aomata? Ko a tia ni miakinnna ibukin **konabwai** are a mena i nanora n tatabemaniira?

I kaea n te taina te maungatabu n te titeiki ike au beretitenti n te titeiki mai mwaaina ae Paul C. Child e taraa Doctrine ao Covenants 18 ao ni moanna ni wareka are e taekinna te Uea bwa **tamnei a rangin ni kakawaki** i matana (taraa mwakoro 10).

Beretitenti Child ngkanne e titiraki, "Terana kakaawakin tamnein te aomata?" E aki wetea te bitiobi, titeiki beretitenti, ke kauntira aika rietata ibukin te kaeka. N oneanmwina, e rinea te beretitenti n aia kooram unimwaane.

Te aomata ae kubanako aio e tiku n aki kakarongoa n taraakina ae e rangi ni maan ao i mwiina e katanoata, "Kakaawakin tamnein te aomata bon ana **konabwai n riki n aron te Atua**."

Ni kabane ake a roko a iangoa raoi te kaeka anne. Beretitenti Child e waaki nako ma ana rongorongo, ma I reitinako ni kaoka au taraataraa i aon te kaeka ae kairaki anne.

Ni buokia, n anga reirei, n ring nanoia taian tamnei aika kakaawaki are Tamara e a tia ni katauraoia ibukin Ana rongorongo bon te mwakuri ae bubura. Te tokanikai e karako ae e bebete. N angin te tai e moanaki

man **te tang, te kakatai, te onimakinaki, ao te kakoaua.**

Ana toro te Atua a taua te karanano man ana koaua te Mwatita: "I memena naba i roumi ni boong ni kabane" (Mataio 28:20). Te berita ae rangi ni tamaroa aio e taui ngkami taari n te Nakoanibonga ae te Aaron ake a weteaki nakon nakoa ni kairiiri n te kooram n riikan, taan reirei, ao ibonga. E kaungako n am katauraoi ni mwakuri n te tabo ae wakina te mwakuri ni mitinare. E karaua nanom i nanon taai ake e a bwarananom iai, ao e roko nakoira nikabane.

"Ai ngai a are, **tai kua i nanon karaaoan ae tamaroa**," e taku te Uea, "ibukina bwa kam a kawenea aan te mwakuri ae kakannato. Ao man bwaai aika uareke a riki aika korakora.

Taraaia, te Uea e tangira nano ao te iango ae tauraoi" (D&C 64:33–34). **Te onimaki ae tiku, te onimakinaki ae teimatoa, ao te tangira mai nanomi** are n taainako e kaotaki irouia ake a beku ibukin te Uea ma nanoia ni kabane.

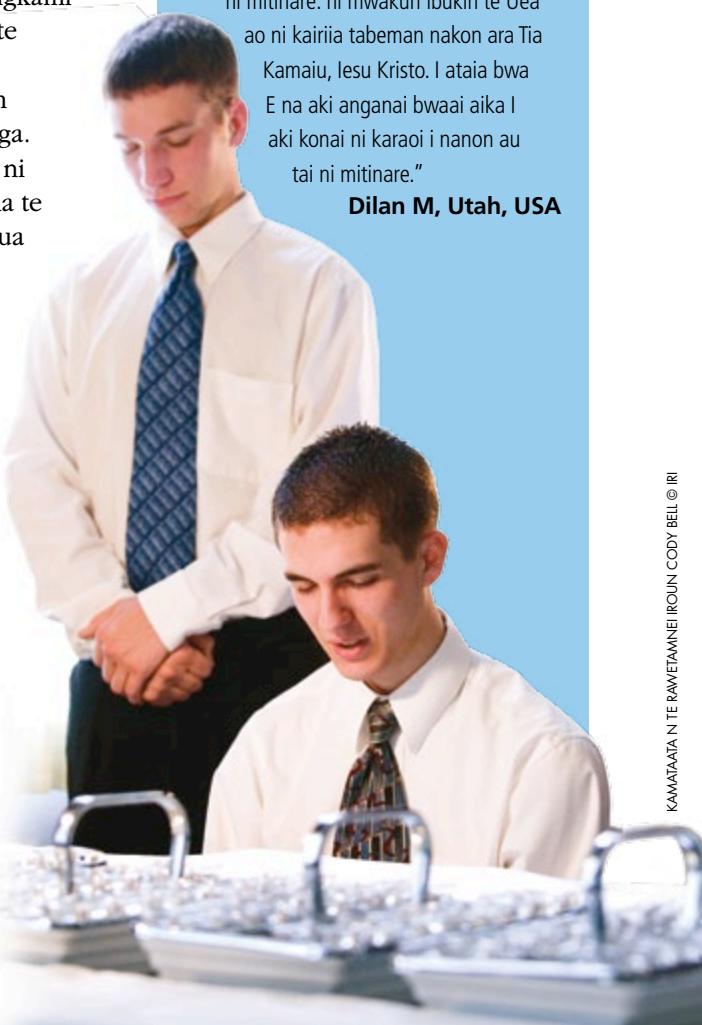
Ngkana iai te tari are e kona n ongo bwanaau n namakina te aki tauraoi, ao n aki kona ni kaeka te wewete nakon te mwakuri, n angakarea, ni kakabwaiaia maiuia tabeman, uringa te koaua: **"Are e weteia te Atua, e tau iroun te Atua."** ■

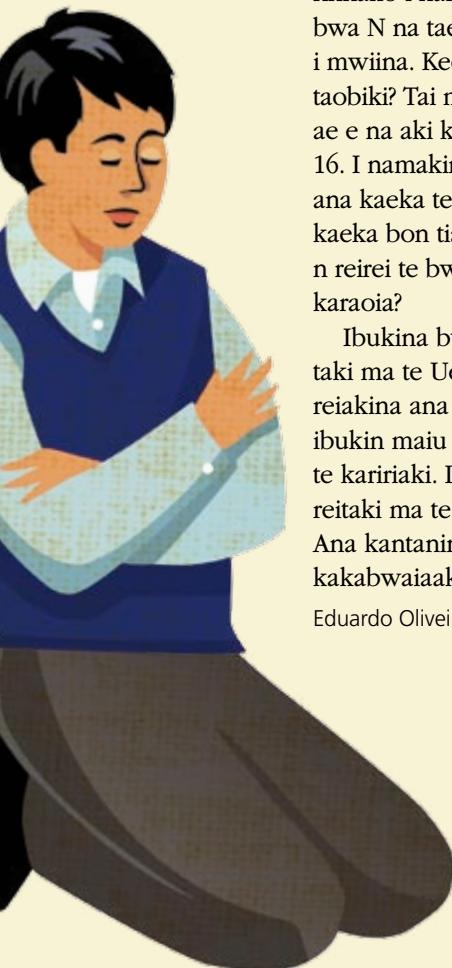
Man te maroro n te maungatabu ni kabuta n Eberi 1987.

KO KANGAARA NI KAMWAKURA AIO?

"N ataakin te Uea i aon au itera e buokai n uringa bwa bukin tera ngkai N na nako ni mitinare: ni mwakuri ibukin te Uea ao ni kairiia tabeman nakon ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo. I ataiia bwa E na aki anganai bwaai aika l aki konai ni karaoi i nanon au tai ni mitinare."

Dilan M, Utah, USA

REITAKI MA TE UEA

Ngke ai 15 au ririki, e a reke nanou iroun te ataeinaine i nanon au kiraati n te reirei ao I kan maroro ma ngaia. E bon botaine, ma I iangoia ngkana I riai n ni butiia i mwaain ae koro 16 au ririki. I uringa Aramwa 37:37, are e taku, "Reitaki ma te Uea n am waaki ni kabane, ao e na kairiko nakon ae raoiroi." Ai ngaia are anne ae I karaoia. I tataro ao n tataninga i nanon boong aika bati ibukin ana kaeka te Uea i mwaain ae I karaoa au babaire.

N te bongina n te taromauri, au bitiobi e weteai bwa N na rinnako i nanon te ru ao e kaoai bwa N na taetae n te Taabati are i mwiina. Keetinna bwa terana te taobiki? Tai maroro ni karokoa ae e aki kee am ririki iaan te 16. I namakinna bwa aio bon ana kaeka te Uea nakoiu, ao te kaeka bon tiaki. N na kangaara n reirei te bwai teuana ae I aki karaoia?

Ibukina bwa I a tia n reitaki ma te Uea, I a bon kona n reiakina ana kantaninga te Uea ibukin maiu ao n totokoa naba te kaririaki. I ataia bwa ngkana ti reitaki ma te Uea, E na tuangiira Ana kantaninga ao ti na bon kakabwaiaaki n ae korakora.

Eduardo Oliveira, Ceará, Brazil

MAAMATEN NANOU N TE KOROBOKI AE TABU

DOCTRINE AO COVENANTS 24:8

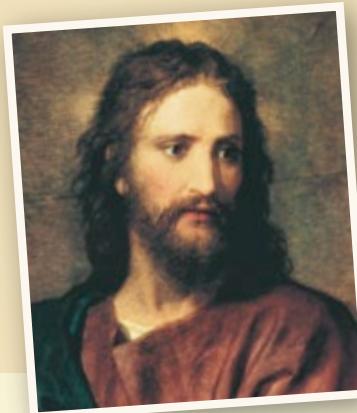
Te koroboki ae tabu aio e karikai n namakina te tamaroa ngkana I rinanon te kataaki ibukina e taku bwa e mena ioura te Uea, ni karokoa tokin ara bong. Aio nanona nakoiu bwa, ngkana I ukukoria, te Tama are i Karawa e na mena ikekei ma ngai n taainako ni karokoa tokin maiu.

Alex Ortiz, Nuevo Casas Grandes, Mexico

MWAKAN TE MWAKURI NI KAMAIU

Ngke mitinare anga reirei nakoiu, oin te taobiki n aia reirei n taainako bon i aon Iesu Kristo ao ana Mwakuri ni Kamaiu. A kabwarabwara bwa te Mwakuri ni Kamaiu bon te bwaintangira mai iroun Iesu Kristo ibukira n tatabemaniira. Bon te bwaintangira are ti kona ni kamanena i nanon maiura ni katoabong ngkana ti kaitaraaki ma kangaanga ke ngkana ti bure. Mwakaan te Mwakuri ni Kamaiu e tabekira, kamaiuirira, ao ni buokiira n oki nakon te kawai ae eti ao

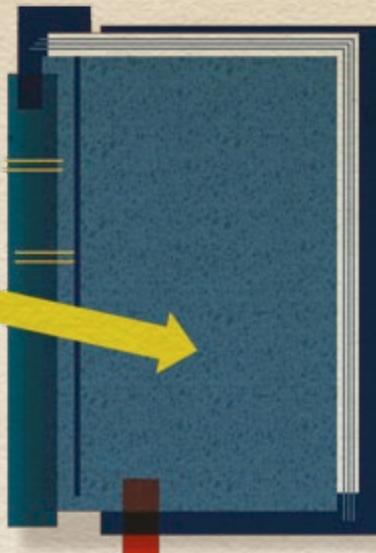
n irariki are e nakon te maiu are akea tokina.

Ngke a tibwaua te reirei aei ibukin te mwakuri ni kamaiu mitinare, Iai te namakin ae korakora iro are e kakoaua nakoiu bwa e bon koaua, ao I a baireia bwa N na kaaina te Ekaretia.

I mwiina I baireia bwa N na karaoa au mwakuri ni mitinare ibukina I tangiria ni buokiia tabeman n ata taekan te bwaintangira ae kamimi aio. Man te anga reirei ao tibwauan taekan te Mwakuri ni Kamaiu, I a tia n noria tabeman ni bitaki nakon te kawai ae boou ni maiuia. Te bitaki ae bwanin e roko, tiaki n tii te ongoria ibukin te Mwakuri ni Kamaiu ma man kabonganakina i nanon maiuia naba.

I ataia bwa te Mwakuri ni Kamaiu e bon koaua. Ngkana ti kaoa ana mwakuri i nanon maiura, n te aro raa are ti kaitaraaki iai, bwaai ni kabane a na karaoaki ni katamaroaki riki ao ti na namakina te kimwareirei.

Ioriti Taburuea, Kiribati

BUKIN TERA TI
KAINNANOA ANA

BOKI MOOMON

Tabeman aomata a na kona n titirakiniko bukin tera ti kainnanoa ana Boki Moomon ngke e a kaman iai iroura te Baibara. Ni koauana, Iesu Kristo e kakoaua bwa e na riki aio (taraa 2 Nibwaai 29:3). E rawata bukina bwa bukin tera e bon kakaawaki ana Boki Moomon i nanon ara bong (ibukin te katotoo, taraa 2 Nibwaai 29:7–11). Aikai bukina tabeua bwa e aera e kakaawaki.

Te Kakoaua Teuana Ibukin Iesu Kristo

Booki aika tabu a kaota te banna man kamanenaan kakoaua aika batni katea te koaua i nanon ana Ekaretia Kristo. Ana Boki Moomon e ikota te kauoua ni kakoaua nakon te Baibara bwa te kakoaua ibukin Kristo. Unimwaane Mark E. Petersen (1900–84) man te Kooram n Abotoro are te

UOMAN TAAN KAKOAUUA

"Te Baibara bon teuana te kakoaua ibukin Iesu Kristo; ana Boki Moomon manga teuana. Bukin tera te kauoua ni kakoaua aio e rangi ni kakaawaki? Te kabotau ae i jjmwiina e kona n ibuobuoki: Iraua rain aika eti ae ko kona ni koreia rinanon te bointe ae teuana i aon te beeба? Te kaeka e aki kona ni warekaki. Ibukin te tai, taaku bwa te bointe ane teuana anne e tei ibukin te Baibara ao bwa bubua n rain akana a eti ake a koreaki rinanon te bointe anne a tei ibukin rairan te Baibara aika kakaokro ao bwa rairairi akanne n tatabeua a tei ibukin ekaretia aika kakaokoro.

"Tera ae riki, e ngae, ngkana i aon te beeба anne iai te kauoua ni bointe ae e tei ibukin ana Boki Moomon? Iraua rain aika eti ae ko kona ni koreia i marenan uoua bointe aika taekinaki aikai: te Baibara ao ana Boki Moomon? Ti teuana. Tii teuana rairan ana reirei Kristo ae kamaiua te kakoaua irouia uoua kakoaua aikai.

"N okiokiraki ana Boki Moomon e mwakuri bwa te tia kamatoa, kamataata, ni booti kakoaua man reirei ake a reiakinaki n te Baibara."

Unimwaane Tad R. Callister man te Beretitentii n te Itingaun, "Ana Boki Moomon—te Boki mai iroun te Atua," Liahona, Nobembwa 2011, 75.

IIRA TE KAKARABAUAU

Tengaun ma Uoman e taku n te taina, "Oina ni koaua ae ti karekeana Boki Moomon are a na kamatoaki taeka ni kabane ni wiia taani kaotioti aika uoman ke teniman. (Taraa 2 I-Korinto. 13:1.) Iai iroura te Baibara; iai iroura naba ana Boki Moomon. A karekei uoua bwanaa—uoua waorim ni boki aika tabu—man uakoraki n aomata ni kawai aika kaokoroaki n te maranga ae bubura, ni uakoraki a kaota aia ka-koaua nakon arona n Atua te Uea Iesu Kristo."¹ Beretitenti Ezra Taft Benson (1899–1994) e a tia n reitia, "Ti riai n aki mwaninga bwa te Uea i bon irouna e katauraoa ana Boki Moomon bwa oin Ana kakoaua."²

Bwaninin te Euangkerio

Ti ataia bwa "bwaai aika maataa ma ni kakaawaki . . . a tia n anaaki man" te Baibara i nanon te tai (1 Nibwaai 13:40). Ana Boki Moomon e kamataata ana reirei Kristo ao ni uota bwaninin te euangkerio nakon te aonaaba teuana riki te tai (tarao 1 Nibwaai 13:38–41). Ibukin te katooto, ana Boki Moomon e buokiira n ataia bwa te bwabetito e riai ni karoaki n te kateboaki (tarao 3 Nibwaai 11:26) ao bwa ataei aika uarereke aki kainnanoa te bwabetito (tarao Moronai 8:4–26).

Kakawaki nakon te Ekaretia ae Kaokaki

Iotebwa Timiti e kakoaua bwa ana Boki Moomon bon "kingin ara ekaretia."³ Man te tai are ti ataa aio, e aki tarao n ae e manennanti bwa Ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukiia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira e kateaki n Eberi 6, 1830, tii te bong i mwiiin

are ana Boki Moomon e a kona ni kabooaki nakon te botanaomata ni Maati 26, 1830. Te Ekaretia e aki ka-teki ni karokoa kingiina ae te boki ae tabu e a kona n reke irouia ana membwa.

Te Kakabwaia i nanon Maiura

Ni kaineti ma ana Boki Moomon, Iotebwa Timiti e anga reirei bwa "e na kaania riki te Atua te aomata ngkana e iri nanon reirei ake a tae-kinaki i nanona, nakon taian boki riki tabeua."⁴ Iai mwaakana ni bitii maiu—n ikotaki ma maium ao nake ko tibwaua ana Boki Moomonin ma ngaia. Beretitenti Henry B. Eyring, Moan Kauntira n te Moan Beretitentii, e a tia ni kakoaua, "Ana mwakuri ana Boki Moomon i aon anuam, mwaakam, ao ninikoram n riki bwa te tia kakoaua ibukin te Atua e bon koaua. Te reirei ao te katoto ni kakaonimaki i nanon te boki anne e na tabekiko, kairiko, ao ni kaungako. . . . Kamatebwaian ana Boki Moomon n te tataro e na katea te onimaki iroun te Atua te Tama, iroun Natina ae Tangiraki, ao n Ana euangkerio. E na karikirakea am onimaki irouia ana burabeti te Atua, ake ngkao a ngkai. . . . E kona ni uotiko ni kaaniko riki nakon te Atua nakon boki riki tabeua. E kona ni bita te maiu nakon ae tamaraoa riki."⁵ ■

BWAII AIKA A NA TARAAKI

1. Mark E. Petersen, "Evidence of Things Not Seen," *Ensign*, Meei 1978, 63.
2. *The Teachings of Ezra Taft Benson* (1988), 204.
3. Iotebwa Timiti, i nanon te kabwarabwara nakon ana Boki Moomon.
4. Iotebwa Timiti, i nanon te kabwarabwara nakon ana Boki Moomon.
5. Henry B. Eyring, "A Witness," *Riaona*, Nobembwa 2011, 69–70.

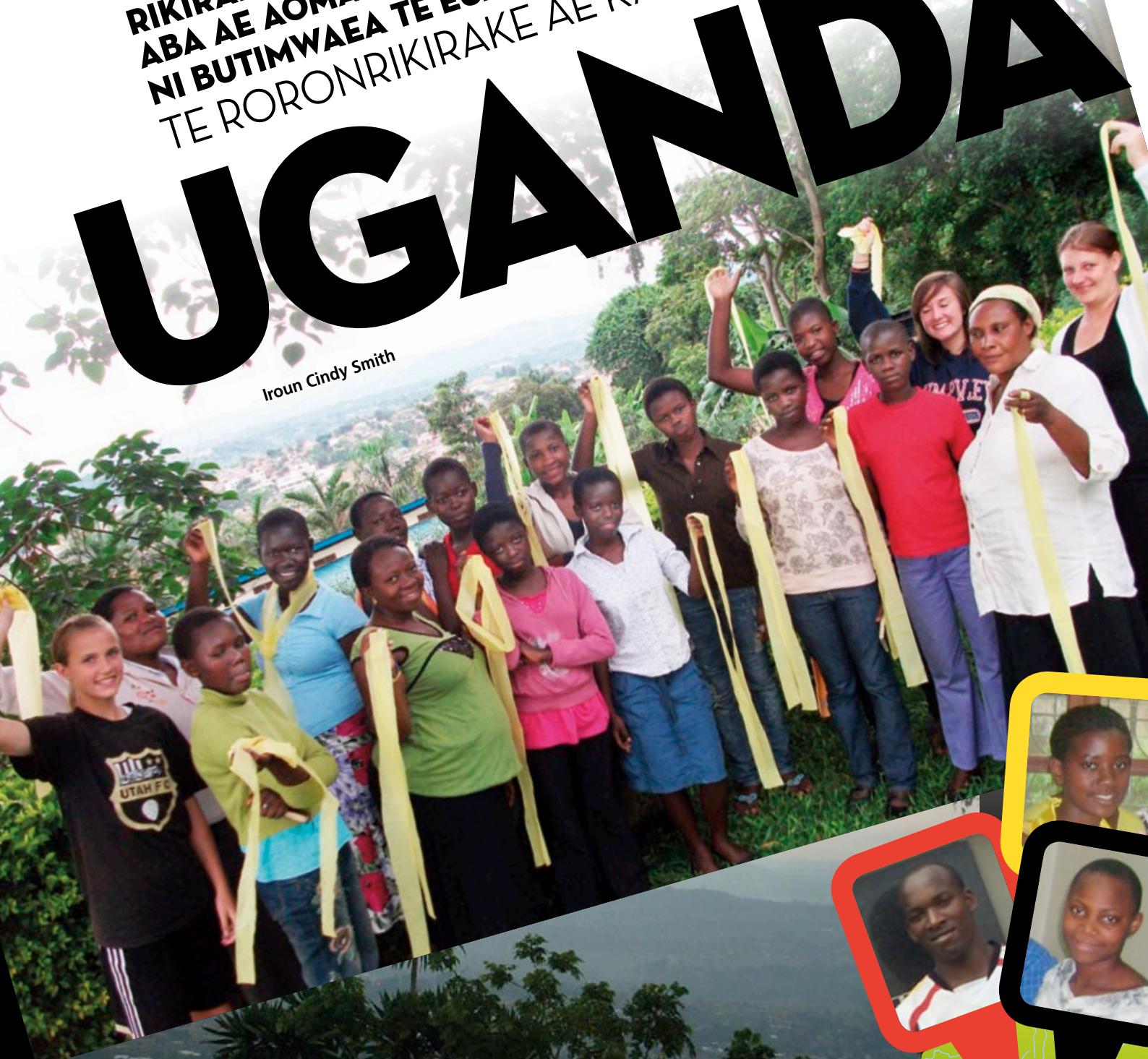
Rinanon Eberi ko na kamatebwaia taekan Kitanan te Koaua ao Kaokan Bwaai i nanon am kooram n te nakoanibonga ao Kairake n ataeinaine ao taian kiraati n te Reirei n Taabati (ngkana am uoote ke mwaanga iai ana reirei aika boou n am taetae). Rokon ana Boki Moomon bon mwakoron Kaokan Bwaai ae kakaawaki. Imwiin warekan te rongorongo aio, iangoia bwa aekakira maium ni bitaki ibukina bwa iai iroum ana Boki Moomon. Ko kona ni korea am namakin i nanon am tieno ao n iangoia n tibwauai ma tabeman man am kakoaua ni mweengam, n te taromauri, ke i aon bwai ni kaongora.

RIKIRAKEN TE EKARETIA N TE
ABA AE AOMATANA A TAURAOI
NI BUTIMWAEA TE EUANGKERIO:
TE RORONRIKIRAKE AE KAKAONIMAKI

UGANDA

Iroun Cindy Smith

Ngkai a butimwaea ao ni maiuakina ana euangkerio lesu Kristo, te roronrikirake i Uganda a nora te onimaki ao te kantaninga n rikirake ni katobibiiia.

nuukan Africa Mainiku, te aba ae tikiraoi ae Uganda e kakabwaiaaki ma tabukibuki aika abwabwaki ao taian kaitioka ao bwanana—ao ma aomata aika kairake ake a tauraoi ni butimwaea ao ni maiuakina ana euangkerio Iesu Kristo.

Te moan titeiki i Uganda e bon kateaki n 2010. Te Ekaretia e a birimwaaka n rikirake, ma kairake n ataeinimwaane ao kairake n ataeinaine i nanon uoote ao mwaanga nako.

Katean te Kainibaire, N riki bwa te Katooto

Kairake n ataeinaine n teuana te uoote a kaungaaki man ana anga reirei Titita Elaine S. Dalton, beritentti ni kabuta te Kairake n Ataeinaine, i aon tamaroaia: “Ngkai bon te tai ibukira n

tatabemaniira nako n teirake ao n taua bwa e na nooraki te baena nakon te aonaaba ni wewete ibukin te oki nakon te tamaroa.”¹ Kairake n ataeinaine a tamwarake nakon taubukin te tabuki are a kona n noora aia taun ao n tabeka aia baana aika koora are e kaota aia berita bwa ngaia katooton te tamaroa. Ni kabane ngaiia a anenea “Nora te Manuia” (*Anene n taromauri*, nambwa 5).

Kairake n ataeinaine aikai a tia n tabekarake oin aia kainibaire n te etieti. Ongotaekaia e a tia ni kakorakora aia kakoaua ao n rootia tabeman. Titita Dalton e a tia n taku, “Tai baireia ni kauarerekea mwaakan am mwakuri ae etieti.”² Ao n aron te baana, te katoto irouia kairake n ataeinaine aikai e kona n nooraki irouia aomata ni kabane.

N aroia kairake n ataeinaine aika bat i Uganda, Sandra e rianna n raka i aon teuana ma te iterana te kiromiita nakon te taromauri, e buoka ni kaitiaka te auti ni bootaki n

te Kanimabong koraki, ao ni kaea te tieminari ni katoa Kaonobong. I nanon te wiiki, e uti i mwain 5:00 a.m. ni wareki ana boki n reirei, ao i mwiina e nakonako nakon ana reirei, n okira mweengana i mwiin 6:00 p.m. E aki reirei i nanon teuana te ririki ibukin te kangaanga n te mwane ma e kaataraa ana kakaewenako ma te anua ae tamaroa: “Te euangkerio e a tia ni buokia raoi n tiku n teimatoa n nene ao n aki kakai kamwaeaki.”

Sandra bon tii ngaia kaain te Ekaretia i nanon mweengana, ma ana karo a boutoka ana mwakuri n ibuobuoki are e anga nakon te Ekaretia, n aron ae te ibuobuoki ngkana te uoote e kaitiaka aia tabo ataei ake

Sandra

I eta: Roronrikirake a ira te bootaki n reirei i etan te ai n te titeiki.

I eta: Susan (nuuka), te aomata ae e kitana abana i Uganda, e kunea te rau i nanon te euangkerio ao e kairia mwanena ma tarina aika uarereke ao tabeman ataei nakon te taromauri.

Nuka: Te kairake n ataeinaine man te uoote aio e kukurei ni mwakuri i aon aia boki ae Personal Progress.

Atai: Dennis e totokoa ana tai n riki bwa kaain te tiim ni butiboro ae burebetinoro bwa e aonga ni kona n tataekina te euangkerio. Ngaia ao tabeman kairake n ataeinimwaane i nanon ana kooram n ibonga a anga karea ao ni konai kakaewenako ibukin aia mwakuri ni mitinare.

akea tamaia n aia tabo. Ana utu a nooria bwa e kanga te euangkerio n tia ni buokiia n riki ni korakora, e ngae ngkana e kaitaraaki ma kangaanga ake a tuai ni kaekaki. N iango i aon te tabo are e roko iai te korakora anne, Sandra e taku, "Ngkana I nako n taromauri, I namakina ae ai aron ae I katokai bwaai ni buaka nako ake mairoun te Atua" (taraa I-Ebeto 6:11–17).

Te tia rairaki naba ngkai, Susan, e tangira te Ekaretia. Rikina mai Sudan Maiaki, ana utu a birinako man taian kangaanga ao e bon kakabwaiaki ni

karekeia mitinare i Uganda. Ngke bon te aomata ae birinako mai abana, e kunea te rau ao te kamanoaki i nanon te euangkerio. N Taabati nako e kairia tarina ma mwaanena aika uarereke nakon te taromauri, ai aron naba ae nakon 10 ataei tabeman aika tiaki kaain te Ekaretia. I mwiin maten kaain aia utu temanna ae e aki kantaningaaki, e oki rikaaki nako Sudan Maiaki, ike e a tatanninga te Ekaretia bwa e na kateaki n ana aono. Ngaia ni kauoman Susan ao Sandra a kaitaraai kakaewenako, ma a onimakina te Atua ao ni kimareirei n te kakabwai ni maiuakinan ana euangkerio Iesu Kristo (taraa Aramwa 32:6–8, 43).

N anga karea ibukin te Mwakuri ni Mitinate

Kairake n ataeinimwaane i Uganda a moanna n takakarona te butiboro ngke a uarereke, ni kamanenai mwaanga aika kabaeaki ibukin te boro. Man te tai are e rang ni uarereke, Dennis iai ana tarena n te takakaro anne, ao ana reirei ae rietae e anganna te buoka n te mwane n takakaro ibukin aia tiim. I mwiin banen ana reirei ae rietae,

te tiim ae burobetinoro e kabooa n te mwane ao ana auti. Bon te mii ae a koro bukina, ma Dennis e ataia bwa aio e na kamangaoa ana baire n nako ni karaoa ana mwakuri ni mitinare rimwii riki n te ririki.

Nanon Dennis ni karaoa terana are e tangiria te Tama are i Karawa bwa

e na karaoia e bon rangi ni korakora n te aro are e aki tangiria bwa e na kaririaki n tiku n ana tiim ngkana e roko te tai ibukina bwa e na karaoa ana mwakuri ni mitinare. A rawata aomata ake a kaeka ana rinerine, ma Dennis e a bon koaua bwa e a tia ni karaoa te babaire ae eti—ibukina ao tabeman. “Tariu uoman aika uarereke ao mwaneu uoman aika uarereke a bon tibwa bwabetitoaki,” e taku. “Akea au iango bwa mwaaneu a na ongo te euangkerio. Ngke I nora te Atua ni karaoi kakai ibukin au utu, e anganai te kantaninga ae kakukurei ibukiu n taai aika a na roko.”

I nanon ana uuote Dennis kairake n ataenimwaane a kamatebwia *Preach My Gospel* ni katoa wiiki. A riki n ai aron te tiim, ni mwakuri raoi ma mitinare aika bwanin aia tai ao ni kairia raraoa nakon bootaki n Taabati ao mwakuri ni kakukurei tabeua, n ikotaki ma takakaron te basketball ao

te butiboro i nanon te wiiki. Ibonga a tia ni bwabetitoia raoraora ao tabeman a buokiia n anga reirei ma mitinare. I aon ririki aika bat, te tiim aio ni kairake n ataenimwaane e a tia ni kakorakora te uoota ni kabane, ao aua mai buakoia, n ikotaki ma ana uuote Dennis, e karekeea te wewete nakon te Kenya Nairobi Mition.

A tia n ira ana reirei Unimwaane David A. Bednar man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman n“riki bwa mitinare ni maan imwaain ae ko anga am mition beeba.”³ A karaoia ni bootaki ni mwakuri n ai aron te kooram, te tiim ae tamaraoa riki nakoia ake tabeua.

Nikabane mitinare ake aman a konai kakawenako bwa a aonga ni mwakuri. Wilberforce e kabwara-bwara, “I bon kuri ni kabua te kantanninga nakon au mwakuri ni mitinare [ibukin te kabane mwane], ma ngkanne I wareka Mataio 6:19–20: ‘Tai kaiko ami bwai i aon te aba . . . ma kam na kaiko ami bwai nako karawa.’ Ai ngaia are ma te nanokorakora ao te anganano, I a bon kona ni karaoa au kouru ni mwakuri bwa te mitinare ae bwanin au tai. I tangira te mwakuri ni mitinare. Ake riki te bwai ae tamaraoa nakon ukoukoran moa uean te Atua.”

Te Kantaninga ibukin Taai aika a na roko

Te rororrikirake mai Uganda a buoka katean abanuean te Atua ikai, ma te kantanninga ae korakora ibukin taai aika a na roko. E ngae ngke akea te tembora i Africa Mainiku, te rororrikirake e kantanninga nakon te tai are a na kona ni mareaki i nanon te tembora ae raroa nako. Teuana ana mwakuri te titeiki e kabotoa i aon te katauraoi nakon te tembora, ao

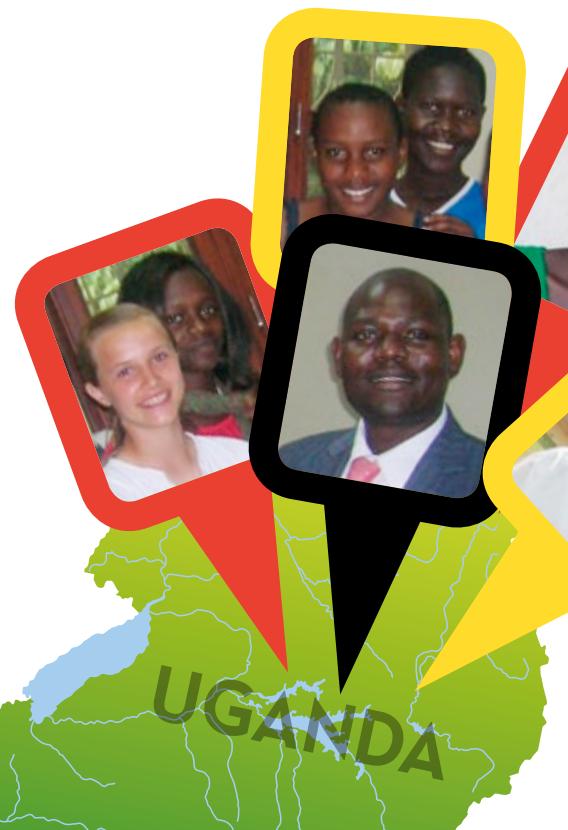
n tokina, temanna kaain te beretitentii n te titeiki e kaota ana kakoaua: “Te Atua e tangiri ngkami. Ngkami kaain te Ekaretia n taai aika a na roko i Uganda.” Rororrikirake aika tamaraoa aikai a tia n rootia aika bat.

Kairake ni ataenimwaane ao ataeinaine i Uganda a anga karea ni bwain te aonaaba ibukin kakabwaia aika a akea tokiia. A tia n unika koraan te onimaki ao a na kamarakea man taraaruaki raoi (taraa Aramwa 32:33–37). N ai aron te aroka ae e onrake ma te uaa (taraa Aramwa 32:42), te rororrikirake e tibwaua kimwareirein te euangkerio n te aba ae mari aio. ■

Cindy Smith e maeka i Uganda ngke e mwakuri buuna te mwaane ikekei, ao ngkai a maeka i Utah, USA.

BWAII AIKA A NA TARAAKI

1. Elaine S. Dalton, “A Return to Virtue,” *Liahona*, Nobembwa 2008, 80.
2. Elaine S. Dalton, *Liahona*, Nobembwa 2008, 80.
3. David A. Bednar, “Becoming a Missionary,” *Liahona*, Nobembwa 2005, 45.

Tera TE RAO AE KOAUA?

Iroun Elaine S. Dalton

Beretitenti ni Kabuta Ibukiia Kairake n Ataeinaine

Nanon te taeka ae raoraora e a tia ni bitaki n te aonaaba ni boong aikai, n te tai are ngaira ni kabane ti a reitaki rinanon bwaai n reitaki aika boou. N te bong aio ti kona n iangoia bwa iai "raoraora" aika bati. E bon koaua: ti bon kukurei n te konabwai ni kona ni kaongoaki ao ni karekeia te atatai bwa terana ae riki i nanon maiuia ara reitaki aika bati n ikotaki naba ma raraora ae ngkai ao ake ngkoa, ao ti kona n tiku n reitaki ibukiia aomata aika ti tuai ni kaitibo ma ngaia n te rabwata, ma ti bon araniia bwa raoraora.

I nanon taian bwai n itoman, te taeka ae "raoraora" e kamanenaaki

n taainako ni kabwarabwaraia *ao-mata aika ti kona n reitaki ma ngaiia* nakon are *aomata ake iai ara reitaki ma ngaiia*. Iai am konabwai ni kana-koia nakon "raoraora" te rongorongo, ma aio tiaki titebo ma te reitaki ma te aomata i aon temanna ma temanna.

N tabetai tabeaiangara e mena i aon *karekean* raoraora. Tao ti riai ni katuruturua i aon *te riki bwa* te rao.

E rawata nanona bwa tera nanon ae te riki bwa te rao. I aki kona ni mwaninga n ana taeka Unimwaane Robert D. Hales man te Kooran n Abotoro are te Tengaun ma Uoman ibukin bwa terana nanona n riki

bwa te rao ao mwakana ae korakora i aoia raoraora i nanon maiuira. Ana kabwarabwara e a tia i nanon maiu n te tai ae maan. "Rao bon aomata aika a kabebetea maiuakinan ana euangkerio Iesu Kristo."¹ N nanona aio, n taraakin ana warebea temanna moa bon oin raoi te iraorao ae koaua. Bon taraakin temanna moa i mwaain are boni ngaira. Bon te riki ni kokoa-ua raoi, te rao ni koaua, ao n itiaki ni kabanea ara mwakuri. Tao bon te taeka ae *komitemente* are e a buokiira n ataa nanon raoi te taeka ae iraorao.

Ngke natiu te aine, Emi, bon 15 ana ririki, e karaoa ana babaire bwa aekakira raoraona are e na kakaia. N teuana te ingabong I noora ana kaobi n ana Boki Moomon bwa e uki nakon Alma 48. E a tia ni mwakeni kiibu ake a kabwarabwara Kaben Moronai: "Moronai bon te mwaane ae aintoa ma ni korakora; bon te mwaane ae kororaoi ana atatai. . . Eng, ao bon te mwaane ae matoatoa n ana onimaki iroun Kristo" (kiibu 11, 13). I nanon te mwaatin e a tia ni korea, "I tangiria ni maroro ao ni mare ma te mwaane n ai aron Moronai." Ngke I taraataraa Emi ao aekaia kairake n ataeinimwaane are e iraorao ma ngaia ao i mwiina e maroro ma ngaia ngke e a koro 16 ana ririki, I kona n noria bwa e bon kataia ni karekei anua akanne i bon irouna ao ni buokiia tabeman ni kakoroi bukin tabeia ae natin te Atua mwaane, taan

taua te nakoanibonga, ao taama ao taan kairiir n taai aika a na roko.

Rao ni koaua a rootia naake iai irekerekeia ma ngaia ni “waerake teutana riki [ao] n riki n tamaroa riki teutana.”² Kam kona n ibuobuoki i marenami, ai moarara riki ni buokii kairake n ataeinimwaane, ni katauraoi ibukin ao ni karaoi mwakuri ni mitinare aika kakannato. Kam kona n ibuobuoki i marenami n tiku n itiaki ni maium aio. Arom ao am iraorao aika tamaroa e kona n iai ae akea tokina tiaki tii i aon maiuia te koraki ake ko reitaki ma ngaia ma irouia naba roro aika na roko.

Te Tia Kamaiu e weteia Ana reirei bwa Raoraona. E taku.

“Aio au tua, Bwa kam na i tangitangiri, n ai arou ngkai I tangiringkami.

“Akea te tangira iroun te aomata, ae korakora riki nakon ae te anga maiuna i bukiia raona.

“Raou ngkami, ngkana kam karaoi baika I tuangngkami.

“I aki manga atongkami bwa tooro; bwa te toro e aki ata ane e karaoia ana toka: ma I atongkami bwa *raou*; bwa I kaoti nakoimi bwaai ni kabane ake I ongo iroun Tamau” (Ioane 15:12–15; e kairaki karawawatan te iango).

Ngkana ko maiuakina ao n tibwaua ana euangkerio Iesu Kristo, ko na karokoia aomata nakoim ake a na tangiria n riki bwa raoraom—tiaki tii n te kaontakeki i aon bwaai n itoman ma te aekaki n rao are e kaotia te Tia Kamaiu n Ana taeka ao n Ana katoto. Ngkai ko kataia n riki bwa te rao nakoia tabeman ao ni karika am taura bwa e na otanako, am mwakuri e na kakabwaiai maiuia aika batiake ko reitaki ma ngaia. I ataia bwa ngkai ko katurua rikim bwa te rao

ngkoe nakoia tabeman, n aron are e kabwarabwaraaki irouia burabeti ao katoto i nanon booki aika tabu, ko na kukurei ao ko na riki bwa te tia bitiia ibukin te tamaroa i nanon te aonaaba ao kona karekeea n te bongina te berita ae mimitong are e taekinaki i nanon booki aika tabu ni kaineti ma te iraorao ae koaua: “Te berita aio [i nanon booki aika tabu] e tuangiira bwa te reitaki i marenara are e riki n te maiu aio e na riki naba i marenara n te maiu ae na roko ma ngaia [te reitaki anne] e na bootaki ma te mimitong are akea tokina” (D&C 130:2). ■

BWAII AIKA A NA TARAAKI

1. Robert D. Hales, “This Is the Way; and There Is None Other Way,” in *Brigham Young University Speeches of the Year, 1981–82* (1982), 67.
2. Gordon B. Hinckley, “The Quest for Excellence,” *Liahona*, Tebembwa 1999, 8.

OIN IANGO IBUKIN TE IRAORAO

“Rineia raoraom aika titebo kateim ma ngaia n te aro are ko kona ni kakorakora ao ni kaungaingkami ni maiuakina te maiu ae tamaroa.

“Ni karekeia raoraom aika tamaroa, riki bwa te rao ae tamaroa . . .

“Ngkai ko kakaea bwa kona iraorao ma tabeman, tai rinea ami kainibaire ae e aki tamaroa.”

Ibukin Kakorakoraria Kairake (boki ae uarereke, 2011), 16.

KAOAKIU nakon TE KAMAIUAKI

Iroun Emerson José da Silva

Ngke I kairake n ataeinimwane, I kawari aro aika a mwaiti ao I minotaki ibukina bwa a kakaokoro aia kabwarabwara n nanon koroboki aika a tabu. I bon aki nanoraoi n te aki karinerine are I kunea irouia tabeman mai rouia, ngaia are I kabwara nanou ni kataia ni kakaea te ekaretia are N na iria.

Tabeua te ririki imwina raraou ae, Cleiton Lima, e bwabetitoaki i nanon ana Ekaretia Jesu Kristo ibukiia Aika a Itiaki ni Boong Aika Kaitira. E aki taekina aei nakoiu e ngae ngke bon rao ngaira ni koaua, ma ngke e a maan, I a nori bitaki irouna. Ni katoa Tabati I nanakon ana auti n te moaningabong bwa ti na butiboro, ma bon akekeea ngaia ni mwengana. Aio e riki uoua ke teniuia te Tabati ae e ireiti. N tokina Cleiton e tuangai bwa e aki kona ni

butiboro n te Tabati ibukina bwa e karinea ana bong te Uea I tuangnga, "Te ekareta aei e kaburababako."

I mwina Cleiton e kaoai bwa N na ira te taromauri. I karautaeka nakoina ibukina bwa I bon tuai ni butimwaea te aro. I nanon 10 te namwakaina, Cleiton e kairia mitinare nakou bwa a na reireinai, ma n tainako I kakarekeaa angau ni karautaeka ke I tuangia bwa I bon rangi n tabetabe. Ma e bon aki bwara nanona.

N te bong teuana i nanon Tuun, e kaoai bwa N na ira te taenti n te Aro. I bwainingareia. "Iai te amwarake ae aki kaboaki ao a mwaiti ataeinnaine?" Ngarengare, e kaeka eng!

I kakoaua ae I konaki n arou ni kan amwamwarake. I nakon te taromauri ao I tangiria. I butimwaeaki irouia aomata ni kabane, I buabeka n amwarake, ao e ri nanou n tangiria n iri botaki. Ngke I roko n te taromauri n te Tabati,

I kaitibo ma aomata
aika a mwaiti ao
n ongora aia

kakoaua. I aki rang n taneiai ma ana Boki Moomon, ma I namakina Tamnein te Uea ngkana kain te Ekareta a kakoaua, "I ataia bwa ana Boki Moomon e bon koaua, ao aio ana Ekareta Iesu Kristo, ao Iotebwia Timiti bon te burabeti are e weteaki iroun te Atua." I tuai man namakina te kukurei mai mwaina. I bon tuai naba ni kan kaitibo ma mitinare, ma te botaki ni kaoti kakoaua arei e ringai n te iango ao n te maiu n tamnei.

Te wiki are i mwiina, e a manga kaoai naba Cleiton n nako n taromauri. I aki kona ibukina bwa iai te bwai ae I katabeaki iai n ingabongin te Tabati anne. I noria man taraakin moamoana bwa e nanokawaki ngke I tuangnga bwa I aki ataia ngkana I kona n nako.

E ngae n anne, ni moaningabongin te Tabati I teirake ma te nano ni kan nako n taromauri. I uti ngke 6:50, are e bon kangaanga irou, ao I katauraoai ao I tataninga rokon Cleiton. E bon tounako ngke e norai ma oneau n tataninga. N te Tabati anne te bitiobi e reireinai taekan te nakoanibonga. E korakora namakinan te Tamnei ao iai nanou ni kan reireinaki irouia mitinare. N tokin te reirei n aia bowi Kairake n Ataeinimwane, I ataia bwa N nang bon bwabetitoaki.

Ngke e bwara te taromauri, I tuanga Cleiton, "I kan bwabetitoaki!"

E taku bwa I manikangare. Ma i mwina ao e taku, "Ngkana I tareboon ni weteia mitinare, ko kona ni maroro ma ngai?" I kaeka eng.

I reireinaki irouia mitinare aika a rianako rabakauia. Ngke I ongo rongorongan Kaokan te Ekareta, I karekea riki te kamatoa ae korakora bwa I riai ni bwabetitoaki. Ma I kan ataia i bon irou koauan ana Boki Moomon. Mitinare a mwakena Moronai 10:3–5 n au boki ae ana Boki Moomon ao a kaoai bwa N na tataro ao ni butiate Atua ngkana e koaua.

Te tairiki are i mwina I uringnga bwa I tuai ni wareka ana Boki Moomon. Ngke I waaki ni wareware, I namakina te tamnei ae korakora. I tataro, ao imwain ae I bane, I ataia bwa ana Boki Moomon e bon koaua. I kakaiteau ibukin kaakaan au tataro. I bwabetitoaki n Turai 2006.

Imwiina I beku bwa te mitinare i Brazil Cuiabá Mition, ao raoraou ae Cleiton e beku n te Brazil Santa Maria Mition. Ti karaoa are e karoia Cleiton nako: ni kaoia aomata nakon Kristo ao ni buokia ni karekea te euangkerio are e kaokaki rinanon kamwakuran aia onimaki iroun Iesu Kristo, rairannano, ni bwabetitoaki, ao ni karekea ana bwaintangira te Tamnei ae Raoiroi. Aio bon te kawai ae koaua nakon te kamaiauki.

Ti na kaoia n tainako raraora ao ara koraki bwa a na reiakina te euangkerio aio, bwa te Tia Kamaiu e kaoia aomata nako ngke E kangai, "Bane mai nako Iu" (Mataio 11:28). I ataia bwa aio ana Ekareta Iesu Kristo ao ngkai bon te tai ni kaoia ni kabane n roko nako Ina. ■

TEBWINA KAWAI N ATAIA BWA KO A **RAIRAKI**

Iroun Tyler Orton

reiakinna ni bowin te nakoanibonga bwa teuana mai buakon ana kantaninga te Nakoanibonga ae te Aaron bwa e na buokira “n rairaki nakon ana euangkerio Iesu Kristo ao ni maiuakin ana reirei.”¹ I aki koaua raoi bwa tera ae nanonaki n “rairaki raoi nakon ana euangkerio Iesu Kristo.” I titirakinikia au karo ao tariu ao mwaneu ake a ikawai bwa tera nanona irouia, ao ti ikotaki ni maroroakin tabeua kawai ake ko kona n ataia ngkana koa rairaki raoi.

Tao ana iai riki tabeua, ma aikai 10 kawai ake ti iangoi. Ngkai te rairaki bon te bwai ae teimaan, i nanon te maiu, ti aki nanona bwa ti na kororaoi ni katoai nako aro aikai n te tai aei, ma a kona ni buokira n ataia ngkana e reke ioura te rikirake.

1. Ngkana ko a rairaki, ko aki tii *ata* te bwai ae ko riai ni karaoi ma ko *tangiria* ni karaoa te bwai ae eti. E aki tau ti totokoan karaoaan ae bure ibukina bwa ko ataia bwa ko na reke ke kona katuaeaki. Ngkana ko rairaki raoi, ko na tangiria n rinea te eti.

2. Te kanikina n atakin te rairaki bwa ai bon akea nanom ni kan karaoa ae bure. Antaai Nibwaai Riaai bon te banna ae korakora n aei. Ngke a rairaki nakon ana euangkerio Kristo, “a tia naba ni karaoa te berita ae tabu ma te Atua bwa a na toro irouna ma ni kawakin ana tua” (Motiaeaa 21:31). N ai aroia Nibwaite n reireiaki iroun te Uea are Beniamina, n te aro are akea te nano ni kan karaoa ae buakaka” (Motiaeaa 5:2). A rairaki ni koaua nakon ana euangkerio Kristo, ao ana kariri Tatan ai akea korakorana i aoia.

3. Ngkana ko a rairaki, ko a taeainga riki n ana kantaninga te Atua nakon are a iangoia tabeman ibukim. Nau reirei i Indonesia, ataein te reirei a bwabwaina te moi manging. N tabetai e bon kona ni kariri te nako ni kukurei ibuakoia ngkai a bane ni karaoia ao a kukurei iai ao ni bwaini-ngareiko ngkana ko aki nako. Tariu e kaoaki bwa e na moi manging ao n iri bukamaru aika aki tau n angin te tai, ma e bon aki iri—e kamanoa ao e maiuakina are e kaineti ma are e kakoaua. E bon kangaanga, e tiku ni mwenganana n ti ngaia n angin te tai. Ngke a kabo nakoina ataein te

reirei n ana tai n angabeebwa, tabeman aomata a tibwa nanoia ni mimi irouna ngkai e kona ni katinanikua te kariri nimwairiri ma ana roro ao ni kakaonimaki nakon ana kainibaire. A tuangnga bwa a mataiakinna ibukin arona anne. E kaotia bwa e rairaki man totokoan te mwairiri n te maiu ni kairake.

4. Ngkana ko rairaki, ko kata am kabanea n tamaroa ni maiuakina te euangkerio n tainako—tiaki ti ni katoa Tabati ngke ngkana e angaraoi ma n tainako. Am mwakuri aki bitaki ni kaotiko bwa antai raom ke antai ae taraataraaiko. Ngkana a

manikangare buaka raom ni kairake ke ni kan matakaukin tamnei aika aki raoiroi, ko aki iria tiaki ibukina bwa iai ae taraataraaiko; ma ko kamanoa ao ko maiu ni kaineti ma are ko kakoaua.

5. Ngkana ko a rairaki, ko a nanonga riki ao ni mwamwannano ni kan reitaki ma tabeman. Ko aki motikitaeka ke ni kabuakaka ke ni wiinnanti. Ko tabe ma aia namakin tabeman, ao e na riki bwa anuam kakaeakin kawai ake ko na kona ni beku ao n ibuobuoki iai. Ngkana ko rianna ni kawain am reirei ao temanna e bwaka ana boki, ko aki riai n n iangoa te bwai ae ko na karaoia. Ko a bon

5.

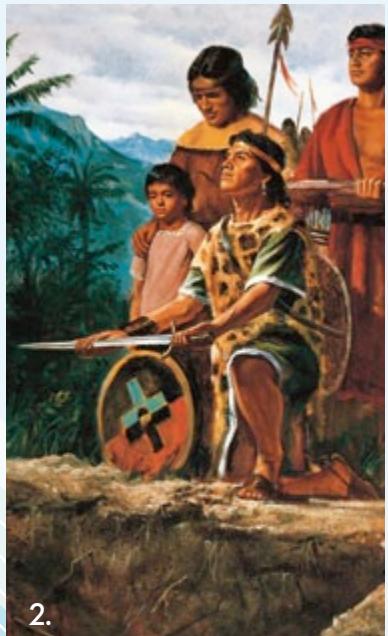
TE KAWAI NI KOAUA NAKON TE KUKUREI

"Te Uea e tangiria kaain ana Ekaretia bwa ana rairaki raoi nakon Ana euangkerio. Aio raoi bon ti te kawai ni koaua ni karekea kamanoan te tamnei ngkai ao te kukurei ae akea tokina."

Unimwane Donald L. Hallstrom te Beretitenti n te Ittingaun, "Rairaki nakon Ana Euangkerio rinanon Ana Ekaretia," *Riaona*, Meei 2012, 15.

6.

2.

Ni kaotia bwa a bon koaua nakon aia berita aika tabu ni maiuakina te euangkerio, Remwanaita ake a rairaki a tauni aia bwai ni buaka (taraa Aramwa 24).

7.

karina naba n tei n ibuobuoki n te tai naba anne.

6. Ngkana ko a rairaki, nanom ni kan tataro e rikirake ao ko namakinna bwa ko kan reitaki ma te Atua ngkana ko tataro. Ko na karekea am tai n tataro n tainako n aki tabe ma aron am namakin ke tera are e riki i nanon maium. Beretitenti Ezra Taft Benson (1899–1994) e tuangira, “Ngkana ti aki namakinna bwa ti na tataro, ngkanne ti riai n tataro ni kakroko ti namakinna ni kan tataro.”²

7. Ngkana ko a rairaki, ko kakata-ninga te Tabati ibukina bwa bon te Tabati. Ngkana e a roko te Tabati, n oneanmwin ae ko iangoia, “O mwane! bon te bong are I aki kona n raraun ma raraou ke nakon taian tamnei,” ko taku inanom, “E tamaroa, te bong

10.

are I kona iai n ira te taromauri ao ni iangoi bwain te maiu n tamnei ao ni kabanea au tai ma au utu!”

8. Ngkana ko rairaki, ko kawakin tua ao ko aki manga karekei am anga, kataunara te aroaro, ke ni kataia ni kakaei taian kabwaka. Ko na aki imanono n riaon te tia nte bwai ae eti; ko na ti kawakin taian tua ibukina bwa ko bon ataia bwa te kawai ae tamaroa.

9. Ngkana ko rairaki, ko kakanta-ninga kabwakan am kabwiani-bwai. Ko taraaia bwa te kakabwaia ao n namakinna bwa te 10 te betienti e aki nang mwaiti ni kabotauaki ma taian kakabwaia ao te kakukurei are ko a tia ni karekei. Taian kakabwaia aikai a kakaawaki riki nakon te mwane are ko a tia ni kabwaka.

10. Ngkana koa rairaki, e korakorananom ni kan buokia tabeman n ata te koaua ao te kukurei are ko a tia ni kunea. Te katoto man koroboki aika a tabu bon min Riaai, are e korakora nanona ni kan tibwa kangkangin uan te kai ni kamaiu ma ana utu. Ngke e ana te uanikai, ana moan iango e aki kan karawatai riki ibukina ma e taraaia ana utu bwa a na karekea kanaia man te uanikai ao ni karekea te kukurei are e reke naba irouna (taraa 1 Nibwaai 8:12).

N tokina, ko ataia ae ko a tia n rairaki bwa ko a moana maiunakin tua aika rietata, ana euangkerio Iesu Kristo. Ko a maiuakina te ongotaeka n ana kamaiu te tamnei, ma bukina ae riai ke te nano ae eti. Ko a maiuakina te euangkerio i nanon wakin nako maium. Ko a maiuakina bwaninin te euangkerio, ti aki ibukina bwa ko na karaoia ma ibukina bwa ko bon tangiria. Ko a riki bwa te aomata ngkoe ae kukurei man tamaroa, ao ko a tangiria ni kan riki bwa te aomata are e tangiria te Tama are i Karawa. Ko tangiria ni kan riki bwa ai aron Iesu Kristo ao n iriri nako Ana katoto. Ngkana ko a riki bwa te aomata ngkoe anne, ao ngkanne ko a bon rairaki raoi. ■

Tyler Orton e maeka i Java, Indonesia.

BWAI AIKA A NA TARAAKI

1. Aeniboki 2: Babairean Aron Kairan te Ekaretia (2010), 8.1.3.
2. Ezra Taft Benson, “Tataro n Tainako” Liahona, Tuun 1990, 4.

TE MWAKURI KORAKORA **E MATERAOI**

Te onimaki ao te nanomatoa e kona ni buokiko
ni katiai mwakuri nako.

(See *For the Strength of Youth* [booklet, 2011], 40–41.)

Kuraenimwa Deny ma

Ana Mitinare
ae Uarereke

Iroun Emília Maria Guimarães Correa

"Ngkana e taetae te aomata ni mwaakan te Tamnei ae Raoiroi ao a uotaki ana taeka ni mwaakan te Tamnei ae Raoiroi nako nanoia natia aomata." (2 Nibwaai 33:1).

Vítor e maeka ma tinana ao mwanena ni mwengan Kuraenima Deny. E a moanna ni mamara ana kuraenimwa Vitor ao e aki kona ni kitana ana kainiwene i nanon wiki aika a mwaiti. E tiku ni maroa i nanon ana ruu n ti ngaia.

E baireia Vitor bwa e kona ni kakawara Kuraenimwa Deny (bwa e aonga n aki maroa). Ni katoabong ngkana e okira mwengana man ana reirei, e ana te *Riaona* nakon ana ruu Kuraenimwa ao e wareki karaki man aia iteraniba ataei.

I mwin warekan katoton nako te *Riaona* are e iai irouwia ana utu, e a waki ni wareki ana Boki Moomon ao te Baibara nakoina. Kuraenimwa Deny bon tiaki kain te Ekaretia, ma e tatangiria n ongora n ana wareware Vitor nakoina. E kukurei n reiakina taekan te euangkerio.

Kuraenimwa e anga titiraki aika a mwaiti. Ngkana e aki ataia kaekaia Vitor, e titirakina ana tia reirei n te

Moanrinan ke e kakaea ni boki aika a tabu. Kuraenimwa e arana Vitor bwa ana mitinare ae uarereke.

Kuraenimwa Deny e tuanga Vitor bwa e mwaiti ae e reiakinna mai irouna. E berita bwa e na iri n taromauri ma ngaia ngkana e marurung. Bwai ake e reiakin e karekea tangiran te kan marurung ao ni kamatebwai riki taekan te euangkerio.

Ngke e marurung Kuraenimwa, e kawakina ana berita. E nako n taromauri ma Vitor n reiakin bwai ake a e a tia n reireinna. E aki maan i mwain are e bwabetitoaki ao ni kamatoaki Kuraenimwa. Vitor e a tia ni buokia n reireinnabwa te euangkerio e bon koaua.

Ngke e a ikawai Vitor, e riki bwa te mitinare ae e bwanin ana tai n te Boston Massachusetts Mition. I mwain nakona, e nakon te tembora—ma Kuraenimwa Deny. ■

Emilia Maria Guimarães Correa e maeka n te Mwakoro ae Federal, Brazil.

Iroun Unimwaane
M. Russell Ballard

Man te Kooram n Abotoro
n te Tengaun ma Uoman

*Membua n te Kooram n Abotoro
n te Tengaun ma Uoman bon
taan kakoaua aika a onot
ibukin Jesu Kristo.*

Iesu Kristo bon Ngaia ae e arana te Ekaretia (taraa Doctrine ao Covenants 115:4).

Taeka aika *Ana Ekaretia Jesu Kristo* e katanoata bwa aio Ana Ekaretia.

Ni Bong Aika Kaitira e

Bukin tera ngkai te Ekaretia e rang n abwabwaki arana?

kabwarabwara bwa aio bon te Ekaretia naba are e kateia Iesu Kristo ngke e maeka i aon te aba ma e a manga kaokaki ni boong aika kaitira.

Aomata aika itiaki nanona bwa ti kakairi Irouna ni kataia ni karaoi Ana kantaninga.

A aranaki ara membwa bwa *Moomon* ibukina bwa ti kakoaua ana Boki Moomon, ma ti riai ni kabongana aran te Ekaretia ae bwanin ngkana e riai. ■

Man “Kakawakin te Ara,” Riaona, Nobembwa 2011, 79–82.

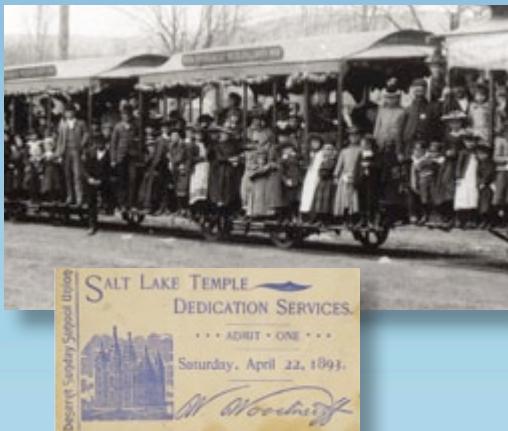
Iroun Darcie Jensen

Ngke e bobonga raoi katean te Salt Lake Tembora n 1893, Aomata aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira a kukurei. A kabanea 40 te ririki ni katean aia tembora. Ibuksina bwa ataei a angamwane ni buoka katean te tembora, Beretitenti Wilford Woodruff e baireia bwa n te bukamaru ni katekeraoi ao iai aia tietion ataei ake a na iria.

N te bong aei ao a mwaiti tembora ni kabuta te aonaba, ao ataei a teimatoa n ibuobuoki ni bukamarua taubobongan tian taian tembora. Taraai bwa a kanga ataei n ira te waki ngkekei ao ngkai. ■

Darcie Jensen e maeka i California, USA.

*E raka iaon 12,000 ataei ake a roko nakon te **Salt Lake Tembora** ibukin te bukamaru. Ataei aikai man te Uoote ae Sugar House a tokara te turein.*

*Te tiketi aei e karinia ataei man te ririki mai nano nakon 16 bwa a na iri botaki ni katabu ibukin tietion aika a onoti ibukin te **Salt Lake Tembora**. Abotoro ao membwa n te Moan Beretitentii a taetae nakoia ataei i nanon te tembora.*

*Ni katoa wiiki n te **Gilbert Arizona Tembora** ngke e kateaki, ataein te Moanrinan man te Gilbert Arizona Highland Titeiki a tia ni katea aika kouru bwa a na ibuobuoki i marenaia n aia uoote.*

*N tabetai tembora a manga katabuaki riki imwiin karaaoan te mwakuri ni katamaroa. Ataein te Moanrinan a anene ngke a uoti taura n te kamataku are e bukamarua manga katabuan te **Anchorage Alaska Tembora**.*

*Ngke e kateaki te **San Diego California Tembora** ataein te Moanrinan a karaoi bwain taewae aika matamata ibukin te tembora. Mataniwi ni Kabuta a tei i aon te bwaintae-wae n tain te bootaki ni katabu n te atibu n te maninganinga.*

Bukamaruan Taian Tembora!

*Ataein te Moanrinan i Manitoba,
Canada, a buti i nanon te-
niua te aoa nakon **Regina**
Saskatchewan Tembora n
ringa oona ao ni kabaeia bwa a
na rin i nanona n te bong teuana.*

*Ataein te Moanrinan i
Kyiv Ukraine Tembora
kaukan te auti e butimwiaia
iruwa man anenean "I Love
to See the Tembora."*

*E raka i aon 800 ataein te
Moanrinan man te West Africa
a anenea "Ngai Natin te Atua"
n te katei ni bukamaru i
mwain **katabuan** te
Accra Ghana Tembora.*

*Ni katoai nako tembora iai atibun te maninganipa are e kaota te
ririki are e katabuaki iai. N te katabu, Mataniwi ni Kabuta a kabaeia
atibun te maninganipa ma te moota. Isaac B., ae 9 ana ririki, are
e buoka katokaan te moota i aon atibun te maninganipa n te
Kansas City Missouri Tembora.*

*Ataein te Moanrinan a
anene ibukin Beretienti
Gordon B. Hinckley
ngke e roko ni katabua te
Aba Nigeria Tembora.*

Titiraki n te Tembora ao Kaekaia

Bukin tera ngkai iai ara tembora?

Tembora n ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira bon tabo aika tabu are ti reiakina iai koaua ae akea tokia ao ni karaoi otenanti aika a tabu.

Aekakira nanon te tembora?

Te tembora bon te tabo ae rau, karinerine, ao e tikiraoi. Bwai ni kabane i nanon te tembora a itiaki ao a baireaki raoi. Aomatani kabane a bane ni kunnikainia n te mainaina ao a taetae n te bwana ae bebete.

Tera ae riki i nanon taian tembora?

Te buuaine e kona ni kabaeaki nakon kainnabana, ao ataei a kona ni kabaeaki nakoia aia karo. Te kabaeiae e kona ni karikia utu bwa a na ikotaki n aki toki. I nanon te

tembora, mwaane ao aine naba a karekei bwaintangira ni kakabwaia n te maiu n tamnei ae aranaki bwa te entaumente. A kona naba ni karekei entaumente ao ni kabaeaki ibukia ake a tia ni mate n aki karaoi berita aika tabu n te tembora.

Tera riki ae riki i nanon taian tembora?

Irarikin te kabaeaki ao te entaumente, otenanti tabeua a karaoaki i nanon tembora. Aomata a kona ni bwabetitoaki ao ni kamatoaki ibukia ake aki reke aia tai ni kaaina te Ekaretia ngke a maiu. Ngkana e koro 12 ao ko tau n rin n te tembora, ko kona ni karekeia te tibwanga ni bwabetitoaki ao ni kamatoaki ibukia naake a mate n aki karekeia te euangkerio.

Terana ngkana au utu a tuai n roko n te tembora?

Tamara are i Karawa e kinako ao e tangiriko ao am utu. E tangiria aomata ni kabane bwa a na karekei kakabwaia n otenanti n te tembora. Maiuakina ae tau bwa ko aonga n rin n te tembora. Katei kouru ngkai bwa ko na karekeia te entaumente ao ni mare n te tembora n te bong teuana. Tamam are i Karawa e na kakabwaiaako ao am utu. ■

"Raou aika kairake . . . , katuka iangoan te tembora n tainako inanom. Tai karaoa te bwai ae na tuka aron rinim ni mataroana ao n taua ana kakabwaia aika tabu man akea tokia n te tembora."

Taraa Thomas S. Monson, "Te Tembora ae Tabu-Te Biikan nakon te Aonaba," *Riaona*, Meei 2011, 93.

“A Na Bootaki Utu N Aki Toki”

(Kabebeteaki)

Taekana iroun Ruth Muir Gardner
Anene iroun Vanja Y. Watkins

Itiaki $\text{♩} = 80-96$

1. Iai au u - tu ikai iaon - a - ba.
2. Mo - an ri - ri - ki ni ma - iu,
A ta - be - a - ki - nai.
N na ka - ta - u - ra - oii,

I ta - ngi - ri - a ni mae - ka ma ngia - ia na - ki toki.
Ni ma - re n ana tem - bo - ra TeA - tua n a - ki - toki.

Koorati

A na bo - ta - ki utu n - aki to - ki A - na ba - i - re Ta - ma -
ra. I ka - ni bo - ta - ki ma au u - tu, E tu - a - ngai a - ro - na te Uea. E
tua - ngai a - ro - na te Uea.

Taeka ao anene © 1980 IRI. Arrangement © 2012 IRI. A bane n tauaki mwiin taian kariaia ibukin katootongana.

Te anene aei e kona ni kaobiaki ibukin kabonganakina ae aki karekemwane, n te ekaretia ae aki kabonakoi bwaai ao n te mweenga.

Iesu Kristo e Manga Kaoka Ana Ekaretia ni Boong Aika Kaitira

Ko kona ni kamanena te reirei aei ao te waki ni kakukurei n reireiniko riki ibukin ana boto n iango te Moanrinan ibukin te namwakaina aio.

Iangoia ae ko nako n ukoukora ka-kaean te kaubwai. Ko na kakaea ia te kaubwai? Ko na kanga ni kunea? A na iai te bwaoki ni kaubwai? A na tera kanoana?

Tabeua bwaoki ni kaubwai iai i na-nona tiuweri ao koin aika kakaawaki. Ma ngaira aika membwa n ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukiia aika Itiaki ni Bong aika Kaitira, iai kaubwaira are e kaka-waki riki: ana euangkerio Iesu Kristo.

A mwaiti aomata aika a aki ata te kaubwai aei, ngaia are teuana tabera bon tibwauakina ma aomata aika mwaiti n aron ae ti kona.

I mwiin maten Iesu ao ana Abotoro, tabeua reirei n te euangkerio aika a kakawaki ao otenanti a bua ke a bitaki, n ikotaki ma te bwabetito, kariaia n

te nakoanibonga, tembora, burabeti aika a maiu, ao te toa.

Ni kabane kaubwainte euangke-rio a kaokaki rinanon te Burabeti ae Iotebwa Timiti. Tamara are i Karawa ao Iesu Kristo a kaoti nakon Iotebwa Timiti i nanon te Buakonika ae Tabu ngke e tataro ni kan ata te koaua.

I mwina Iotebwa e karekei bwatua aika koora ao e rairi nakon ana Boki Moomon. Ana Boki Moomon e kao-naki n reirei ake a kakawaki nakoira ibukina bwa e kabwarabwari koaua ake a tia ni bua. Ti karekei kakabwai ibukina bwa iai iroura koaua n te euangkerio aikai. ■

KOROBOKI AIKA A TABU AO ANENE

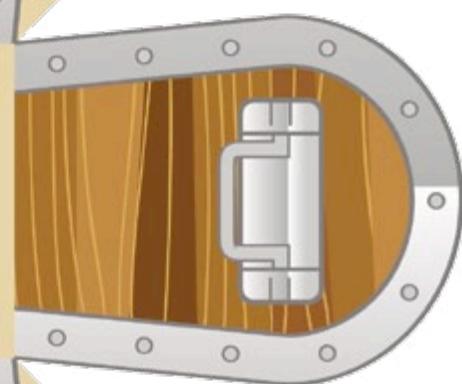
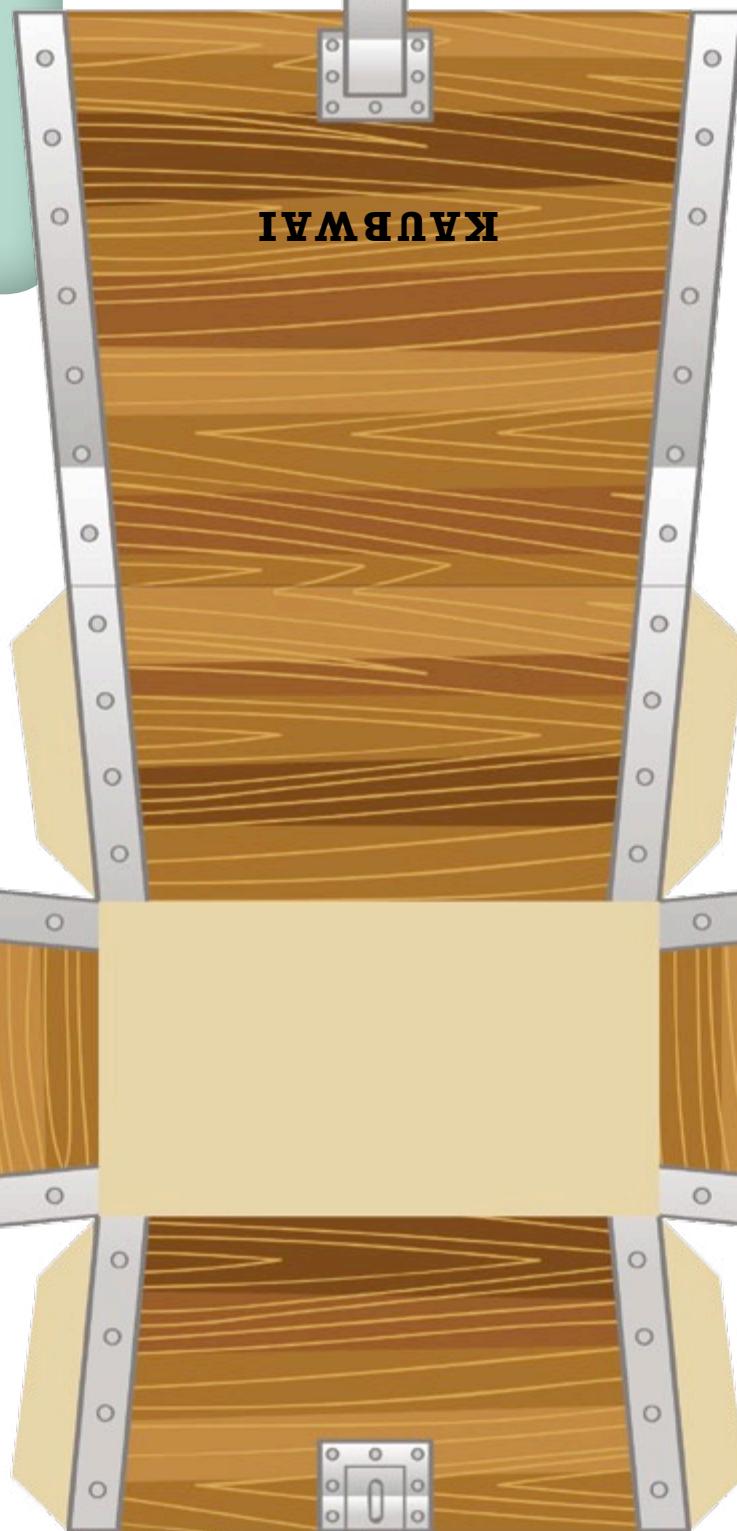
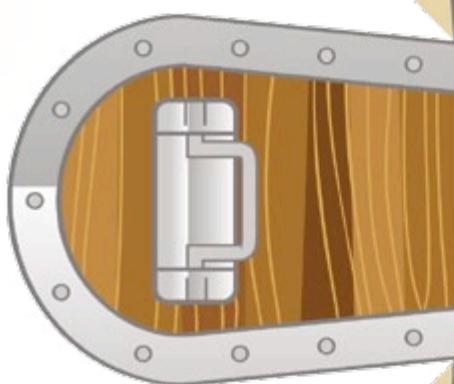
- Taraa Doctrine ao Covenants 35:17
- "The Sacred Grove," *Children's Songbook*, 87 (ke te kuna teuana ibukin Kaokan te euangkerio)

TI NA MARORO

Tibwauaia bwa e kanga aron kaubwain ana euangkerio lesu Kristo ni kakabwaiam am utu.

KARAOA TE BWAOKI NI KAUBWAI IBUKIN TE EUANGKERIO

Koreia ni kanakoa ao nukuma te bwaoki ni kaubwai n ai aron te tamnei ane e oti inano. Korei taian koin ake a karinani tabeua kaubwai n te euangkerio ake a tia n anganiko ao katukui i nanon te bwaoki. Taraai kaubwai akana i nanon te bwaoki n tainako bwa e na kauringko ana kakabwaia te euangkerio.

Te Tabo are e Kateaki iai te Ekaretia

Iroun Jan Pinborough

Ana Maekatiin te Ekaretia

*Nakomai irira bwa ti na
neweaba te tabo ae ka-
kawaki n rongorongan
te Ekaretia rimoa!*

ae te kai. Te Burabeti Iotebwa Timiti e roko bwa e na tiku ikekei ma ana utu Whitmer n 1829. Te auti are e te iai ai akea, ma te auti te kai e mena n te tabo naba arei.

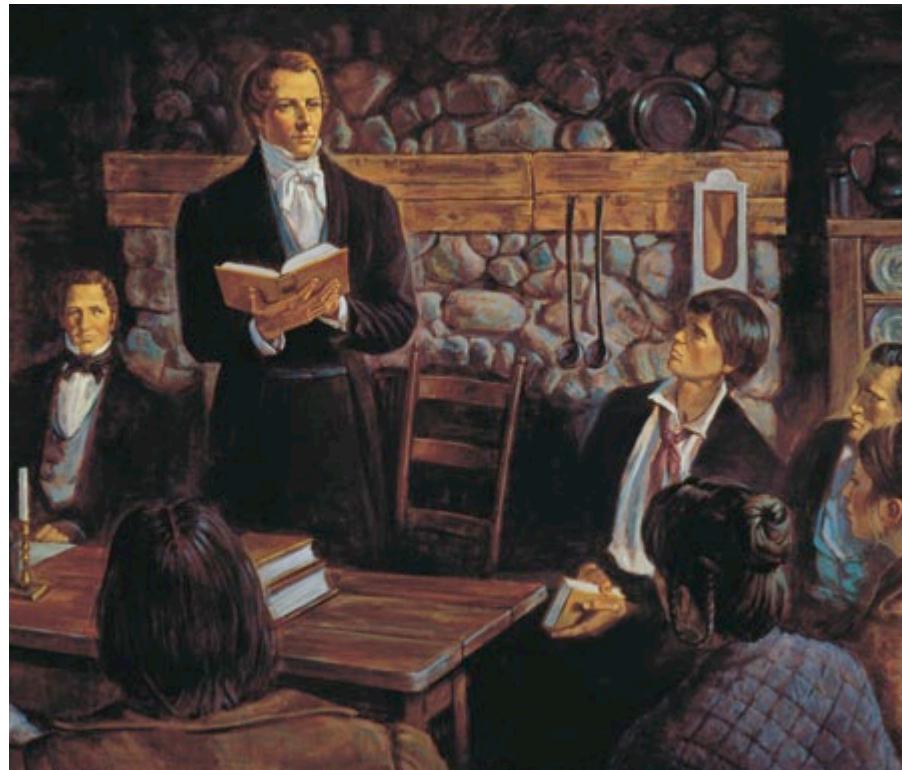
Autin te ekaretia are a nako iai n taromauri Maggie ao Lily iai aia tienta n iruwa ma tamnein mwengan Whitmer ao bwai aika a onoti ake a riki ikekei. ■

1. Iotebwa Timiti e katia rairan ana Boki Moomon ikai.

2. I tinaniku, n aki raroa man te auti, teniman mwaane a nora te anera are Moronai ao bwatua aika koora. A aranaki bwa Taan Kakoaua ake Teniman ibukina bwa a kakoaua, ke a nori, taian bwatua. Ko kona n nora aia koaua ni moan ana iteraniba ana Boki Moomon.

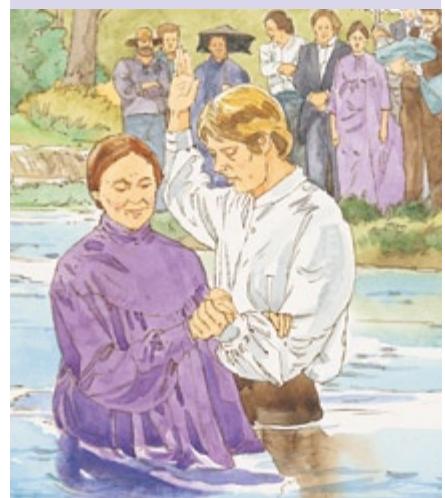
3. N Eberi 6, 1830, e nakon 60 aomata a roko n ira te bowi ae onoti. Iotebwa Timiti e a katea te Ekareti a kinaki, ao e a kakabwaiaki te toa ao e bwatinaki. Aio te moan botaki n toa!

TE BWABETITO NGKEKEI AO NGKAI

Maggie, 11, ao Lily, 9, a bwabetitoaki n te nei ni kaan ma te tabo are a moan bwabetitoaki iai nake a moan kaina te Ekareti.

Ataeinnaine ni kauoman a rangi ni kukurei ni bwabetitoaki. Ngke e a roko n ana tai Lily ni bwabetitoaki, e intawiu moa ma ana bitiobi. "E titirakinai ngkana iai au kakoaua iroun te burabeti ao ngkana l kakabwaka au kabwianibwai," E taku Lily.

Ataeinnaine a uring raoi aia bong ni bwabetito. "Ngke l otirake man te ran, iai au namakin ae l kona ni korea iai rekoti n aia namakin n aia bong ae onoti.

4. Bon i mwin raoi te botaki, ana karo Iotebwa Timiti ao tabeman aomata a bwabetitoaki i tinaniku.

Max ao Mia A Kamaiua te Bong

Iroun Chris Deaver, Texas, USA

Max e katauraoia ni karaoa
ana takakaro n aron ae angko
te aomata ngaia ae iai mwakana.
E karina ana kabaraaki ae uraura.
E karina kunnikaina ae te ninira.
I mwiina e nakon ana ruu
mwanena ae uarereke.

“Tai tabwara, Mia,” e taku Max. “Ti a nako ni kamaiua ara bong!”

Max ao Mia a nako n te ruu ni katangaina. A nora te bwaene ae onrake ni kunnikai.

“Kam kona ni buokai?” e titiraki Tinaia.

“Eng,” e taku Max.
“Ngkanne ti kona ni kamaiua ara bong.”

Max ao Mia a buoka Tinaia n rukumi ni kabane kunnikai ao ni karini ni nneia.

I mwina Max e nori maenge tabeua i aon te burooa. “Ti a riko maange,” e taku Max.
“Ngkanne ti kona ni kamaiua ara bong.”

Max ao Mia a kabirimwakaia ni katobibia te auti. (ni kakaei maange ake a karenakoi). A karenakoi maange ni kabane ake a nori.

A nora Tinaia n taebubua te burooa n te umwanikuka. "Ti kona ni buokiko," e taku Max.

Mia e taua te tatibaan ao Max e taebubua te burooa.

"Ngkai ti a nako ni kamaiua te bong," e taku Max.

Tinaia e taraataraanako ao e nora te auti ae itiaki. I mwina e rabwata Max ao Mia. "I taku bwa kam a tia ni karaoia!" ■

E NAKONAKO IESU I AON TE RAN

“Ao ana reirei, ngke a noria bwa e nakonako i aon te nama, ao a maku, ao a kangai, Te anti; ao a tang bwa a maku.

“Ao E taetae naba Iesu nako ia ni kangai, Kabebetei nanomi; boni Ngai; tai maku” (Mataio 14:26–27).

RONGORONGON TE EKARETIA

Nakon news.lds.org ibukin rongorongon riki te Ekaretia ao bwaai aika a riki.

Te Reirei ni Kataneiai ni Kabuta te Aonaaba—Te Kawai ae Boou

Unimwaane L. Tom Perry,
Unimwaane Donald L. Hallstrom, ao Bitiobi Dean M. Davies a kaira te maroro n te banoo iaon kakawakin kabongangan kingin te nakoanibonga.

Nte namwakaina ae e na roko, membwa n te Ekaretia ni kabuta te aonaaba a na ira te kawai n anga reirei ae kakaongora nakon te Reirei ni Kataneiai ni Kabuta te Aonaaba.

Tiaki ai aron te bootaki ni kataneiai n ae nako, te Reirei ni Kataneiai ni Kabuta te Aonaaba n te ririki aei e na aki kanakoaki n te kanakobwana n ti teuana ibukin te uoote ao taan kairiiri n te titeiki. Onean mwiina, e a bwenuauki inanon ruaiua te mwakoro aika uarereke—nakon te DVD ao iaon LDS.org—maroro aika a kaunganano ma irouia taan kairiiri, membwa, ao kaain te utu ni karokoa te ririki ae e na roko ao taai aika a na roko.

Te kantaninga n te kataneiai aei bwa e na “Kakorakora te Utu ao te Ekaretia rinanon te Nakoanibonga.” Inanon te kataneiai, membwa man te Moan Beretitentii ao Abotoro ake Tengaun ma Uoman n te Kooram n reitaki ma Mataniwi ni Kabuta ao mataniwi n nakoa, a na anga te kaetieti ae kairaki iaon:

- A kanga utu ni kunea te korakora ao te rau rinanon mwakan te nakoanibonga.
- A na kanga ni buokaki utu nako n rinanon ana kakabwaia te nakoanibonga.
- A na kanga naake a taui kingin te nakoanibonga ni kakorakoraia utu ao mwenga.

- E kanga karaoan te mwakuri inanon ana kawai Kristo.
- E kanga karikirakeaia ataei inanon te ota ao te koaua.

Ni kabane iunite n te Ekaretia a na karekei katoton te DVD, ao kauntira ni uoote ao titeiki a butiaki bwa a na taraia ni kabwaninna. A riai imwiina n reirei ni kabane bwa a na kanga ni buokia membwa n te uoote ao titeiki ni kakabwaiai man te kaetieti.

Inanon bowi ao n taian kiraati, membwa a kona n taraaa ao ni maroroakin mwakoron tatabeua te DVD. Utu ao aomata n tatabemania nako a kona n tarai taian mwakoro, n raonaki ma bwaai n ibuobuoki aika a raka ni katamaroa aia kamatebwai, n wwlt.lds.org.

N taabo nako, te kabane ni korakora ni mwakoro n te kataneiai e na riki imwin bwanen te mwakoro ao e moanaki te maroro. Ngkai taan kairiiri, membwa, ao utu a iangoia raoi, n tibwaua, ao ni kakoaua te bwai are a tia n ongo ao n namakinna, te Tamnei ae Raioroi e na anainanoia ao n reireinia bwa a na kanga ni kamwakura te kaetieti inanon oin aia kangaanga. Rinanon taian taneiai aikai, te Te Reirei ni Kataneiai ni Kabuta te Aonaaba e na buoka kakorakoran te utu ao te Ekaretia ni kabuta te aonaaba. ■

N tei itinanikun te auti ae te Mary Fielding Smith inanon te This Is the Place Heritage Park, Unimwaane M. Russell Ballard, Linda K. Burton, Unimwaane Ronald A. Rasband, Elaine S. Dalton, Rosemary M. Wixom, ao Bitiobi Gary E. Stevenson a maroroakina te kakabwaia ni karekean te nakoanibonga ni katoa mwenga.

NI KAEKAN TE WEWETE IBUKIA RIKI MITINARE:

Nabeakinan Aroaroia Mitinare n te Mwenga ao n te Ekaretia

Iroun Heather Whittle Wrigley

Rongorongan te Ekaretia ao Bwaai aika Riki

Bitiobi Victor Nogales man te Parque Chacabuco Uoote, Buenos Aires Argentina Congreso Titeiki, e tekateka i moan te raubaba ni kataanoata ae onrake n tamneia 37 kairake n ataeinimwaane ao ataeinaine n ana uoote. Ngkana temanna mai buakoia e nako ibukin ana mwakuri ni mitinare, e katuka ana rongorongo irarikin te tamnei.

“A rang onrake n te kukurei au kairake ngke a roko inanon au aobiti ao noori tamnei ma rongongoia,” e taku. “E kaungaia bwa a na katauraoia ibukin aia mwakuri ni mitinare.”

Te uoote aei i Buenos Aires e kaota tamnein te mwakuri ni mitinare. Inanon moan onoua n mwakaina n 2012, 19 te roronrikirake—14 mai buakoia a rairaki—a kitan mwengaia ni karaoa aia mwakuri ni mitinae n aaba aika waniua. E raka iaon 80 te baetienti mai buakoia te roronrikirake ae konabwai a anga nanoia bwa a na karaoa aia mwakuri ni mitinare.

Inanon ririki aika a tibwa nako taan kairiiri n te Ekaretia a tia ni karaoi tabeua bubuti bwa e raka riki kairake ni karaoi aia mwakuri ni mitinare.

Inanon te maungatabu ni kabuta n Eberi 2005, ni waekoa imwin te Ekaretia e kanakoi *Preach My Gospel: A Guide to Missionary Service*, Unimwaane M. Russell Ballard man te Kooram n Abotoro n te Tengau ma Uoman e reireinia

utu ao taan kairiiri n nabeakina tamnein te mitinare ao ni katauraoia riki kairake n ataeinimwaane ao kairake n ataeinaine ni beku ma te karineaki man buokakia n ota bwa antai ngaiia ao n reireinia te tua (taraa “One More,” *Liahona*, Meei 2005, 69).

Ana kataanoata Beretitenti

Thomas S. Monson n te maungatabu ni kabuta n 2012 bwa tianakin aia ririki mitinare e na kakerikakaki bwa teuana te kauring bwa te Uea e kawaekoa Ana mwakuri.

N te bong aei angia utu ao taan kariiri n te Ekaretia a anai reirei aikai ni karini raoi i nanoia ao ni katea te katei ae korakora ibukin te mwakuri ni mitinare inanon aia aono.

Buokia te Roronrikirake n Ota bwa Antai Ngaiia

Ni kaekan te titirtaki, “Ko na kanga ni katauraoia angiiia mai buakoia am roronrikirake bwa a na anga nanoia ni beku!” E kaeka Bitiobi Nogales, “Ngke I weteaki bwa te bitiobi, au moan tabeaianga bon kairake n aomata inanon au uoote, ao I kamatata raoi nakoia taan kairiiri ni uoote ake tabeua bwa ti kainnanoaki n riki bwa mwakoroni maiuia.”

N aron te katoto, mitinare ni kabane mai Chacabuco iai nakoia inanon aia uoote imwain nakoia. Angin te tai taan rairaki aika a boou ao membwa aika a aki batni kakakonimaki a kaoaki bwa a

na beku n riki bwa taan reirei, are e na buokia ni katauraoia n reireia te euangkerio.

Bitiobi Nogales e bairea naba aroia te roronrikirake bwa a na katauraoia raoi n te maiu n tamnei ni wakuri ma mitinare aika a bwanin aia tai n te aba.

Ngkai taan kairiiri n te Ekaretia ao membwa a tia ni motika nanoia nakoia te roronrikirake ibukin te uoote, a tia ni kaniwanganaki n noorakin tamnein te mwakuri ni mitinare bwa e rikirake ni korakora.

Te Utu ae Bane Nanona irovia Mitinare

Garth ao Eloise Andrus mai Draper, Utah, USA, a atia bwa tera nanon te utu ae bane nanona irovia mitinare. Iai tibuia 17 mwaane are a tia ni karaoa aia mwakuri ni mitianre, ao ngai a tia ni beku onoua aia mition i bon irovia.

Nabeakinan te mwakuri n ibuobuki ni mitinare inanon am utu bon te bwai ae moanaki man te tai are a ua-rereke iai ataei, e taku te Tari Andrus.

E kariaia Titita Andrus. “Kantaningan karaaoan te mwakuri ni mitinare bon te bwai ae ko riai ni maroroakinna, ma ko taetae nakoia am ataei ao tibum n aron ae ko kantanninga bwa a na nako ni mitinare—ngke ko nako ni mitinare, tiaki *ngkana*,” e taku neienne.

Reireinaia te roronrikirake bwa antai ngaiia man katean te katoto n te mwakuri n ibuobuki ni mitianare e kakawaki naba. Te Tari ao Titita Andrus a butimwaea moan weteaia n 1980, n te tai are e nako iai ni mitinare aia bina te mwaane.

Temanna tibuia te mwaane e kroboki nakoia imwin reken te bwaintangira are a kanakoa nakoia ibukin katauraoana n ana mwakauri ni mitinare. “E karabwaira [ibukin te bwaintangira],

Bitiobi Victor Nogales e tei irakrikin te raubaba ni katanota are e kaotia ni kabane te roronrikirake n ana uoote, n ikotaki ma naake a karaoa aia mwakuri ni mitinare ngkai.

man taku, ‘Ae raka riki kakawakina bon karabwakimi ibukin te katoto are kam a tia ni kateia,’ e taku Titita Andrus.

Anga reirei n te Reirei

“Ara roronrikirake iai inaomataia ni kantatingaia bwa aia karo ao taan kairiiri n te Ekaretia ao taan reirei a na kakoaua raoi bwa te roronrikirake a ataa ao n ota n ana euangkerio Iesu Kristo,” e taku Unimwaane Ballard. “Te Tamnei ae Raoiroi e na kamatoa te koaua nako nanoia ao ni kaura Otan Kristo nakon tamneia. Ao imwina ko na karekea *temanna riki* te mitianare ae tauraoi raoi” (M. Russell Ballard, “One More,” 71).

Ni kania 6,000 te maire (9,600 kiromita) raroana mai Buenos Aires, te Horseshoe Bend Mwaanga irarikin

Boise, Idaho, USA, e a tia naba n noora te rikirake ae korakora n te mwakuri n ibuobuoki ni mitinare ngkai utu ao taan kairiiri a tia ni kakkorakora riki aia kekeiaki n reireia te euangkerio nakoia aia roronrikirake.

Man te mwaanga ae uarereke mai buakoia 75 aia mwembwa, ruaman kairake n aomata ni karaoa aia mwakuri ni mitianre.

Unimwaane Russell M. Nelson man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman e katuruturua bukin ao kakabwaia ni karaoon te beku. “Ni kabane mitinare . . . a beku ma nanoia ni koaua ni kanakoraoan maiuia aomata,” e taku. “Te babaire ni karaon te mwakuri ni mitinare e na iai mwina n tokin kawain te mitinare n te maiu n tamnei, teuanne ke buun neienne ao kanoaia ibukia roro nako ake a na roko. Te nano

ni karaon te beku bon iai mwina ae e na riki ioun temanna are e rai-raki, tauna, ao katauraoi” (“Ask the Missionaries! They Can Help You!” *Riaona*, Nobembwa, 2012, 18).

Martin Walker, te beretitenti n te Emmett Idaho Titeiki, e kariaia. “Karaaoan te mwakuri ni mitinare e katuka te kairake n aomata iaon te kawai ae e na rootaki iai roro nako,” e taku. “Ngkai te titeiki, ti karaoi bwaai ni kabane ake ti kona ni katauraoia kairake ibukin te mwakuri n ibuobuoki ni mitinare.”

Mwakoron te katauraoi anne e raonaki ma reireinaia te roronrikirake te reirei. Te roronrikirake n te Horseshoe Bend Mwaanga a ira te kiraati ni katauraoi ni mitinare ae katoa wiiki ae reiakinaki ioun te mition beretitenti mai mwaina—te kataneiai n rakan mwakoron kataneiai ni mitinare are e katauraoaki man te Titeiki ni bowi ni katauraoi n te mwakuri ni mitinare ibukin te roronrikirake ni katoa namwakaina ao ana Kaembwa te nakoanibonga ae te Aaron ni katoa ririki.

LaRene Adam—temanna mai buakoia natin te Tari ao Titita Andrus ake onoman—e beku irarikin buuna te mwaane, Jim, n te Copenhagen Denmark Mition man 2007 nakon 2009. E kaota koauan reireiakia ataei te euangkerio inanon te mwenga.

“Teuana mai buakon bwaai aika a korakora aika ko kona ni karaaoi ni buokia am ataei ni katea aia kakoaua ibukin te mwakuri ni mitinare bon karaoon am bootaki n utu n te tairiki ao kamatebwaiian booki aika a tabu n te utu,” e taku. “Ngkana ko angania kamatebwaiian aan te euangkerio ao te rabakau ibukin te euangkerio, a na bon rangin tauraoi raoi ao n rawata riki aia atatai ibukin te euangkerio.” ■

Kairake ni Mitinare a Karaoa te Mwakuri n Ibuobuoki n te Ekaretia a Kunea te Kimwareirei n te Mwakuri

Iroun Carolyn Carter

Rongorongan te Ekaretia ao Bwaai aika Riki

Unimwaane Ernesto Sarabia e kabongana aia baeti mitinare ae roro ni katoa bong n ana mition. Ma mwiokona n ana mition e onoti mairovia ake tabeman—Unimwaane Sarabia e beku bwa te tia mwakuri n ibuobuoki ni mitinare ibukia kairake n te Ekaretia (YCSM) n te Mexico Hermosillo Mition aobiti.

“Ti kina bwa e aki tau ibukia tabeman ara kairake n ataeinimwaane ao ara kairake n ataeinaine n rinanon rawawata n te namakin n te maiu n rabwata ao kakaewenako ibukin te mwakuri ni mitinare ae bwanin taina,” Unimwaane M. Russell Ballard man te Kooram n Abotoro n te Tengaun

ma Uoman e taku. Ma aei, e taku, e aki nanonaki bwa a aki kona n ira waakin karekean taian kakabwaia man te mwakuri ni mitinare (“One More,” *Liahona*, Meei 2005, 69).

Unimwaane Russell M. Nelson man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman e taku, “Te mition bon te anganano ni

mwakuri n ibuobuoki nakon te Atua ao aomata” (“Ask the Missionaries! They Can Help You!” *Liahona*, Nobembwa 2012, 18), ao iai riki kawai aika a mwaiti ni kanakoan te mwakuri n ibuobuoki anne.

Ibukia naake iai karineakia n reken angaia n tukaki man karaoan te mwakuri ni mitinare ae bwanin taina, ke ibukia naake a riai n okira mwengaia ni moantai, te burokuraem n te mwakuri n ibuobuoki ni mitinare ibukia kairake n te Ekaretia, te burokuraem ibukin te YCSM e kona ni katauraoi taneiai aika uaana n te mition.

Baika a Kainnanoaki n te Mwakuri

YCSMs a riai n iai aia konabwai n te rabwata, n te iango, n te tamnei, ao n te namakin ni kona ni karaoi aia beku ibukin nakoia, ake a bon tau nako iai.

Mwioko n te YCSM a kakaokoro man 6 nako 24 namwakaina ao ni kona ni karinanaki man te beku inanon uabong te bong n te wiiki ni mwakuri n ae bwainin taina. Iai taai ni beku inanon te komiunitee n ai aron naba ae man te mwenga ae konabwai ni mwioko n te YCSM n ikotaki ma te kakae n rongorongan te utu, rongorongo iaon rabakau, taan ibuobuoki n te mtion aobiti, aia auti ni kaiko bwai bitiobi, ao a batiriki.

Boutoka n te Utu ao te Nakoanibonga

Kaaro, taan kairiiri n te nakoanibonga, ao membwa n te Ekaretia a kona ni buokiia kaain te YCSM aika a konabwai ni katauraoi ni karaoa aia mwakuri ni mitinare.

Ana utu Titita Eliza Joy Young e a tia n riki bwa te boutoka ae korakora nakoina, n nikirakina nakon ao man aobitin te Ekaretia i Sydney, Australia.

Unimwaane Michael Hillam, are e mwakuri n te Tienta n Tibwatibwa i Hong Kong, e taku, “Au tia reirei n te tieminari n te moan ningabong ao taan kairiiri ibukia Kairake n Ataenimwaane a buokai ni katauraoi.”

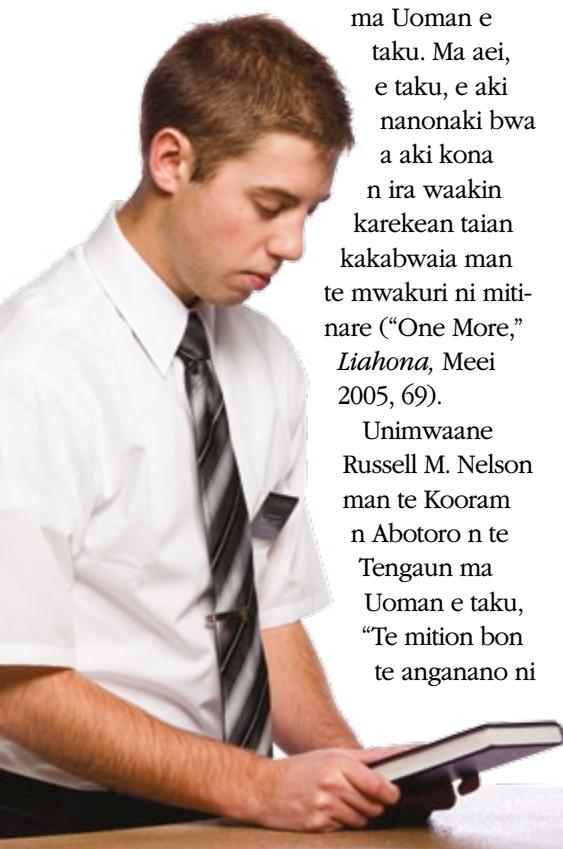
Te Anganano e Uoti Kakabwaia

Titita Young e anganano irabong ana bong n aki mwakuri n ana mwakuri are e itera n tai iai ni karaoa ana mwakuri n ibuobuoki ni mitinare n te Ekaretia. E taku, “I namakina kaaniau riki nakon Tamau are i Karawa n atakina bwa I bon buokia.”

N ikotakin kakabwaia n te tamnei, te beku n te mwakuri ni mitinare n te Ekaretia e anganii mitinare aika kairake aia tai ma te botanaomata ao aia mwakuri ae bongana. “Au mwakuri ni mitinare e a tia ni kaotia nakoia bwa I kona ni mwakuri n te tabo are I aki tangira te buoka ae onoti,” e taku Titita Young. (E a tia ni mwakuri ngkoia n te tabo are e buobuokaki iai.)

E ngae ngke tiaki ni kabane kairake n ikawai ake a tangiria ni mwakuri a kona ni karaoia, te kekeiaki ae korakora e karaoaki ni butimwaeia kairake n ikawai aika a tau. Kairake n ataeinimwaane ao ataeinaine ake a tangiria ni mwakuri n te kawai aio a kona ni maroro ma aia bitiobi ke te beretitenti n te mwaanga, are e kona ni kakaai taai aika riai ibukiia.

Warekia riki n news.lds.org man kakaean “young church-service missionaries.” ■

Mwanangaia Taan Kairiiri ni Kabuta ibukia Kairake n Ataeinaine ao Bootaki n Aine n te Aono n Atia

Iroun Brenda Frandsen, te tia rabakau ni bwai ni kaongora n te Aono n Atia

Ma buoka n anganano mai irouia David O. Heaps, Paul Stevens, ao Linda Rae Pond Smith

bukin ruabong te bong inanon Nobembwa 2012, Mary N. Cook, te moan kauntira n te beretitentii ni kabuta ibukia Kairake n Ataeinaine, ao Linda S. Reeves, te kauoman ni kauntira n te beretitentii ni kabuta n te Bootaki n Aine, a anga aia kaetieti ao ni kaungaia titita aika kairake ao aika a ikawai ni kabuta ni kabane te Aono n Atia.

Te mwananga e riki n te tai ae titebo ma kantanoatakin manga rinanoan aia karikiram te rorонrikirake, *Nakomai, ao Irirai*, ike Kairake n Ataeinimwaane, Kairake n Ataeinaine, ao kiraati n te rorонrikirake n te Reirei n Tabati a na moanna ni kamanena n Tianuare 2013. Te karikiram ae boou e karaoaki tamneina ae mataata ni buokiia taan reirei n angareirei riki n ai aron te Tia Kamaiu are e a tia ni karaoa karikirakean te itoman ae korakora riki ma kaain te kiraati.

N rimwiin kawaran te Aono n Atia irouia Titita Cook ao Titita Reeves, a batte rorонrikirake ao aia karo i Atia n iangoia bwa ngkai a kaungaaki riki ni kaitiaki ao ni iangoa riki maiuia ao n riki bwa katoto nakon aia botanaomata n aia tabo.

*I Taiwan,
Mary N. Cook
ao Linda S.
Reeves a
kaitibo ma
taan kairiiri
n te aono ao
membwa ao
taan kairiiri n te
nakoanibonga
iTaiwan.*

I Hong Kong, Titita Reeves e berita nakoia te rorонrikirake, “Ngkana kam na tiku ni itiaki inanon maiumi, kam kona n tei ma te onimakinaki imataia aomata nako!”

Ni kaungaki man ana taeka, Tang Kak Kei 12-anan ririki e taku imwiin te bootaki, “I ataia bwa I kainnanoia ni wareka ana Boki Moomon ni katoa bong. N reireinai n raira n nano ao ni maiu n ae tamaroa bon ngaia *Ibukin Kakorakoraia Kairake* e a tia n reireinai ni karaoa Otan Kristo ao te kimwareirei ae koaua e kona ni kaonai.”

I India, Titita Cook e kaitibo ma membwa i nanon te auti ni bootaki ae boou i nanon te Chennai India District ao ma membwa n te Titeiki ae boou i Hyderabad India ao e kauringia kairake n ikawai ni katauraoia nakon taai aika a na roko. “Katau ngkami n te reirei,” e kaumakiia, “ma rabakauia ni buokiia ni katea abanueana. Taraa am utu ao terana ae ko kona ni karaoia ni kakabwaiaia kaain am utu, ao iaon tauraoim n te tamnei n te aro bwa ko na riki n tau man ana wirikiriki te tamnei bwa ko aonga n ata ae ko na nakea ao tera ae ko na karaoia.”

I Indonesia, Titita Reeves e ira ana moan maungatabu te titeiki n te Titeiki ae boou i Surakarta Indonesia. “Ti namakina tamneia ae nanorinano ao n tangira. Bon membwa aika kakaonimaki!” e taku.

Titita Reeves imwiina e kawara Malaysia, ike e maroro ma te kurubu n aine n te Bootaki n Aine n te rongorongo ae te kabanea ni kakawaki ibukin te Bootaki n Aine ngkai te bootaki i Malaysia ao e kanga te Ekaretia ni kona ni katauraoa te kairiiri ao ana kairi te Tamnei.

I Taiwan, Titita Reeves e anga ana taeka iaon korakoraia ao aia kakaonimaki membwa n te tabo. “Ti rangi ni kukurei n ata maiuia aika kakaonimaki ao kawaran te tembora ae teimatoa. . . . Tenaan membwa bon katoto aika tangira nakoia raoraoia ao kaain rarikiia,” e taku. ■

RAYE TAIWAN/IROUN YANG CHIEH-WEN

Kairake ni katobibia te aonaaba a kaotia bwa a kanga n tei n taabo aika tabu.

Bubuti ibukin Tamneia Kairake

Te boto n iango n te Miutuo n te ririki aio bon “Teei ngkami n taabo aika tabu ao n aki mwaing” (D&C 87:8). Kairake n ataeinimwaane ao kairake n ataeinaine, te Riaona e bon kakaai tamneimi n tei n taabo aika tabu. Rawetamnei a kona ni kaota nakoimi kabanean am tai ma am utu, ni beku, ni karaoa te mwakuri ni mitinare, ni karao tamnei, kamatebwai te euangkerio, n neweaba bwain te aonaaba ma arona, ao a batí riki! Aio aron ae kona kanga n anga am tamnei:

- Karekea temanna bwa e na rawea tamneim n tei n te tabo ae tabu.
- Emeeri kabanean tamaroan am tamnei nakon liahona@ldschurch.org.
- Karina am rongorongo tera bukin ae tabu te tabo aio ibukim.
- Inanon am emeeri, taiaoka karina aram ae bwanin, bongi ni bung, aran te uoote ao titeiki (ke te mwaanga ke te mwa-koro), ao aia emeeri atureti am karo.

Tamneia kairake ni katobibia te ao-naaba a na kaotaki n te rongorongo ae na roko.

Te Abotoro e Kawara Morocco

N Ritembwa 2012, imwiin karekean te ka 3,000 n titeiki n te Ekaretia i Sierra Leone i Africa Maeao, Unimwaane

Jeffrey R. Holland man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman e karaoa mwanangana ae okoro nakon te mwaanga ae tionako n te Ekaretia i Rabat, Morocco.

N tairikin te Tabati n te taromauri ae onoti, Unimwaane Holland e tibwaua aia tangira taan kairiri n te Ekaretia ibukiia membwa ni kabane ni kabute te aonaaba, n aki taraia bwa karakora ni mwaitia ke raroaia n aia tabo are a mena iai.

“E aki mwaninga te aba taekami, ao ngkami bon mwakoron te mwakuri ae kamiimi ngkai te Uea e kinai ao ni kawaeko bootakiia Iteraera inanon kabanea ni boong ae korakora aio,” e taku.

E Katabuaki Tegucigalpa Honduras Tembora

N te Tabati, Mwaati 17, 2013, rimwian te botaki ni kaotan katein te aba ao te teniu ni wiiki ni kaneweaba, te Tegucigalpa Honduras Tembora e bon katabuaki i nanon teniu te tetere, are a bon kata-notaaki nakon ana iunite ni kabane te Ekaretia i Honduras ao Nicaragua.

Membwa i Honduras, ake a tia ni mwananga n aron are a bon tataneiai iai i nanon tatabeua aoa nakon Guatemala City Guatemala Tembora, a kukurei n noora te moan tembora n te aba ni katabuaki. Te tembora e bon moan katanoataaki mairo-ua Moan Beretitenti n Tuun 9, 2006, te reta, ao aontano e katabwenaaki n te tabo ae ngkai n Tebetembwa 12, 2009.

Beretitenti Monson e Kawara Germany

Ni kaania bwanen 2012 Beretitenti Thomas S. Monson e mwananga nako Tiaman ni kaitibo ma kaain te Ekaretia i Hamburg, Berlin, Munich, ao Frankfurt, Tiaman, ao ni kaungaia n irira lesu Kristo.

“E reirei aron te kabwarabure man kabwaraan te bure,” e tuangiia membwa i Frankfurt. “E reirei aron te nanoanga man karoan te nanoanga. E reirei aron te taromauri n anga bon Ngaiā.”

Te Tamnei ae Raoiroi e Reireinai

Ma te tai are a kaaina iai te Ekaretia au utu, I a tia n noora te mwaaka are e roko man warekan te Riaona. Bon rinanon taeka aika a korakora aikai are I kaungaki bwa N na karaoa au mwakuri ni mitinare. A mwaiti atun reirei aika maroroakinaki n te mwaekatiin, ma tera te bwai ae kakawaki nakou bon ana reirei te Tamnei ae Raoiroi are e reireinai ni katoa te tai are I warekia. E koaua, ti na kainaomataaki—e ngae inanon “aia tabo ara kairiribai” (taraa Boyd K. Packer, “How to Survive in Enemy Territory,” *Riaona*, Okitobwa 2012, 24)—ngkai ti kamatebwai, waware, ao ni kammwakura te koaua are e reiakinaki. Te Tia Kamaiu e maiu, te nakoanibonga e bon mena iaon te aba, ao te Atua e bon mena i karawa.

Newton T. Senyange, Uganda

Baika a Kaetaki

Te Okitobwa 2012 *Riaona* n aki kaetaki i bukina taian rawetamnei n te karaki “Te Moan Titeiki i Inria ni Barongaki” iaon iteraniba 76–77. Rawetamnei a raweaki ironu Titita Gladys Wigg. Ti kabwarabure ibukin te kairua.

Inanon te Ritembwa 2012 *Riaona*, te utu ae Vigil, a maroroakina kanoan te rongorongo ae “Bitaki aika Tabu” iaon iteraniba 36, e bwabetitoaki n Tuurai 2010, tiaki Tuun 2011. Teuana naba, Andrea Vigil e bon bungiaki n Turai, tiaki Aokati, 2012.

N te *Teachings of Presidents of the Church: Lorenzo Snow*, te tamnei i aon te iteraniba 2 e bure taekana. N etina raoi bon tamnein ana karimoa Beretitenti Snow temwaane ae Oliver Goddard Snow. Arona naba n te korboki iaon iteraniba 28, aran Brigham Young Jr. ao Francis M. Lyman a riai ni kaibibitaki.

MOI MAN TE KOBURAKE N RAN

Iroun Aaron L. West

Eteta, Tieweti ni Boreti n te Ekaretia

Ngkana ti taekina tikiraoi taian tembora, ti taekin tabon kateitei ake a waiananau n tiki ni waerake, winto, ao tamnei aika bubura. Ti taetae ma te karinerine ibukin ruu n nei ni bwabetito, ruu n entaumente, ruu ni kabaebae, ao ruu ibukin te tiretio.

Ma ngke e katabui tembora te burabeti nakon te Uea, e katabua te kateitei ni kabane, tiaki ti mwakoro ake a tikiraoi ake a noraki irouia te koraki. I nanon te tataro ni katabu ibukin te Kansas City Missouri Tembora, Beretitenti Thomas S. Monson e taku: “Ti katabua aontano ae e tei iai te tembora aei. Ti katabui mwakoron nako te kateitei ae tikiraoi aei, man aana ake aki noraki nako taubukina n tamnein Moroni ae e tamaroa are te kabanea n rietata.”¹ Beretitenti Joseph Fielding Smith ngke e taekina te tataro ni katabu i aon te Ogden Utah Tembora e katabua “aontano, taian oo, te burooa, te tiiring, te taua, ao mwakoron nako te kateitei,” ao e tataro ibukin katangan mwakoro ake a maiu man te iti, tauran ao bwai ni katamaroa, bwai ni kamwaitoro ao ereweita, ao bwai nako ake a kaineti ma taekan te kateitei aei.”²

I kakaitau bwa te Uea e kaungai nanoia ana burabeti ni katabui mwakoron nako taian

*Iesu Kristo bon
te koburake n
ran ae maiu.*

tembora. E ngae ngke intitin te matarao ke mwin taura e bon uarereke bonganaia nakon te bao ni karea n te ruu ni kabaebae, ni mawakoroko aika uarereke a tibwatibwa naba nakon korakoran tian te tembora, ni kakoroan bukin bwai mai karawa.

Teuana te bwai ae uarereke e a tia ni buokai n reiakina te reirei n te nanomatoa. I mena n te Salt Lake Tembora n te bong teuana, n tauraoi ni kitana te ruu n onono imwin karaon te otenanti ibukia mate. I nora te koburake n ran, ao I ataia bwa I taka, ngaia are I bobaraki ni moi. Iai te rongorongo ae roko n au iango:

*Ko nima te ran aei i nanon te tembora,
ma ko bon nima raoi te ran ni kamaiu are
e tauraoi ikai?*

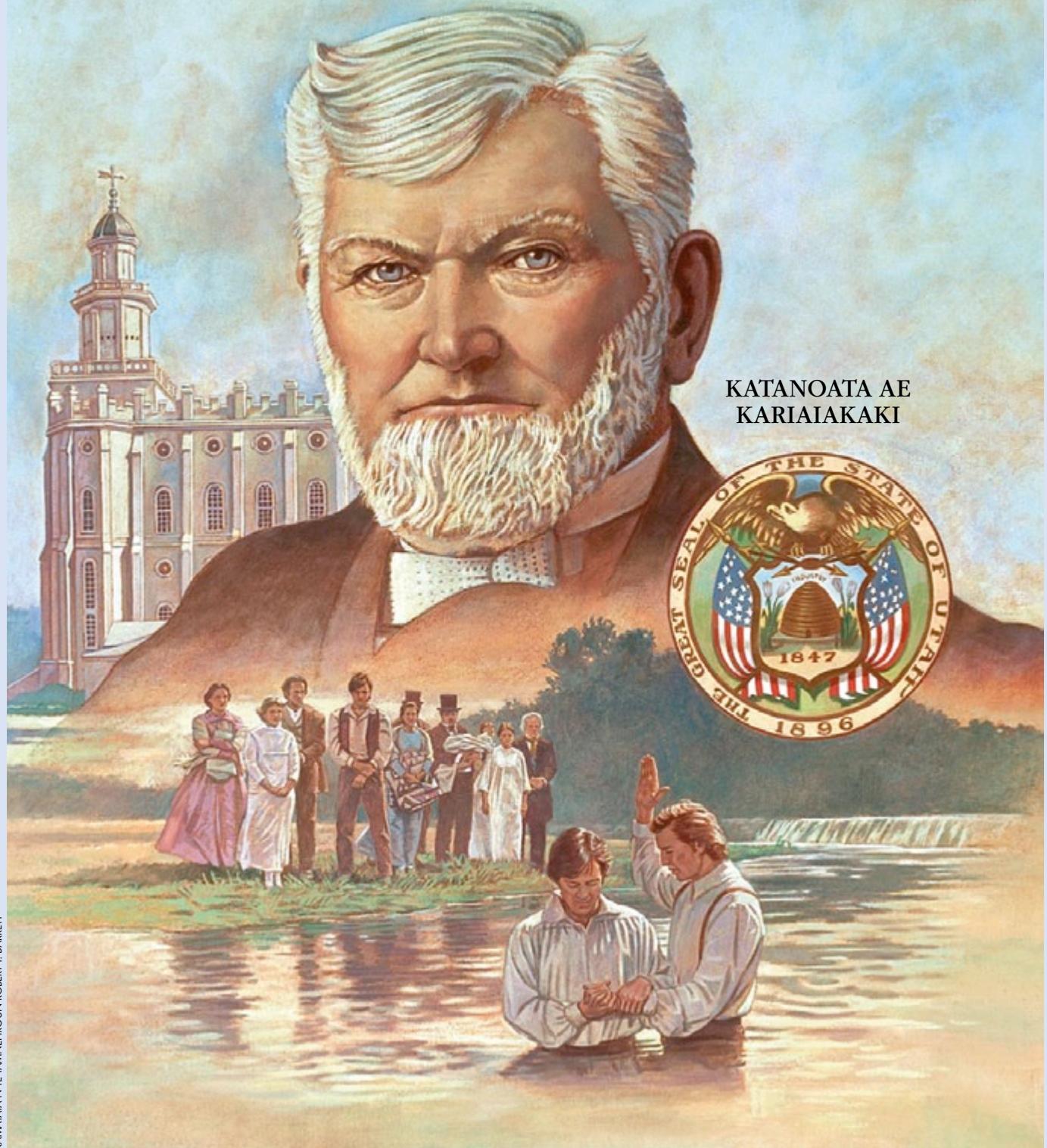
Bon tiaki te kabuakakaki ae korakora—ti te kauring ae bebete ao te titiraki ae kateke nano.

Au kaeka nakon te titiraki anne bon tiaki. I bon aki moi raoi n ana ran ni kamaiu te tembora. I kaotia bwa au iango e a tia n taraataraanako ni miniti ake mai mwaina ngke I karekei otenanti ibukia mate. E ngae ngke I a tia ni karaoa te mwakuri ae raoiroi ibukia aomata ake a kainnanoa au ibuobuoki, I tuai karekea nakou ni kabane te ibuobuoki ake I kainnnanoi.

Ngkai, ni katoa te tai are I nako iai nakon te tembora, I taraataraanako ni kakaea te koburake n ran ao n tei ni moi iai. I titirakinai bwa nanora ae I kona iai ni moi man te koburake n ran ae maiu. Au kaeka, E bon tuai n rangi n nano. Ma e a korakora riki takau. ■

BWAI AIKA A NA TARAAKI

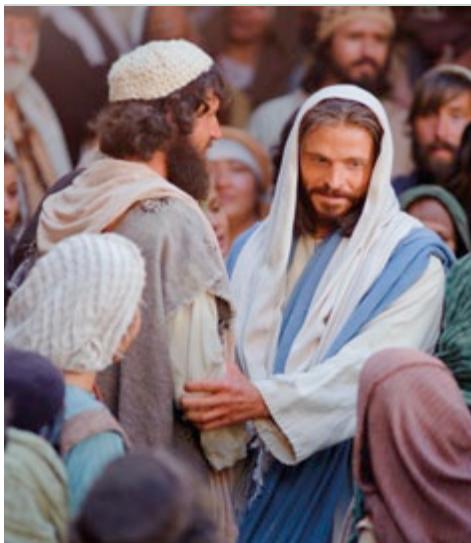
1. Thomas S. Monson, in “Kansas City Missouri Temple: ‘Beacon of Divine Light’—an Offering of Hands and Hearts,” *Church News*, Meei 12, 2012, ldschurchnews.com.
2. Joseph Fielding Smith, i “Ogden Temple Dedicatory Prayer,” *Ensign*, Maati 1972, 12.

KAMATATA N TE TAMNEI IROUN ROBERT T. BARRETT

WILFORD WOODRUFF

Wilford Woodruff e beku ibukin te mition i Great Britain n te 1840 tabun. Ibukin ana beku, e raka i aon 1,000 aomata ake a **bwabetitoaki**. Wilford Woodruff i mwina e riki bwa te beretitenti n te **St. George Utah Tembora**. Ngke e Beretitenti n te Ekaretia, e kakerakea **Utah** bwa e na riki n titeiki. E karekea naba te kaotioti ao e korea **Katanoata ae Kariaiakaki 1** e tuangiia Aomata aika Itiaki bwa a na katoka te katei are e raka i aon temanna buum.

Aekita a karaoi n te kaotioti
man maiun Iesu Kristo ibukin
aonrain witeo ae a kuneaki
n te biblevideos.lds.org; tabeua kama-
taku man te wiiki ae nako ni maiun
te Tia Kamaiu a kaotaki n te beeba n
te iteraniba 26. Inanon “Ana Mition ao
Ana Mwakuri Iesu Kristo” (iteraniba 18),
Unimwaane Russell M. Nelson e reirei aua
iteran ana mwakuri ni kamaiu te Tia
Kamaiu ake ti karekei n oin maiura.